

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

FO: Stutt Forklaring, Suðuroyar Sýsla

Hesin tekstur er reinskrivað eftir fotografiium av upprunaskjølum, sum eru at finna í Amtarkivinum á Landsskjalasavninum.

Tá Amtið fekk sendandi hesar "Indberetninger", bleiv merkt niðast á fyrstu síðu, tildømis: F.A. J. Litr. V No. 788, sum merkir Færøe Amt Journal, Litra (bókstav) V, Nummar 788. So er hetta skjal registrerað sum innkomið til Amtið í Journalprotokol V, sum sak nr 788. Skjalið er í eskju V, har sakirnar liggja í nummarordan. Nøkur skjøl eru ikki (longur) at finna har, men ofta ber til at finna kopi í Sýsluarkivinum, sum førði eina protokol við avskiftum av sendum brøvum. Nøkur eru so funnin har, og tey eru í mínari avskrivt merkt: Kopibog.

Frágreiðingarnar hava sum oftast niðast nakrar reglur um hvør ið móttakarinn er: Amtmaðurin, ofta við øllum titlum og 'høivelborne oaf'. Hetta er stytt til merki // og eftirnavnið á amtmanninum.

Transskriberingin respekterar ta upprunaligu rættskrivingina og gamlar stavimátarnar. Fram til umleið 1880 eru opriginaldokumentini skrivaði í gotiskari hondskrift, so fer man yvir til at brúka tað latínska (romanska) alfabetið. Av praktiskum grundum havi eg brúkt teknini 'ø' og 'y' har original-dokumentini brúka ó, ö ella ý. Persón- og staðanøvn eru oftast skrivaði við latínskum, hetta er víst við at kursivera nøvnini.

Reglulongdin er redigerað, soleiðis at stuttu reglurnar á hondskrivaðu dokumentunum, her eru skrivaðar heilt út. Soleiðis verður nógv pláss spart, men meiningin verður ikki broytt.

Hvør frágreiðing hevur ein inngang, sum at kalla er tann sami á hvørjum hálvári. Hesin inngangur er, sum oftast, styttur í endurgevingini, og hetta er merkt við ..., ella í støðum bara lopin um, tí einki innihald er í hesum. Sama er við teim seinastu punktunum, um 'uorden' og 'mærkeligt', har tað í flestu førum einki er at greiða frá.

Viðmerkingar annars eru skrivaðar í kursiv og merktar við //. Víst verður annars til 'Dokumentation', sum er galdandi allar 'Indberetninger'

Dokumentreferenca:

Guttesen, R. (edit.) (2010): **Suderøe Syssel Forfatning. Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830, ver. 4.1.** Internet dd.mm.yy, <History.fo>

Rolf Guttesen 13. okt. 2010

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

DK: Kort Forklaring, Suderöe Syssel

Teksten er renskrevet efter fotografier af originalerne, som findes i Amtsarkivets samlinger på Landsarkivet i Tórshavn

Når Amtet modtog Indberetningerne, blev de forsynet med en pladsanmærkning nederst på første side. Ex.: F.A. J. Litr V No. 778, som står for: Færø Amts Journal, Litra V, sagsnummer 788. Dokumentet er registreret som indkommet til Amtet i Journalprotokol V, som sag nr 788. Selvom dokumentet er i æske V, hvor sagerne skal ligge i nummerorden. Nogle dokumenter er ikke at finde her længere, men kan så findes som kladder i Sysselarkivet. Her havde man en protokol med afskrifter, hvor mine afskrifter har øverst: Kopibog.

Indberetningerne har som regel sidst i dokumentet en anmærkning om, hvem modtageren er: Amtmanden med alle titler og høflighedsfraser. Her er det forkortet til > og amtmandens efternavn.

Transkriberingen respekterer den oprindelige retskrivning og stavemåde. Frem til 1880'erne er originalerne i gotisk håndskrift, derefter overgår man til lantinsk(romansk) alfabet.

Af praktiske grunde har jeg brugt tastaturets ø i stedet for ó eller ö, som håndskriften har. Og ij er gengivet som y. Person- og stednavne er i som regel skrevet med latinsk alfabet, som er gengivet i retskrivningen med kursiv skrift-

Linjelængden er skrevet helt ud, og er ikke saa kort som i originalen.

De faste formularer i indledningen til hver rapport er som regel gengivet i forkortet form eller til tider helt udeladt, da informationsindholdet er meget lille. Signaturer ... antyder forkortelser. I nogle tilfælde er en kommentar indføjet, disse er mærket med //.

/ Iøvrigt henvises til 'Dokumentation', som gælder samtlige 'Indberetninger'

Dokumentreference:

*Guttesen, R. (edit.) (2010): **Suderöe SysselsForfatning. Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830, ver.4.1, Internet dd.mm.yy., <History.fo>***

Rolf Guttesen 13. 10. 2010

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1830-31

Med Hensyn til Suderøe Syssels Forfatning i det forløbne Halvaar, skulde jeg ifølge Høyvelbaaren Ordre af Dato 23. November f.A. ei undlade erbødigst at indberette Følgende:

1: Ved det i Vinter indtrufne vaade og Sneegtige Veir ere Faarene overalt paa Øen blevne særdeles udmagrede, saa at en stor Deel af disse deraf ere Døde, og Resten som nu lever efter Udsigterne tegnes til endnu mange at Døe, da især i Bøigdelaugget Qualbøe, hvis April Maaned viser sig slet, vil det gaae det samme med Lammene, da de gamle Faar ere saa yderst afkræftede at de som kommer at faa Lam, ei ere istand til at give dem saa meget Næring at de kunne holde Livet med, saa at følgelig en stor Deel af Lammene ogsaa vil Døe.

2: Hvad Kiøerne angaar da ere de i det Hele i en maadelig Forfatning, da de ved det i forrige Aars Sommer indtrufne kolde Veirlig ei paadrog sig nogen Fede /: som ogsaa var Tilfælde med Faarene:/ saa at de paa mange Steder har i Øen i afvigte Efteraar maatte slagte endeel, dels for Magerhed og dels for Høe, da Græsvæxt i afvigte Sommer var saa ubetydelig i Ligning med andre Aar, hvis Aarsag Kiøerne ere saa usle, at de ei afgive nogen betydelig Mælk førend de igjen komme ud paa Græs.

3: Fiskeriet i Vinter har aldeles været Intet, da

F.A. J for 1831 B7 N. 10

-

Veirliget har hindret at søge Søen, og i de Dage som got Veir indtraf ingen Fisk var at faae, hvilket sidste lige til nu har været Tilfælde. –

4: Hvad Sygdom angaar da har de i det forløbne Halvaar ingen fundet Sted, dog ere nogle gamle Mennesker Døde, hvorom Intet mærkeligt eller usædvanligt bliver at anmærke.

5: Uorden eller Uskikke have i Sysselet saavidt mig bekjendt ingen i denne Termin fundet Sted, uagtet forskjellige U nn..heder (?) som den almindelige Forligelseskommision er vedkommende at Mægle, dog ere Suderøboerne meget hengivne til Trætte, men dog i de senere 2 afvigte Aar er meget aftaget, da især med Haugefællig som nu er i sin rigtige Orden. –

6: At saa vidt mig bekjendt har ingen udmærket sig i Nogen Henseende, enten ved Husflid, ejheller nogen Opfindelser, som kan være Gavnlig eller Mærkværdige at anmærke.

Qualbøe d. 31. Marts 1831

Ærbødigst Evensen

//Tillisch

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1831

Ifølge høivelbaarne Ordre af dato 23. November f.A. skulde jeg ei undlade ærbødigst at indberette hvorledes Suderøens Forfatning har været i det forløbne Halvaar:

- 1: At der Suderø Syssel fra den 31. Marts og til dato har ingen Sygdomme existeret, ei heller nogen Mennesker døde i denne Termin.
 - 2: Angaaende Næringsvejen – Fiskeriet i Sommer har været saa forskellig, dog meget bedre end i afvigte Aar, at hvis de endnu vilde vedvare havde man got Forraad af Fisk. –
 - 3: Kornavlén er overalt om Øen særdeles udmærket god, saa at man ikke i de sidste 50 Aar har havt en Lignende. –
 - 4: Hvad Kartoflerne angaar da ere de i samme Forhold. –
 - 5: Kiøerne have efter de slette Udsigter givet temmelig Mælk, da Græsvæxt i Sommer har været udmærket god. –
 - 6: Hvalfangster ere 2de fangede i *Waag*, nemlig en under 27. Mai stor 53 Stkr. samt en under 6. Juni 92 Stkr. i alt 145 Stkr, og i Qualbøe den 20. sidstledne blev dræbt 2 Døglingshvale; videre Hvalfangster ere ei til Dato indtruffen i Suderø Syssel. –
 - 7: Fuglefangst i Sommer har været Intet, dog have Sumbøebeboerne erholdt noget, men paa de andre Steder paa Øen, have de hyppige Nedfald i Fuglebjergene Foraarsaget at disse paa flere Steder ere blottede for Fugl.
 - 8: Angaaende Faareavlén, da bliver samme i dette Aar paa de fleste Steder paa Øen aldeles ubetydelig, af Aarsag, at en stor Deel af de gamle Faar i afvigte Vinter døde, deels bleve begravede under Sneen og deels døde af Magerhed, hvis Aarsag Lammene i mange Bøigdelaugét ere Ubetydelige. –
 - 9: Uorden eller Uskikke have, saavidt mig bekjendt, ingen
- F.A. J. for 1831 B7 N. 19*
-
- 10: ... ingen udmærket sig ...

Qualbøe d. 30 September 1831

Ærbødigst
Evensen

//Høyvelbaaren

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1831-32

Høivelbaarne Hr. Kammerjunker!

Herved tager jeg mig den ærbødigste Frihed ved denne Leilighed i disse faae Linjer, at underrette Deres Høivelbaarenhed hvorledes *Suderøens* Forfatning i det Heele staaer til siden min sidste Nærværelse i Thorshavn. – Angaaende Sundheds Tilstanden da ere alle her paa Øen i en god sund Forfatning; hvad Suderøe i øvrigt angaaer, da er det ved det gamle; ingen Grind har ladet sig see i Efteraaret, eiheller noget Vrag er ind- eller opdrevet.

Med Hensyn til Kulbrækningen, der blev begyndt den 12. *November* og sluttet d. 5. Januar i hvilke Tidsrum 5 Arbeidere have arbeidet i 38 Dage rigelig det bestemte Quantum, det har gaaet heldig til med Kulbrækningen, med Hensyn til de extra Udgifter som Drifterne forarsage, saavel med Nedfald som Steen ind --- i samme, hvis Aarsag hindres Kullenes udtrækning, som ikke har været Tilfældet i Aar, - de skal snart begyndes med Kullenes Transportering ned til Stranden, som vist vil blive snart afgjort.

Qualbøe d. 13. Januar 1832

Ærbødigst

Evensen

// Tillisch

F.A. J. Litr. F N. 53

-

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1831-32

Jeg skulde herved ærbødigst indberette Deres Høivelbaarenhed hvorledes Suderø Syssels Forfatning har været i det forløbne Halvaar.

- 1, Sygdomme have til Dato ingen fundet Sted, dog ere enkelte Folk Døde af Svindsot hvilket saa tit er Tilfælde her i Øen.
- 2, Med Hensyn til Næringsvejen, saasom Fiskeriet da har samme i Vinter aldeles været Intet, da Veirliget har hindret og i de dage som got Veir indtraf ingen Fisk var at faae, hvilke sidste Tid nu har været Tilfælde. –
- 3, Uorden eller indbyrdes Trætter ere her for nærværende Tid ingen, da den i Sumbøe forarsagede Uenighed med Indhegningerne er nu kommen til Rolighed, da jeg med Kaldsmændene i næste Maaned i forening med Hr. Garde, skal udvise hele Bøigdens Beboere saa meget af Udmark paa nye at oprydde at det næsten kommer at overstige 1/3 af Bøigdens Matrikulerede Indmark. –
- 4, Hvalfangster har ikke indtruffet i denne Termin i Suderøe, eiheller nogen Ladet sig see.
- 5, Angaaende Faarene da ere samme formedelst den gode Vinter som i dette Aar indtraf overalt i en god Forfatning. –
- 6, Nyttige Indretninger eller Opfindelser saa vidt mig bekiendt, ere ingen, undtagen Porkere Beboere, som i 5 Aars Tid have gennemgravet deres Udmark med mangfoldige Gryfter til Vandafledning; hvilket Arbeide har været dem en betydelig Udgift, Mandskabet, som har Forarbeidet dette beregnes til i Alt 1,880 Mand.

Qualbøe d. 31. Marts 1832

Ærbødigst
Evensen

//Tillisch

F.A. J. Litr. F No. 211

-

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1832

Med Hensyn til *Suderø* Syssel Forfatning i det forløbne Halvaar, skulde jeg herved ærbødigst indberette følgende:

- 1, Fiskeriet i Sommer har været ganske ubetydeligt overalt om Øen.
- 2, Hvalfangster ere 3 dræbte i *Suderøe*, 2 i *Waaj* og 1 i *Trangisvaag*, videre Hvalfangster ere ikke indtrufne til Dato. –
- 3, Kornavlen er over alt i *Suderøe* meget slet, dat det i Sommer indtrufne vaade Veirliget har Foraarsaget at samme ei har faaet sin fuldkomne Modenhed. –
- 4, Hvad Kartoflerne angaaer, da var de i samme Forfatning.
- 5, Med Hensyn til Kiøerne, da have de i denne Sommer afgivet betydelig Mælk. –
- 6, Fuglefangst i Sommer har aldeles været ingen, da de hyppige Nedfald af Fuglebjergene har Foraarsaget at disse paa flere Steder ere blottede for Fugle.
- 7, Angaaende Næringsvejen af Faarene, da bliver samme efter Udsigterne, vis Lammene formedelst Uheld ej bortdøde, kan man vente en rig Høst. –
- 8, Sygdomme have i denne Termin ingen fundet Sted, uden i *Waaj* hos Jacob Jacobsen Tofte og hos Niclas Jacobsen paa ibidem; i sidstnævntes Huus ere 3 Mensker Døde, nemlig Jacob Jacobsen og Huustruen, samt en Tjenestepige, som døde sidst i Juli Maaned, da man formodede, at hun døde af samme Sygdom; - de som have været og endnu ere angrebne, foruden de døde ere 5 Personer, nemlig 3 Mandspersoner og 2 Quindepersoner; i Sidstnævntes Huus have 3 Personer været angrebne, 2 Mands- og 1 Quindeperson, disse ere nu lit i bedring. – Hvad der er anvent til de syges Helbredelse og til Sygdommens Stansning, er efter
F.A. J. Litr. F No. 432
-
- Dogtorens Forskrifter og de af Ham tilsendte og brugte Mediciner.
- 9, Uorden eller Uskikke have i Sysselet, saavidt mig bekjendt ingen fundet Sted i denne Termin.
- 10, Opfindelser eller Udmærkelser i nogen Henseende er for mig ukjendt, uden hvad Porkeres beboere angaar med Hensyn til Deres Udmarks Forbedring, som Deres Høivelbaarenhed forhen er bekjendt.

Qualbøe d. 29. September 1832

Ærbødigst

Evensen

// Tillisch

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1832-33

Jeg skulde herved ærbødigst indberette ..., nemlig:

- 1, Sygdomme have i denne Termin ingen fundne Sted, da den i Waay grasserende Syge ophørte i midten af October f.A. –
- 2, Fiskeriet i Vinter har aldeles været Intet dog Veirliget har tilladt, er dog Suderøen i den Artikel Uheldig imod de nordlige Øer.
- 3, Hvad Faarene angaaer da ere de overalt om Øen i en særdeles god Forfatning. –
- 4, Nyttige Opfindelser eller desligt ere i denne Termin ingen for mig at anmelde; dog have Sumbøes Indvaanere beviist en stor Vinskibelighed det lange og besværlige Stengjærde, som de have opført omkring Indhegningen sammesteds.
- 5, Saa vidt mig bekjendt eller for mig anmeldt, have ingen Uorden siden 29. September f.A. fundet Sted, dog ere forskjellige Uenigheder mellem enkelte paa Øen hvilke Forligskommissionen vedkommer at hævne. –

Qualbøe d. 30. Marts 1833

Ærbødigst

Evensen

// Tillisch

F.A. J. Litr. F No. 605?

-

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amdtsordre af 23. November 1830

Sommer 1833

/DSC00585 (11.10.2010)/

Med hensyn til Suderøe Syssels Forfatning i det forløbne Halvaar, skulde jeg herved ærbødigst indberette følgende:

1. Fra 31. Marts til Dato har ingen Sygdomme funden Sted i Suderøe Syssel.
2. Fiskeriet i Sommer har været overalt i Suderøe ganske ubetydeligt og lige til Dato ingen Fisk at faa. –
3. Kornavlén har overalt om Øen været god, saa at man af den Artikel har faaet en rigelig Høst.
4. Hvad Kartofflerne angaar da ere de i lignende Forhold.
5. Køerne have i Sommer været i Almindelighed ved det gamle til at afgive Mælk, uagtet Græsvæxten i Sommer har været udmærket god have samme ikke givet betydelig Mælk. –
6. Hvalfangster have til Dato ikke ladet sig tilsyne ved Suderøens Søestrækninger, uden 2 Døglingshvale som bleve fangede i Qualvig den 15. Dennes, samme bleve vurderede til 2 Gl. Videre Hvalfangst er ikke falden til Dato i Suderøe. –
7. Fuglefangsten i Sommer har været aldeles ingen, da Fuglebjergene ere blottede for Fugle. –
8. Faareavlén er overalt om Øen udmærket god, efter denne Øes Beskaffenhed, da den i Almindelighed ikke er rig paa Faar. –
9. Uorden eller Uskikke ere for mig ikke bekjendt, uden hvad som angaar Forligskommissionen at afgjorde. –
10. Nyttige Opfindelser eller desligt er ikke nogen som har anmeldt sig, eiheller udmærket sig i nogen Henseende

F.A. J. Litr. G No. 250

-

hvad Jorddyrkningen angaar da er Suderøens Vindskibelighed udmærket ved den Artikel.

Qualbøe d. 30. September 1833

ærbødigst
Evensen

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Vinter 1833-34

Ærbødigst skulde jeg indberette hvorledes Suderøes Forfatning har været det forløbne Halvaar, nemlig:

- 1, Sygdomme have i denne Termin ingen fundet Sted.
- 2, Fiskeriet i Vinter har aldeles været Intet, idet Veirliget har hindret, og i de Dage som got Veir indtraf, slet ingen Fisk har været at faae. –
- 3, Ved den i Vinter indtrufne Stormende og vaade Veirliget ere Faarene i en maadelig Forfatning, dog ere til dato ubetydelige Døde, hvis April Maaned viser sig god, Haaber man at der ved samme ikke bliver noget betydeligt Affald.
- 4, Hvalfangste i denne Termin ere følgende; under 2. October blev dræbt i *Trongisvaag* 108 Stkr. Grindehvale. Ligeledes blev i Ørdevig dræbt af samme Grindeflok den 3. s.M. 63 Stkr., - og Endelig i Lobre ved Sumbøe den 7. næstefter 159 Stkr., videre Hvalfangste er ikke falden i Suderøe Syssel til Dato.
- 5, Stormvinde i Vinter have overalt i Suderøe været hyppige, dog ikke gjort nogen betydelig Skade.
- 6, Uskikke eller Politieuordener?? Have ingen til ...

F.A. J. Litr. G No. 359

-

...

Qualbøe d. 1. April 1834

Ærbødigst

Evensen

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Sommer 1834

Med Hensyn til Suderø Syssels Forfatning i det forløbne Halvaar, skulde jeg ikke undlade at indberette følgende:

- 1, Siden 31. Marts og til Dato have ingen Sygdomme existeret, dog ere nogle Folk døde af Alderdom, hvorom intet usædvanligt er at bemærke.
- 2, Fiskeriet i Sommer lige til Dato har overalt om Øen aldeles været Intet.
- 3, Køerne have ved det i Sommer indtrufne gode Veirligt og god Græsvæxt, afgivet betydelig Mælk.
- 4, Hvad Fuglefangst angaaer, da har den været som almindelig, da de hyppige Nedfald fra Fuglebjergene foraarsage at der Aar efter Aar aftages og paa flere Steder ere blottede for Fugle.
- 5, Hvalfangste ere i denne Termin indtrufne følgende: Den 15. Juli blev dræbt i Waaj 231 Stkr. Hval vurderede til 55 Gl. 13 Skind; - Ligeledes den 19. sammes af en til Trongisvaag inddreven Grundeflok fanget 3 Stkr Hval vurderet til 8 Skind, hvorimod Resten uagtet at anvendte?? Anstregelser, undslap om Natten; - Endvidere blev dræbt i Waag den 31. s.M. 98 Stkr. Hval, vurderede til 19 Gl. 17 Skind; og endelig blev dræbt i Qualvig ved Qualbøe den 21. S.M. 2 Døglinge-hvale, vurderede 1 Gl. 10 Skind; - Ligeledes den 26. dennes blev af en til Qualbøe inddreven Grundeflok dræbt 53 Stkr. Hval, vurderede til 13 Gl. 14 ¼ Skind, hvorimod resten undslap, uagtet de ved samme blev anvendt al muelig Flid ved drivningen vilde de dog ikke gøre Landgang; til sidst gik den ud af Qualbøe Bugten, og blev da inddreven i Waags Fjorden men forgieves var at faae den ind i Bugten, hvorpaa den om Natten gik til Søes.
F.A. J. Litr. G No 703
-
- 6, Kornavlén er over alt om Øen aldeles ubetydeligt, saa man ikke har mere end det Halve imod sidste afvigte Aar; - ligeledes har været med Kartofflerne. –
- 7, Faareavlén kan man efter denne Øes Forfatning vente en rigelig Høst.
- 8, Uorden ...
- 9, Opfindelser ...

Qualbøe d. 30. September 1834

Ærbødigst

Evensen

// Tillisch

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1834-35

Med Hensyn til Suderø Syssel Forfatning ... følgende:

- 1, Sygdomme har i denne Termin ikke været hyppige, dog i Efteraaret grasserede Landfarsoten i Sumbøe, hvor 28 Mennesker vare angrebne hvoraf 4 Døde, - Ligeledes af samme Sygdom var i Porkere et Huus befængt, 4 Mennesker vare Angrebne og en Pige paa 10 Aar Døde. – Videre Sygdomme have ikke fundet Sted.
 - 2, Fiskeriet i Vinter lige til Dato, har overalt om Øen aldeles været Intet. –
 - 3, Hvad Kiørerne angaar da har der ved Samme til Dato ikke været noget Uheld. –
 - 4, Hvalfangste have ingen til Dato ladet sig see. –
 - 5, Angaaende Faarene, da har det i f. A. Efteraar lige til nu vaade Veirligt foraarsaget at der overalt om Øen er en betydelig Deel døde, dels af Vatersot, dels af Magerhed, saa at mange Haugeparter paa forskjellige Steder er $\frac{1}{4}$ bortdødt af Faarebesætningen; tillige kan man vente, at Lammene i Læmmetiden ogsaa vil døe, da de gamle Faar ere saa yderst afkræftede at de ikke ere istand at give Lammene den fornødne Næring af Mælk som de behøve. –
 - 6, Uorden ...
 - 7, Opfindelser ...
- F.A. J. Litr. H No. 131*

-

Qualbøe d. 31. Marts 1835

Ærbødigst

Evensen

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1835

Ærbødigst fremsendes hoslagte Indberetning over Suderøens Forfatning i det forløbne Halvaar. –

Herved tager jeg mig den Frihed ved anmodning fra Sidska Olesens Enke i Qualbøe, at Hr. Amtmanden ville behage at foranstalte udtaget for Handelen fra Handelen: 2 Tønder Byg, ¼ Tønde Rug, hvis nogen Lejlighed skulle gives til Suderøe. – Hun forpligter at betale samme om Gud vil til Foraaret. –

Qualbøe d. 3. October 1835

Ærbødigst

Evensen

// Landfoged Pløyen, cst Amtm.

F.A. J. Litr. H No. 375

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amdtsordre af 23. November 1830

Sommer 1835

Med Hensyn til Suderø Syssels Forfatning ... følgende:

- 1, Ved et i Sommer indtrufne vaade og kolde Veirliget have Kiøerne afgivet ganske ubetydeligt Mælk. –
- 2, Fra den 31. Marts og til Dato har ingen Sygdomme yttret sig i Suderøe. –
- 3, Fiskeriet i Sommer har paa de fleste Steder været aldeles Ubetydeligt.
- 4, Hvalfangsten har kun i denne Termin 1 indtruffen nemlig i Waay d. 4. April i alt 217 Stkr. vurderede til 52 Gl. 5 ¼ Skind; og i Qualbøe blev dræbt i denne Maaned 8 Stkr. Døglingshvale vurderede til 9 Gl.; videre Hvalfangst have ikke indtruffet til Dato. –
- 5, Kornavlens er overalt om Øen meget slet, saa at man ikke faaer mere end det Halve imod f.A. –
- 6, Hvad Kartoflerne angaaer, da er Væxten paa dem som i et Middelaar .
- 7, Græsvæxten er overalt 1/3 mindre end som i f.A. –
- 8, Nyttige Opfindelser ...
- 9, Uorden ...

Qualbøe d. 30. September 1835

Ærbødigst

H.Evensen

F.A. J. Litr. H No. 375

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1835-36

Fortegnelse

Over de i Vinter bortdøde Faar og Lam i Suderø Syssel beregnet fra 1. Januar til 24. Juni d.A. er som følger:

Nr.	Bøigdelaugenes Benævnelse	Ibendøde? gamle Faar Stkr.	Ibendøde? Lam, Stkr.
1	Qualbøe Bøigdelaug	1113	746
2	Trongisvaag Bøigd	468	220
3	Frodebøe Bøigd	399	172
4	Ørdevig Bøigd	474	155
5	Famiens Bøigd	414	289
6	Hove Bøigd	292	227
7	Porkeres Bøigd	467	293
8	Næs Bøigd	70	45
9	Waagi Bøigd	617	465
10	Sumbøe Bøigd	1124	639
	Summa	5438 Stkr.	3251 Stkr.

At ovenanførte Kreaturer, af hver af de nævnte Sorter, hver Bøigd i Sysselet har tabt, er efter angivende, rigtig som ovenanført, bevidnes

Qualbøe d. 21. Juli 1835

Ærbødigst

Evensen

F.A. J. Litr. H No. 289

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1835-36

Med Hensyn til Suderø Syssel Forfatning ... følgende:

- 1, Ingen Sygdomme have i denne Termin fundet Sted. –
- 2, Fiskeriet i Vinter lige til Dato har overalt om Øen aldeles været Intet.
- 3, Hvad Kiørerne angaaer, da staaer det med samme i en maadelig Forfatning, i henseende til Foderet, men dog have de fleste af Øens Beboere til Dato ingen Mangel havt paa Høe. –
- 4, Hvalfangste have ingen ladet sig til syne i denne Termin.
- 5, Angaaende Faarene, da har det i f.A. Efteraar lige til Dato vaade Veirliget foraarsaget, at der overalt om Øen en stor deel ere døde, dels af Vattersot, dels af Magerhed, og hvis Slutningen af April Maaned viser sig slet, vil det ogsaa gaae det samme med Lammene, da de gamle Faar ere saa yderst afsvækkede, at de ei ere i Stand at give Lammene den fornødne Næring af Mælk som de behøve, hvis Aarsag enstor Deel af disse ogsaa kommer til at døe. –
- 6, Uorden ...
- 7, Opfindelser ...

F.A. J. Litr. H No. 536

-

Qualbøe d. 15. April 1836

Ærbødigst

H.Evensen

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

dubl//Vinter 1835-36

Med Hensyn til Suderø Syssel Forfatning ... følgende:

- 1, Ingen Sygdomme have i denne Termin fundet Sted. –
- 2, Fiskeriet i Vinter lige til Dato har overalt om Øen aldeles været Intet.
- 3, Hvad Kiørerne angaaer, da staaer det med samme i en maadelig Forfatning, i henseende til Foderet, men dog have de fleste af Øens Beboere til Dato ingen Mangel havt paa Høe. –
- 4, Hvalfangste have ingen ladet sig til syne i denne Termin.
- 5, Angaaende Faarene, da har det i f.A. Efteraar lige til Dato vaade Veirliget foraarsaget, at der overalt om Øen en stor deel ere døde, dels af Vattersot, dels af Magerhed, og hvis Slutningen af April Maaned viser sig slet, vil det ogsaa gaae det samme med Lammene, da de gamle Faar ere saa yderst afsvækkede, at de ei ere i Stand at give Lammene den fornødne Næring af Mælk som de behøve, hvis Aarsag enstor Deel af disse ogsaa kommer til at døe. –
- 6, Uorden ...
- 7, Opfindelser ...

F.A. J. Litr. H No. 536

-

Qualbøe d. 15. April 1836

Ærbødigst

H.Evensen

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1836

Med Hensyn til Suderø Syssels Forfatning ...følgende:

- 1, Fra 31. Marts og til Dato har ingen Sygdomme fundet Sted i Suderøen .-
- 2, Fiskeriet i Sommer har overalt om Øen været aldeles Intet. –
- 3, Kornavlens er overalt meget daarlig, og for det meste uspiselig. Kartofflerne ere i samme Forfatning i henseende til Væxten.
- 4, Hvad Kiøerne angaae, da have de ved det i Sommer kolde Veir afgivet ubetydelig Mælk. –
- 5, Hvalfangste ere i denne Termin ingen videre falden siden min sidste Indberetning til Deres Høivelbaarenhed.
- 6, Fuglefangst har i Sommer som almindelig aldeles været ingen. –
- 7, Hvad Slagtet angaaer, da er samme overalt om øen ubetydeligt. –
- 8, Uorden ...
- 9, Opfindelser ...

Qualbøe d. 30. September 1836

Ærbødigst

Evensen

//Thillisch

F.A. J. Litr. H No. 803

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1836-37

Med Hensyn til Suderø Syssel Forfatning ... følgende:

- 1, Sygdomme have i denne Termin ingen fundet Sted i Sysselet, eiheller noget Usædvanligt herved at bemærke. –
 - 2, Hvad Faarene angaar, da ere samme endnu i en taalelig Forfatning, at hvis April Maaned viser sig mild, skal man haabe at der i Aar ikke bliver betydeligt Affald paa den nu fortiden her paa Øen stedfindende ubetydelige Besætningen af Faar. –
 - 3, Med Hensyn til Køerne da er det til Dato intet Uheld sket paa samme, -
 - 4, Fiskeriet har i Vinter lige til nu overalt om Øen aldeles været Intet, dog Suderøboerne i denne Vinter tit have søgt Søen, have de dog altid været Uheldige med Fiskeriet, hvis Aarsag Øebeboerne ingen Livsnæring har erholdt af Fisk. –
 - 5, Hvalfangst er ingen falden i denne Termin , eiheller nogen ladet sig see i disse Farvande. –
 - 6, Uorden ...
 - 7, Nyttige Opfindelser ...
- F.A. J. Litr. K N. 100*

-

Qualbøe d. 31. Marts 1837

Ærbødigst

H.Evensen

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amdtsordre af 23. November 1830

Sommer 1837

Med Hensyn til Suderø Syssel Forfatning ... følgende:

- 1, Smitsomme Sygdomme have i denne Termin ingen fundet Sted; vel har der i Sommer lige til nu over alt i Suderø gaaet en Omgangssyge, hvoraf 4 gamle Folk ere døde. –
- 2, Fiskeriet i Sommer har overalt i Suderø været ubetydeligt.
- 3, Fuglefangst i Sommer har aldeles været ingen, da de hyppige Nedfald af Fuglebjergene, har foraarsaget at disse paa flere Steder ere blottede for Fugl.
- 4, Græsvæxten har overalt om Øen været udmærket god. –
- 5, Hvad Køerne angaae, da have de i Sommer afgivet betydelig Mælk.
- 6, Hvalfangste er i denne Termin kun en falden i Sysselet, nemlig i Qualbøe d. 25. August, i alt 171 Stkr. Hval vurderede til 34 Gl. 15 Skind; videre Hvalfangst er ei falden i Sysselet til Dags Dato.
- 7, Kornavlén er overalt temmelig god, at regne som i et mildt Aar. –
F.A. J. Litr. K No. 441
–
- 8, Hvad Kartoffelavlén angaar, da ere de i en lignende Forfatning. –
- 9, Med Hensyn til Faareslagten, da bliver Samme ubetydelig overalt om Øen. –
- 10, Opfindelser ...
- 11, Uorden ...

Qualbøe d. 30. September 1837

Ærbødigst

H. Evensen

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1837-38

Med Hensyn til Suderø Syssels Forfatning ... følgende:

- 1, Sygdomme have i denne Termin ingen fundet Sted, dog har her i Øen enkelte havt enslags Omgangssyge. –
- 2, Fiskeriet i Vinter lige til Dato, har paa den nordlige Deel af Øen været heldigt med Fisk, men paa den Sydlige Deel ganske ubetydeligt.
- 3, Hvad Køerne angaae, da staaer det til med samme i en god Forfatning I Henseende til Fodringen, da Græsvæxten i Sommer var udmærket god. –
- 4, Hvalfangste have i denne Termin ingen ladet sig tilkjende. –
- 5, Angaaende Faarene da staaer det taaleligt til med samme, hvis Aprilmaaneden viser sig mild, vil der blive et ubetydeligt Affald. –
- 6, Uorden ...
- 7, Nyttige op ...

Qualbøe d. 31. Marts 1838

Ærbødigst

H. Evensen

F.A. J. Litr. L N. 32

-

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1838

Med Hensyn til Suderø Syssel Forfatning ... følgende:

1, Siden 31. Marts og til Dato have ingen Sygdomme existeret, dog have siden fra Begyndelsen af Juni Maaned til dato gaaet en Omgangssyge i Bøigdelaugget *Trongisvaag*, hvilke, efter Sygens forefaldende kan antages for at være en Gren af den saakaldte Landfarsot, men nu haabes at være ophørt; af denne syge ere ingen Personer døde. –

Ligeledes gaaer overalt i Suderøe en Omgangssyge med Hoste som antages for Kighoste, hvoraf 3 Børn ere døde og en gl. Mand, denne Syge vedvarer endnu uden aftagende. –

2, Fiskeriet i Sommer lige til nu har overalt om Øen været Intet.

3, Kørerne have ved det i Sommer indtrufne kolde Veirliget og Misvæxt af Græs afgivet ganske ubetydelig Mælk.

4, Hvad Fuglefangsten angaaer, da har den som i almindelighed være saare Ubetydelig, da de hyppige Nedfald fra Fuglebjergene foraarsage, at der Aar efter Aar aftager med Fugl. –

5, Hvalfangste ere i denne Termin kun indtruffen to, nemlig en under 23. Mai og en under 1. September s.ledne, samt 2 Stkr. Døglingshvale faldne i Qualbøe under 8. i f.M.; hvorom saavel Hvalfangsten som Døglingshvalen allerede er sendt Indberetning til Amtet. –

F.A. J. Litr. L No. 335

-

6, Kornavlén er overalt om Øen meget daarlig, dels liden og dels ringe, saa at deraf ikke ventes noget Livsindhold. –

7, Hvad Kartofflerne angaae, da ere de med Hensyn til Væxten meget ringe. –

8, Faareavlén bliver i dette Aar saare ubetydeligt, af Aarsag at de fleste af Lammene bortdøde formedelst Ugunstig Veir. –

9, Uorden ...

10, Opfindelser ...

Qualbøe d. 1. October 1838

Ærbødigst

H.Evensen

// Pløyen

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Vinter 1838-39

Med Hensyn til Suderø Syssel Forfatning ... følgende

- 1, 30. September f.A. og til undertegnede Dato har ingen Sygdomme i Sysselet fundet Sted, eiheller noget i denne henseende at bemærke. –
- 2, Med Hensyn til Næringsvejene, saasom Fiskeriet, da har samme i Vinter aldeles været Intet, da Veirliget har hindret, og i de Dage som got Veir indtraf ingen Fisk var at faae, hvilke sidste lige til nu har været Tilfældet.
- 3, Angaaende Faarene, da ere samme næsten overalt om Øen i en maadelig Forfatning. – Ved det i Vinter indtrufne ustadige Veirliget, deels ved Sneeskred faldne for Bakken og deels døde af Magerhed, hvilke sidste Tilfælde i April Maaned vil tiltage, da de overalt ere saa yderst afkræftede, at hvis Aprilmaaned ikke viser sig mild, vil der endnu blive et betydeligere Affald paa samme, og de som da tilbage blive ere saa yderst afkræftede at de ei er istand at føde Lam. –
- 4, Hvad Kørne angaae med Hensyn til Fodringen, da staaer det næsten overalt om øen i en maadelig Forfatning hos endeel især hos den fattigere Klasse. –
- 5, Hvalfangste have i denne Termin ingen indtruffen eiheller ladet sig see. –
6. Intet Storvrag er til Dato ind eller opbjerget i Suderøe uden enkelte Vragstykker der ere vedkommende Sysselmanden at bortsælge

F.A. J. Litr. L N. 635

-

7, Uorden ...

8, Nyttige Opfindelser ...

Qualbøe i Suderøe d. 30. Marts 1839

Ærbødigst

H.Evensen

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1839

Med Hensyn til Suderø Syssel Forfatning ... følgende

- 1, Fra 31. Marts d.A. og til undertegnede Dato have ingen Sygdomme i Sysselet fundet Sted, uden den saakaldte Mislingesyge, dog meget mild, saa at ingen Person deraf er død.
- 2, Hvad Næringsvejen angaar, saasom Fiskeriet, da har samme i Sommer lige til nu aldeles været ubetydelig overalt om Øen. –
- 3, Fuglefangst har i Sommer som sædvanlig aldeles været ingen. –
- 4, Hvalfangste har i denne Termin to indtruffen, nemlig en i Waaj den 15. August stor 286 Stkr. vurderet til 71 Gl. 6½ Skind, ligeledes dræbtes i Qualbøe den 25. August 141 Stkr. Hval, og blev vurderede til 37 Gl. 4 Skind. – Endvidere er dræbt i Qualbøe d. 17. d.M. 3 Stkr. Døglinge vurderede til 2 Gl. 15 Skind; ligeledes blev i Trangiswaag nemlig i Quanhauge under samme Dato funden en Døgling vurderet 1 Gl., flere Hvalfangste eller Døglinge ere ikke faldne i Suderø Syssel til dags Dato.
- 5, Græsvæxten er overalt i Suderøe god, saaledes at man kan regne den som i et got Middelaar. –
- 6, Køerne have ved den i Sommer gode Græsvæxt afgivet betydelig Mælk. –
- 7, Hvad Kornet angaaer, da er det overalt om Øen meget got, dog meget lidet, da det indsvinder saa meget ved Tørringen, at det blive næppe 2/3 tilbage, naar samme er tærsket og rensed; hvad Kartofflerne angaaer, da ere de i Aar meget

F.A. J. Litr. L N. 898

-

go ... gslig /regla manglar/

Høst.

8. Hvad Faareslagt tet angaaer, da bliver der næsten overalt om Øen meget ubetydeligt.
- 9, Uorden ...
- 10, Nyttige Opfindelser ...

Qualbøe d. den 30. September 1839

Ærbødigst

H.Evensen

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1839-40

Med Hensyn til Suderø Syssel Forfatning ... følgende:

- 1, Ved det i Vinter indtrufne gode Veir, have Faarene overalt om Øen meget godt, og hvis April Maaned bliver mild, skal man haabe at intet Affald bliver. –
- 2, Fiskeriet i Vinter har overalt været temmelig godt, da Veiret har ofte tilladt, og i de Dage de har været paa Fiskeri altid har fortjent noget.
- 3, Hvad Køerne angaae, med Hensyn til Fodringen, da staar de næsten overalt om Øen i en god Forfatning, hos de mere formuende, da Græsvæxten i f.A. var meget god.
- 4, I denne Termin have ingen Sygdomme i Suderø Syssel fundet Sted, ejheller noget i den Henseende er at bemærke. –
- 5, Hvalfangste have i dette Halvaar ingen seest, uden 4 Stkr. Døglings Hvale som bleve dræbte i *Qualbøe* den 2. *October* f.A. og som bleve vurderede til 3 Gl. 15 Skind. –
- 6, I Vinter lige til Dato er ganske ubetydeligt Stortvrag ind eller opbjerget i Suderø; dog inddrev i Famien under f.M. en pakke med Bomuld, som ved over Øvrighedens Foranstaltning blev opbrændt. Ligeledes er i samme Bøigd inddreven et Stykke af et Kahytte dæk af et Skib, som allerede til Amtet er skeedt i Indberetning. – Mere Stortvrag er ikke mig bekjendt til Dagsdato.
- 7, Uorden ...
- 8, Nyttige Opfindelser ...

Qualbøe d. 31. Marts 1840

Ærbødigst

H.Evensen

// Pløyen

F.A. J. Litr. L N. 1187

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1840

Med Hensyn til Suderø Syssel Forfatning ... følgende:

- 1, Fra 31. Marts d.A. og til Dato har ingen Sygdomme i Sysselet fundet Sted, ejheller noget i den Henseende er at bemærke.
- 2, Hvad Næringsveje angaar, saasom Fiskeriet, da har samme i Sommer overalt om Øen været taaleligt. –
- 3, Hvad Fuglefangst angaar, da har samme i Sommer været som almindelig, da de hyppige Nedfald fra Fuglebjergene foraarsager, at der paa somme Steder hvor Fugl har været, af ovenmældte Aarsag ere blottede for Fugl. –
- 4, Hvalfangst har i denne Termin kun indtruffen en i Waay, stor 111 Stkr. Hvaler vurderede til 29 Gl. 12 $\frac{3}{4}$ Skind, mere Hval har ikke indtruffet til Dato. –
- 5, Græsvæxten har overalt om Øen været god at regne som i et godt Middelaar.
- 6, Køerne have ved den i Sommer gode Græsvæxt afgivet meget Mælk.
- 7, Hvad Kornet angaar, da er samme overalt om Øen maadelig, med Hensyn til dets Godhed, ligeledes er det ubetydeligt, da det med Tørringen indsvinder overhoved $\frac{1}{3}$, saa at man har næppe $\frac{2}{3}$ til bedste.
- 8, Kartofflerne er i Aar ogsaa kuns maadelige, at regne som i et Middelaar. –
- 9, Med Hensyn til Faareholdet, da bliver der i Aar herpaa Øen meget mere Slagtet end i 2nde sidst forløbne Aar. –
- 10, Uorden ...
- 11, Nyttige Opfindelser ...

Qualbøe d. 30. September 1840

Ærbødigst
H.Evensen

// Det høie Amt

F.A. J. Litr. M N. 259

-

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1840-41

Med Hensyn til Suderø Syssel Forfatning ... følgende:

- 1, Ved det i Vinter indtrufne gode Veir, leve Faarene overalt om Øen meget got, og hvis April Maaned bliver mild skal man haabe at intet Affald bliver paa samme, -
- 2, Fiskeriet i Vinter lige til Dato, har overalt om Øen været temmelig got, da Veiret saa tit har tilladt at søge Søen, have de fortjent vel. –
- 3, I denne Termin have ingen Sygdomme i Suderø Syssel fundet Sted, ejheller noget i den Henseende er at bemærke; vel ere nogle ældre ... af alderdoms Svaghed.
- 4, Hvalfangste ere i dette Halvaar ingen indtruffen, ejheller ladet sig see ved disse Farvande. –
- 5, Hvad Køerne angaaer, med Hensyn til Fodringen, da staaer der næsten overalt om Øen i en god Forfatning, hos de fleste, da Græsvæxten i f.A. var udmærket god. –
- 6, I Vinter er saare ubetydeligt Stortvrag ind eller opdreven i Suderøe, uden 3de Fyrrestokke og 2 Tønder med Tjære, hvilke bliver at Forauktionere ved det forestaaende Vaarting, og desuden hvad som er opbjerget af den under 17. September f.A. forliste franske Fiskerskip.
- 7, Uorden ...
- 8, Nyttige Opfindelser ...

F.A. J. Litr. M N. 494

-

Qualbøe d. 31. Marts 1841

Ærbødigst

H.Evensen

-

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1841

Med Hensyn til Suderø Syssel Forfatning ... følgende:

- 1, Fra 31. Marts d.A. og til Dato har ingen Sygdomme i Suderø Syssel fundet Sted, ejheller noget i den Henseende at bemærke.
- 2, Hvad Næringsveje angaaer, saasom Fiskeriet, da har samme i Sommer lige til nu, overalt om Øen, været udmærket got. –
- 3, Hvad Fuglefangst angaaer, da har den været som almindelig.
- 4, Hvalfangste have i denne Termin indtruffet 3, nemlig en i Qualbøe d. 24. April, i tallet 220 Stkr. vurderede til 49 Gl. 8 ½ Skind; ligeledes en i Qualbøe d. 24. Juni, i tallet 63 Stkr. Hvaler, vurderede til 21 Gl. ¾ Skind, og en i Waaj d. 20. Juli i alt 216 Stkr. vurderede til 46 Gl. 4 ¼ Skind, samt dræbt i Qualbøe i f.M. 5 Stkr. Døglingshvaler vurderede til 5 Gl. 6 Skind; videre Hvalfangster ere ikke faldne i Suderø Syssel til Dagsdato.
- 5, Græsvæxten, har overalt om Øen været slet, saa at man over hoved beregner ¼ mindre Høe end man i almindelighed pleier at have.
- 6, Køerne have ved det i Sommer ualmindelige Tørveir, afgivet ubetydelig Mælk. –
- 7, Hvad Kornvæxten angaaer, da er samme overalt om Øen kuns maadelig, dels lidet dels paa flere Steder ogsaa ringe.
- 8, Kartofflerne er overalt om Øen taalelige, at regne som et Middelaar.
- 9, Med Hensyn til Faareslaget, da bliver samme i Aar her paa Øen at regne som i forløbne Aar. –
- 10, Uorden ...
- 11, Nyttige Opfindelser ...

F.A. J. Litr. M N. 787

-

Qualbøe d. 30. September 1841

Ærbødigst

H.Evensen

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1841-42

Med Hensyn til Suderø Syssels Forfatning ... følgende:

- 1, Sygeligheden har i forskjellige Bøygdelauge siden Nytaar vist sig temmelig stærk nemlig i Porkere, Waay, Famien, Trangisvaag, Frodebøe, Qualbø og Qualvig, dog ere for det meste alle friske i de fem førstnævnte Bøigder, saa at man kan antage at Sygeligheden vil standse; men i Qualbø og Qualvig er den ikke ophørt. – Siden Nytaar og til Dato ere 14 Mennesker døde, dels unge og dels gamle, dog bemærkes, at nogle ere døde af Alderdoms Svaghed, do har Epidemie for de fleste været til stede. –
 - 2, Fiskeriet i Vinter har lige til Dato overalt om Øen været udmærket godt, dog Veiret har hindret, men i de Dage man har søgt Søen, har man været meget heldig. –
 - 3, Ved det i Vinter indtrufne milde Veir, leve Faarene overalt om Øen til Dato temmelig vel, uagtet den store Snee, der indtraf i November f.A. gjorde Affald paa enkelte Haugeparter formedelst Sneeskred, dog ere Faarene overalt temmelig svage, men hvis April Maaned bliver mild, skal man haabe, at intet betydeligt Affald vil blive.
 - 4, Hvalfangste ere i dette Halvaar ingen indtruffen, ejheller ladet sig see.
 - 5, Hvad Kørne angaae med Hensyn til Fodringen, da er de næsten overalt om Øen i en slet Forfatning, hos de fleste, da Græsvæxten f.A. var saare liden. –
 - 6, I Vinter er der aldeles intet Vrag ind- eller opbjerget i Suderø Syssel.
 - 7, Uorden ...
- F.A. J. Litr. MN. 1119*
-
- 8, Nyttige Opfindelser ...

Qualbøe d. 31. Marts 1842

Ærbødigst

H.Evensen

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amdtsordre af 23. November 1830

Sommer 1842

Med Hensyn til Suderø Syssel Forfatning ... følgende:

- 1, Hvad Sygdomme angaa, da har der gaaet en heftig Omgangssyge i de fleste Bygder paa Suderø, Epedemien har været temmelig stærk især i Qualbøe, men nu er den saavidt ophørt, dødeligheden har været temmelig hyppig, 25 Mennesker ere døde siden Nytaar til dato, dels unge og dels gamle Mennesker.
- 2, Fiskeriet i Sommer lige til nu har overalt i Suderø været udmærket godt.
- 3, Hvalfangste er kun indtruffen en i Trangisvaag den 25. Juni, i Tallet 205 Stkr. Hvaler, vurderede til 51 Gl. 12 $\frac{3}{4}$ Skind. –
- 4, Hvad Køerne angaa, med Hensyn til Mælkningen, da have de i Sommer ved den gode Græsvæxt afgivet betydelig Mælk. –
- 5, Kornet har overalt om Øen været udmærket godt, saa at man af den Artikel har faaet en rig Høst. –
- 6, Ligeledes har Kartofflerne været udmærket gode. –
- 7, Græsvæxten har overalt om Øen været meget god. –
- 8, Uorden ...
- 9, Nyttige Opfindelser

Qualbøe d. 30. September 1842

Ærbødigst

H. Evensen

// Pløyen

F.A. J. Litr. N N. 294

-

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amdtsordre af 23. November 1830

Vinter 1842-43

Med Hensyn til Suderø Syssel Forfatning ... følgende

- 1, I denne Termin have ingen Sygdomme i Suderø Syssel fundet Sted, dog har i Ørdevig hos Morten Danielsens Enke og hos Joen Ifversen i Qualbøe gaaet den her i landet paa adskillige Steder herskende Omgangssyge, men nu have alle faet sin Sundhed igjen. –
- 2, Ved det i Vinter indtrufne afvexlende Sne og Regnveir ere Faarene overalt om Øen meget afkræftede, saa at en betydelig Deel ere allerede døde, og af de som endnu leve tilbage, blive mange som endnu dør. –
- 3, Fiskeriet i Vinter har overalt om Øen været meget godt. –
- 4, Hvad Kørne angaae, med Hensyn til Foderet, da staaer det næsten overalt om Øen i en god Forfatning, da Græsvæxten i f.A. var udmærket god. –
- 5, Hvalfangste ere i dette Halvaar ingen faldne. –
- 6, I denne Vinter lige til Dato er i Suderø saare ubetydeligt Stortvrag ind eller opbjerget, uden endeel forknust Smaavrag. –
- 7, Uorden ...
- 8, Nyttige Opfindelser ...

F.A. J. Litr. N N. 650

-

Qualbøe d. 31. Marts 1843

Ærbødigst

H.Evensen

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Sommer 1843

Med Hensyn til Suderø Syssel Forfatning ... følgende:

- 1, Fra 31. Marts og til Dato have ingen Sygdomme gaaet, uden den her i Landet gaaende Omgangssyge, som i Sommer har gaaet i Qualbøe og Frodebøe, men nu er den ophørt i Qualbøe, men i Frodebøe gaar Sygen endnu. –
- 2, Fiskeriet i Sommer lige til nu, har overalt i Suderøe været udmærket got.
- 3, Hvalfangste ere i denne Termin to indtrufne, nemlig i Waaj, en under 18. Juli, stor 184 Stkr. Hvaler, vurderede til 56 Gl. 7 Skind, og den anden indtraf den 17, August, i tallet 102 Stkr. Hvaler, vurderede til 35 Gl. 7 ¼ Skind; Ligeledes blev dræbte i Qualbøe den 17. dennes 3 Stkr. Døglingshvaler, vurderede til 4 Gl. 5 Skind.
- 4, Hvad Køerne angaae med Hensyn til Malkningen, da have de i Sommer formedelst Tørveiret som indtraf i Juni og Juli Maaneder afgivet ganske ubetydelig Mælk. –
- 5, Kornet er overalt om Øen udmærket got, ligeledes ere Kartofflerne temmelig gode, at regne som i et Middelaar.
- 6, Græsvæxten er overalt om Øen meget ringe. –
- 7, Fuglefangst har i Sommer, saavel i Sumbøe som i Waay og Qualbøe Bøjgder hvor Fugl et at faae, været aldeles ubetydelig. –
- 8, Uorden ...

F.A. J. Litr. O No. 306

-

- 9, Nyttige Opfindelser ...

Qualbøe d. 30. September 1843

Ærbødigst

H.Evensen

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1843-44

Med Hensyn til Suderø Syssel Forfatning ... følgende

- 1, Smitsomme Sygdomme have i denne Termin ingen fundet Sted i Sysselet, uden den i forrige Aar har som paa flere Steder i Landet herskende Omgangssyge som nu atter har udbrudt sig i Qualbøe, 5 Huuse ere angrebne af samme Syge, i det ene Huus ligge 2 Personer syge og i de fire andre 1 Person i hvert; flere Bøigder ere ej til Dato angrebne. –
 - 2, Ved det i Vinter indtrufne ustadige Veir, ere Faarene overalt om Øen meget afkræftede, og paa flere Steder en stor deel døde dels af Vatersot, dels af Magerhed, od de som endnu leve tilbage blive mange som endnu dø. –
 - 3, Fiskeriet i Vinter har overalt om Øen været meget
- F.A. J. Litr. O No. 634*

-

got, da i de Dage som Veir har været at søge Søen, har man været heldig med Fisk. –

- 4, Hvad Køerne angaa med Hensyn til Vinterfodringen, da staae det næsten overalt om Øen i en maadelig Forfatning, da Græsvæxten i f.A. var saare liden og tillige var Høet meget daarligt af den daarlige Høtørre som indtraf, hvisaarsag Køerne afgive saare liden Mælk. –
- 5, Hvalfangste ere i denne Termin ingen falden i Sysselet, ejheller ladet sig see. –
- 6, I dette Halvaar er i Sysselet saare ubetydeligt Vrag opdreven, uden noget ubetydeligt Smaavrag. –
- 7, Uorden ...
- 8, Nyttige Opfindelser ...

Qualbøe d. 30. Marts 1844

Ærbødigst

H.Evensen

// Pløyen

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amdtsordre af 23. November 1830

Sommer 1844

Med Hensyn til Suderø Syssel Forfatning ... følgende

- 1, Fra 31. Marts til Dato have ingen Sygdomme fundet Sted heri Syssellet, ejheller noget i den Henseende her bliver at anmærke. –
- 2, Fiskeriet i Sommer lige til nu, har overalt om Øen været meget got.
- 3, Hvalfangste ere i denne Termin 2 indtrufne, nemlig en i Qualbøe falden den 27. Juni i tallet 114 Stkr. Hvaler, som bleve vurderede til 27 Gl. 3 $\frac{3}{4}$ Skind, - den anden indtraf i Vaay den 11. August itallet 521 Stkr. Hvaler, vurderede til 160 Gl. 8 $\frac{1}{2}$ Skind. – Ligeledes blev den 28. d.M. dræbt i Qualbøe 2 Stkr. Døglingshvaler, hvilke bleve vurderede til 2 Gl. 5 Sk.
- 4, Hvad Køerne Angaae med Hensyn til Malkningen, da have de i Sommer afgivet megen Mælk.
- 5, Kornet er overalt om Øen udmærket got. Ligeledes Kartofflerne. –
- 6, Hvad Græsvæxten angaar, da er samme temmelig god, at regne som et Middelaar.
- 7, Fuglefangst har i Sommer, saavel i Sumbøe som i Vaay og Qualbøe, hvor Fugl er at faae, været aldeles ubetydelig. –
- 8, Uorden ...
- 9, Nyttige Opfindelser ...

Qualbøe d. 30. September 1844

Ærbødigst

H.Evensen

// Pløyen

F.A. J. Litr. Personer No. 401

-

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amdtsordre af 23. November 1830

Vinter 1844-45

Med Hensyn til Suderø Syssel Forfatning ... følgende

- 1, Ved det i Vinter indtrufne gode Veir leve Faarene overalt om Øen meget godt, dog var det Tilfælde at endeel Faar faldt i Søen og endeel begravedes under den store Sne som indtraf i Januar Maaned, men dog ikke betydeligt til Skade; hvis April Maaned bliver mild skal man haabe at intet betydeligt Affald bliver paa samme. –
- 2, Fiskeriet i Vinter har overalt om Øen, i de dage som Veiret har tilladt at søge Søen, været temmelig godt. –
- 3, Hvad Kørerne angaae med Hensyn til Vinterfoderet, da staar det næsten overalt om Øen i en god Forfatning, hos de fleste, da Græsvæxten i f.A. var meget god.
- 4, I denne Termin har ingen Sygdomme i Suderø Syssel fundet Sted, ejheller noget i den Henseende er at bemærke. –
- 5, Hvalfangste have i dette Halvaar ingen indtruffen, ejheller ladet sig see, uden 2 Stkr. Døglingshvale falden i Qualbøe d. 28. September vurderede til 2 Gl. 5 Skind, som allerede den 30. September f.A. er sendt Indberetning om.
- 6, I denne Vinter lige til Dato er endeel Storvrag opbjerget paa følgende Steder, 7 stykker Fyrrestokke, en i Qualbøe, 1 i Trangisvaag, 2 i Frodebøe, 2 i Porkere og 1 i Vaaj. ...
- 7, Uorden ...
- 8, Nyttige Opfindelser ...

Qualbøe d. 31. Marts 1845

Ærbødigst

H. Evensen

// Pløyen

F.A. J. Litr. Q No. 34

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1845

/manglar/

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1845-46

Med Hensyn til Suderø Syssel Forfatning ... følgende

- 1, I denne Termin, nemlig fra 30. September f.A. til 31. dennes, have ingen Sygdomme i Suderø Syssel fundet Sted. –
- 2, Ved det i Vinter indtrufne milde Veir, leve Faarene overalt om Øen meget vel, hvis April Maaned bliver mild, kan man vente at ubetydelige Faar døe. –
- 3, Fiskeriet i Vinter lige til nu har overalt om Øen været lit, men dog i denne Maaned været bedre.
- 4, Hvad Kørne angaar med Hensyn til Vinterfoderet da staaer det overalt om Øen i en god Forfatning, da Græsvæxten i f.A. var udmærket god.
- 5, Hvalfangste have i denne Termin ingen indtruffet, ej heller ladet sig see. –
- 6, I dette Halvaar er intet stort eller Smaavrag opbjerget, uden det paa Porkere Næs strandede Skib
- 7, Ved min Omreise i d.M. have ingen for mig anmeldt nogen Uorden eller Uskikke, som kan være værd at anmærke. –
- 8, Nyttige Opfindelser ...

Qualbøe d. 31. Marts 1846

Ærbødigst

H.Evensen

// Pløyen

F.A. J. Litr. R No. 167

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1846

Med Hensyn til Suderø Syssels Forfatning ... at indberette.

1. Som Deres Høivelbaarenhed bekjendt, har Suderøe i Sommer været hjemsøgt af Mæslinger. Epidemien, der har bortrevet 24 Mennesker, men vel nu antages at være ophørt, endskjønt Bøigden Hov ved Porkere er endnu ikke bleven angreben.
2. Hvad Faareavlen angaar, da vil Slagtet i Aar blive som et af de bedre Aar og tillige godt.
3. Med Hensyn til Fiskeriet, da har dette Foraar været godt. – Senere, efter at mæslingerne ere indtrufne, have dels disse og dels Tørv- samt Høbjergning, forhindret Folk i at drive Fiskeriet med Kraft. – Syd paa Øen har saavel Torske- som Helleflynderfiskeriet givet taaleligt Udbytte i den senere Tid, hvilket derimod ikke har været Tilfældet nordpaa.
4. Græsvæxten har i Aar været udmærket god, og der vil saaledes ikke være mangel paa Foder, derimod vil Korn og Kartoffler ikke i Aar give stort Udbytte.
5. Med Hensyn til Uorden og nyttige Opfindelser ...

Qvalbøe d. 30. September 1846

Skaale

//Pløyen

F.A. J. Litr. R No. 612

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amdtsordre af 23. November 1830

Vinter 1846-47

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigst at indberette: -

1. Ingen smitsomme Sygdomme have stedfundet, dog have flere, efter Mæslingerne, været stærkt plagede med Diarrhoer, og for Enkelte, skjøndt ganske faa, er denne Sygdom endnu ikke hævet. -
2. Paa Grund af det i Vinter indtrufne særdeles milde Veir er det at vente, at Faarene, hvis Aprilmaaned ikke bliver for barsk, ikke vilde affalde.
3. Hvad Fiskerierne angaar, da have disse i Almindelighed, naar Veirliget har tilladt det, været gunstige, og navnlig har Seifiskeriet med Vaad været saa ualmindelig rigt, at Folk ikke i Mandsminde have hørt eller erfaret noget lignende. Endskjøndt Seien fornemmelig har søgt Vaaisbugten og der er bleven fangen af Bøigderne Sumbøe med Lobra og Øgrum, Vaai, Porkere, Næs ved Porkere samt tildeels Ørdevig og Hove, er der dog ogsaa, skjøndt ikke betydeligt, fanget endeel i Trangisvaagbugten. Da Indbyggerne i de sydlige Bøigder, paa grund af den store Mængde, ikke kunne bjerge al den fangede Sei, blev den deels lagt ud paa Bøen som Gjødning og deels ført igjen tilsøes. Da ingen Grindefangst fandt Sted
F.A. J. Litr. R No. 1018

-

her paa Øen i forrige Aar og da baade Korn- og Kartoffelavl faldt uheldigt ud, vilde der for Flere, navnlig paa den sydlige Deel af Øen, hvis ikke Seifangsten indtraadte, have været vanskeligt at forskaffe sig de fleste Fornødenheder.

4. Da Græsvæxten sidste Høst var ualmindelig god, vil Fodertrang ikke være at befrygte.
5. Med Hensyn til Uorden og nyttige Opfindelser ...

Qvalbøe d. 31. Marts 1847

Skaale

//Pløyen

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1847

/Manglar/

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amdtsordre af 23. November 1830

Vinter 1847-48

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel ... hermed ærbødigst at indberette.

1. Ingen smitsomme Sygdomme har stedfundet. –
2. Paa Grund af det stadigt vedholdende barske og vaade Veir, have Faarene lidt meget, navnlig ved at tage Vand hvortil derhos kommer Magerhed, saa at ikke ubetydeligt Affald vil være at befrygte, hvis det daarlige Veir kommer at vare ind i Læmmetiden, da Moderfaarene overhovedet kun have faae Kræfter tilbage. –
3. Med Hensyn til Fiskeriet, da kan dette, naar Veirliget har tilladt det, i det Hele siges at have været godt, endskjøndt Udbyttet vilde have været rigere, hvis ikke Veiret som oftest havde forhindret Fangsten. –
4. Da Græsvæxten sidste Aar var meget god, vil Fodermangel ikke være at befrygte. – Da Øen sidste Aar blev velsignet med ikke ubetydelig Grindefangst, og da Kornavlen faldt særdeles heldig ud, kan Øen i det hele taget siges at være i en god Forfatning.
5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser ...

Qvalbøe d. 31. Marts 1848

Skaale

//

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Sommer 1848

/manglar/

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amdsordre af 23. November 1830

Vinter 1848-49

Angaaende Tilstanden i Suderø Syssel ...

1. Smitsomme Sygdomme have ikke stedfundet.
2. Det stadigt vedholdende raa og barske Veirligt har havt en højst sørgelig Indflydelse paa Faarene, da deres Huld og Kræfter er borte. – Paa flere Steder har man seet sig nødt til at tage Faar ind; for om muligt at bringe den igjen til Kræfter. – Skal dette daarlige Veir endnu længere vedvare og navnlig noget ind i Læmmetiden, vil stærkt Affald være at befrygte. –
3. Fiskeriet har givet højst ubetydeligt af sig. Torrefisken kunde paa Grund af Veiret ikke drives og det øvrige Fiskeri vilde, om ogsaa Veiret havde tilladt det, kun været ubetydeligt. – Sei har saa nær som slet ikke været noget af.
4. Fodertrang vil overhovedet ikke være at befrygte, skjøndt en Enkelt, vel vil kunne til at mangle, men han vil dog kunne vente Hjælp. –
5. Hvad Uorden eller nyttige Opfindelser angaar, da er Intet mig i saa Henseende, som kunde behøve

F.A. J. Litr. Sommer No. 809

-

/henda síðan(foto) er sv kám, ólesilig/

Qvalbøe d. 31. Marts 1849

Skaale

-

Sommer 1849

Med Hensyn til Suderø Syssels Forfatning ... hermed ærbødigst at indberette.

1. Smitsomme Sygdomme have ikke stedfundet i det nævnte Tidsrum.
2. Slagtet vil iaar overhovedet blive som i et Middelaar.
3. Fiskeriet har været daarligt. Først i den senere Tid har man fisket en Deel Torsk og Helleflynder. – Seifiskeriet er nyelig begyndt og tegner ikke ilde; men man kan endnu ikke med Sikkerhed slutte hvad det vil bringe.
4. Græsvæxten er daarlig, og det vil saaledes blive nødvendigt for mange at formindske deres Kobesætning. For øvrigt er Høet for det meste kommet i Huus, og hvad der er indbragt er godt. – Kornet bliver ogsaa kun lidt, og hvad der er endnu værre, det ser ikke ud til at kunne komme til Modenhed, medmindre den tilbageværende Tid af Høsten bliver særdeles gunstig. Skulde stærke Efteraarstorme indtræffe, er denne Udsigt forbi. – Kartoffelvæxten er ogsaa daarlig, og den i de

F.A. J. Litr. S. N 1008

-

senere Aar sig indfindende Kartoffelsyge er desværre endnu ikke ophørt, da hvad der af Kartofflerne er nedlagt i Sandjord allerede er betydeligen bedærvet; de Kartoffler der derimod ere nedlagte i Muldjord, holde sig endnu. – Endskjøndt man haaber, at Sygdommen ikke vil yttre saa skadelig Indflydelse paa Kartofflerne som de nærmest foregaaende Aar, kan der endnu ikke med Sikkerhed vides, i hvor stor Udstrækning dette vil skee, da den egentlige Bedærvelse henede højst er indtraadt henimod Midten af September Maaned. –

5. Med Hensyn til Uorden, Huusflid eller nyttige Opfindelser ...

Qvalbøe d. 24. September 1849

Skaale

// Høivelbaarenhed ...

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1849-50

Angaaende Tilstanden i det sidst forløbne Halvaar heri Suderø Syssel undlader jeg ikke hermed at afgive Indberetning:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke stedfundet.
2. Det her nær som stadigt vedvarende daarlige Veirligt har havt en skadelig Indflydelse paa Faarene, saa at man, hvis April Maaned ikke bliver taalelig, kan vente Affald paa Faarene.
3. Fiskeriet har nordpaa Øen været godt, naar Veirligt har tilladt at drive det, men sydpaa Øen kun maadeligt.
4. Fodertrang vil overhovedet ikke være at befrygte. En enkelt kan maaske lide Trang, men han kan vente at faae Redning (?).
5. Hvad Uorden eller nyttige Opfindelser ...

Qvalbøe d. 30. Marts 1850

Skaale

// Dahlerup

F.A. J. Litr. T N. 142

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Sommer 1850

/manglar/

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Vinter 1850-51

/manglar/

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1851

/manglar/

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Vinter 1851-52 /Nú G. Effersøel

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigst at indberette:

1. Ingen smitsomme Sygdomme have stedfundet.
2. Paa Grund af det de første Maaneder i indeværende Aar stadig vedholdende barske og vaade Veir, have Faarene lidt meget, navnlig ved at tage Vand, hvortil kommer Magerhed, saa at der, dersom Læmmetiden skulde medføre daarligt Veir, vil være at befrygte ikke ubetydeligt Affald, da Moderfaarene overhoved have faa Kræfter tilbage.
3. Fiskeriet har givet høyst ubetydeligt af sig; da Havet er opfyldt med Sild, kan Fiskeriet senere forventes at blive bedre.
4. Uanset det store Høetab i Efteraaret vil, dersom Veiret maatte blive gunstigt og uden Sne i de to Maaneder April og Mai, Fodermangel overhovedet ikke være at befrygte, da de Trængende have erholdt Hjælp fra de med Høe forsynede Bøigder.
5. Hvad Uorden eller nyttige Opfindelser ...

F.A. J. Litr. T N. !353

-

Sysselet Tilstand oekonomisk Henseende kan i det Hele ikke kaldes god. Da hverken Kartoffler eller Kornavlén i afvigte Aar var god og Grindefangsten heller ikke af Betydenhed, vil der derimod, forsaavidt godt Fiskeri ikke indtræffer, være at befrygte Mangel paa Fødemidler for de mindre Formuende.

Qvalbø den 31. Marts 1852

G. Effersøe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1852

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i sidstforløbne Halvaar, undlader jeg ikke herved tjenestærbødig at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted i det anførte Tidsrum.
2. Slagtet vil overalt iaar blive et godt Middelaar.
3. Fiskeriet har i det nævnte Halvaar været meget daarligt.
4. Græsvæxten har været meget god. Græsset er tørret til godt Hø, som for det meste er indbragt i Laderne og Høgaarde. Kornhøsten har været tilfredsstillende og givet godt Udbytte. Derimod have Kartofflerne, som iaar meget tidligt (sidst i Juli Maaned) blev angreben af Sygen, kun givet et maadeligt Udbytte.
5. Med Hensyn til Uorden, Husflid eller nyttige Opfindelser ...

Qvalbø den 30. September 1852

G. Effersøe

// Dahlerup

F.A. J. Litr. T N. 1692

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1852-53

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigst at indberette:

1. Siden midt i Januar Maaned har heri Sysselet grasseret Kighoste, som har foraarsaget flere Børns Død. Saavel Voxne som Børn lide endnu af denne Syge, som, da nogle Bøigder først for kort siden ere angrebne heraf, vel vil blive langvarig. –
2. En stor Mængde Faar ere i Halvaaret døde, derimod har Fædene (?) hidtil ikke manglet dem. - ?
3. Fiskeriet har været godt.
4. Hømangel er ikke at befrygte. –
5. Hvad Uorden eller nyttige Opfindelser ...

Qvalbø den 31. Marts 1853

G. Effersøe

// Dahlerup

F.A. Jour. U. 379.

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1853

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigt at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted i det anførte Tidsrum.
2. Slaget vil iaar blive et Middelaar.
3. Fiskeriet har i Halvaar været meget godt.
4. Høindhøstningen er snart til ende, men har ikke give meget Udbytte, derimod har saavel Korn som Kartoffelhøsten givet rigeligt og godt Udbytte, saa nær som i et par Bøigder sydpaa Øen, hvor Kartoffelsygdome har fordærvet den største Deel af Kartofflerne.
5. Med Hensyn til Uorden og nyttige Opfindelser ...

Qvalbø den 30. September 1853

G. Effersøe

// Dahlerup

F.A. Jour U 1150

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1853-54

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigt at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke stedfundet.
2. Dødeligheden blandt Faarene har været meget st..., da største Deelen i denne meget strenge Vinter døde af Magerhed og Vand.

I de tvende sidste Aar har Folk her lagt mærke til, at Faarene have været plagede af en meget liden hidtil, saavidt mig bekjendt, paa Faarene hertillands ukjendt *Lus*, som her paa Øen som her paa Øerne findes paa Køerne. - Flere... Mening er at denne *Lus* tildeels afstedkomme Dødeligheden iblandt Faarene. - Det forekommer mig at være af Vigtighed, at de anmeldte *Lus* ikke ved afsendelse af Faar her fra Sysselet bliver bragte til andre Syssele og Øer, og for saavidt dette allerede maatte være sket ved tvende Faar, som i afvigte Aar blev sendt herfra Øen til Sandøe Syssel, at dette Syssels Beboere bleve gjorte opmærksomme herpaa. - Som et probat Middel mod de oftnævnte *Lus* har vist sig at være et Afkog af Peber og Tobak. -

3. Fiskeriet har været meget daarligt

F.A. Jour. U 1602

-

4. Hømangel er ikke at befrygte.
5. Uorden eller nyttige Opfindelser ...

Qvalbø den 1. April 1854

G. Effersøe

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1854

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved tjenstærbødigst at indberette:

1. Ingen smitsomme Sygdomme have fundet Sted.
2. Slagtet vil iaar blive meget ubetydeligt.
3. Fiskeriet har været meget god, men Fuglefangst derimod kun maadelig.
4. Høhøsten har givet meget men daarligt Udbytte, hvilket ogsaa er Tilfældet med Kornet. Kartofflerne give baade lidt og daarligt Udbytte; - Paa sine Steder kan man endog spore den i flere Aar herskende Syge blandt Kartofflerne.
5. Med Hensyn til Uorden ...

Trangisvaag d. 30. September 1854

Ærbødigst

G. Effersøe

// Dahlerup

F.A.Jour U (V ?) 591

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1854-55

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigt at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke – naar jeg undtager et mere end almindeligt ondartet *Kruim*, som angreb og udbredte sig til alle Øens Beboere i forrige og denne Maaned – fundet Sted. Denne Syge er ophørt.
2. Paa Grund af det daarlige Hø ere Køerne magre og i daarlig Stand. Dødeligheden blandt Faarene har ikke været stor.
3. Fiskeriet har været meget godt.
4. Hømangel er ikke at befrygte. –

F.A. Jour. Vinter 1143

-

5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser ...

Trangisvaag den 31. Marts 1855

G.Effersøe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1855

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigt at indberette:

1. Med Undtagelse af Faaresyge, som endnu grasserer, har ingen smittende Syger fundet Sted i det omhandlede Tidsrum.
2. Slagtet vil iaar blive meget ubetydeligt.
3. Fiskeriet og Fuglefangsten have været meget gode og det Første især meget indbringende.
4. Høhøsten saavel som Kornhøsten, som nu saa nær ere til ende, have givet meget og derfor godt Udbytte; ligeledes ogsaa Kartoflerne, naar jeg undtager paa enkelte Steder, hvor Kartoffelsygen har vist sig.
5. Med Hensyn til Uorden eller nyttige Opfindelser ...

Trangisvaag den 1. October 1855

G.Effersøe

// Dahlerup

F.A.J. N 108

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1855-56

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigst at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. Saavel Faar som Quæg ere i særdeles god Stand.
3. Fiskeriet har været godt.
4. Hømangel er ikke at befrygte.
5. Hvad Uorden eller nyttige Opfindelser ...

Trangisvaag den 31. Marts 1856

G.Effersøe

// Amtmanden

F.A. J. Litr. 515

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1856

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigt at indberette:

1. Ingen smitsomme Sygdomme have fundet Sted.
2. Saavel med Faarene som med Quægavlen kan alt siges at være i god Fremgang.
3. Fiskeriet har været meget ubetydeligt , hvorimod Fuglefangsten har været meget god.
4. Høhøsten har været god, Kornhøsten giver ikke alene mere end almindeligt, men ogsaa et særdeles godt Udbytte; Kartoffelhøsten har ogsaa givet et rigeligt Udbytte, dog har Syge paa enkelte Steder ødelagt endeel. –

Uagtet den rige Høst er at befrygte Mangel for de mindre Formuende paa Fødemidler til Vinter, da Fiskeriet har saa ubetydeligt i dette Halvaar og ingen Grindefangst siden 10. September f.A.

5. Med Hensyn til Uorden eller nyttige Opfindelser ...

Trangisvaag den 30. September 1856

G.Effersøe

// Amtmanden

F.A.J. X 1001

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1856-57

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigst at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. Da Høsten var god, er Quæget i god Stand. Af at Veirliget har været meget regnfuldt i Vinter ere paa sine Steder flere Faar døde af Vandsot, men ellers ansees Faarene at være i taalelig god Stand.
3. Da Veirliget har været meget ustadigt har Torskefiskeriet været ganske ubetydeligt, derimod har Seifangsten med Nout været

F.A.J. X 1414

-

meget betydeligt i *Vaai, Trangisvaag* og *Qualbøbugterne*.

4. Hvad Uorden eller nyttige Opfindelser ...

Trangisvaag den 31. Marts 1857

G.Effersøe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Sommer 1857

Med Hensyn til Tilstanden i *Suderø* Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigt at indberette:

1. I *Juni* og *Juli* Maaneder herskede en mild Feber-Epidemi heri Sysselet som i denne Maaned har udartet i et par Huse i Qualbø og Trangisvaag og vedvarer endnu i disse Huse.
2. Saavel med Faar som med Quægavlen er alt i Fremgang. –
3. Fiskeriet saavel som Fuglefangsten have givet et ubetydeligt Udbytte; først nu synes Fiskeriet at ville blive mere heldigt.
4. Saavel Høet som Kornet har givet et særdeles godt Udbytte, dog ikke saa rigeligt som sidste Aar, man kan imidlertid regne begge Dele til godt Middelaar..

F.A. J. Litr. Y N. 226

-

Kartoffelhøsten har givet et særdeles betydeligt Udbytte.

5. Med Hensyn til Uorden eller nyttige Opfindelser ...

Trangisvaag den 30. September 1857

G.Effersøe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amdtsordre af 23. November 1830

Vinter 1857-58

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigt at indberette:

1. Saa nær som at der i Efteraaret herskede Typhus i enkelte Huse i *Qualbø* og *Trangisvaag*, have smitsomme Sygdomme ikke fundet Sted i denne Tid.
2. Saavel Quæget som Faarebesætningen er endnu i god Stand, men da Græsset allerede i *Februar* Maaned spirede frem, er at befrygte, at endeel af den iaar tilsatte Søid desaarsag kommer at dø.
3. I *Trangisvaag* har været ikke saa ubetydeligt Seifiskeri med Nout, hvorimod Torskefiskeriet paa Grund af det ustadige Veir kun har været maadeligt i Sysselet. –
4. Hvad Uorden eller nyttige Opfindelser ...

F.A. J. Litr. Y N. 596

-

Trangisvaag den 31. Marts 1858

G.Effersøe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1858

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigt at indberette:

1. Ingen smitsomme Sygdomme har fundet Sted.
2. Quægavlen er i god Fremgang, derimod er paa Grund af det stadige og ualmindelige Regnveir, det Værste at befrygte med den ikke betydelige Faarebesætning.
3. Saavel Fuglefangst som Fiskeriet har i denne Tid været meget ubetydeligt.
4. Den største Del af Høet er tørret, men og mindre godt; den Del der endnu ligger paa Jorden forventes utjenlig som Kreaturfoder. Der befrygtes desuagtet ikke Hømangel iaar, da Græsset især paa enkelte Steder har have en ualmindelig væxt. Kornet giver et meget ubetydeligt Udbytte, men er dog godt i Kjernen. Kartoffelhøsten er meget ubetydeligt; endeel af Kartofflerne er bedærvet af Regnveiret og derfor navnlig i Qualbø betydeligt ødelagt af den almindelige Kartoffelsygen. –
5. Med Hensyn til nogen særdeles Udmærkelse vides intet at fremføre. –

Trangisvaag den 30. September 1858

G.Effersøe

// Dahlerup

F.A. J. Litr. Y N. 1105

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1858-59

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigt at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. Quæget kan, paa Grund af at Høet deels ved for lang henliggen under tørringen og end mere ved det uafbrudte Regnveir siden Indhøstningen, er meget Kraftløst, - ikkun siges at være i daarlig Stand; derimod har det Modsatte været Tilfældet med Faarebesætningen, dog antages det nu indtrufne Sneeveir at ville svække den endeel. –
3. Skjøndt der har været m egen Torsk, er Udbyttet, da Veirliget har hindret Fiskeriet, kun middelmaadigt. –

F.A. J. Litr. Y No. 1491

-

5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser ...

Trangisvaag den 31. Marts 1859

G.Effersøe

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1859

Med Hensyn til Tilstanden i *Suderø* Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigt at indberette:

1. Ingen smitsomme Sygdomme har fundet Sted.
2. Saavel Quæg som Faarebesætningen er i god Stand.
3. Fiskeriet har været maadeligt og Fuglefangst ganske ubetydelig, saa at navnlig Lomvien slet ikke blev søgt.
4. Høhøsten har været heldig, saa skjøndt Høet ikke har givet meget Udbytte, er det dog meget godt indbjerget. – Kornhøsten er god, man kan regne et godt Middelaar, derimod er Kartoffelhøsten maadelig, idet Sygen navnlig i Qualbø som flere Steder har ødelagt den største Deel af Kartofflerne. Indhøstningen bliver i det Hele tidlig til ende. –

F.A. J. Litr. Y N. 1880

-

5. Nogen særlig Udmærkelse ...

Trangisvaag den 30. September 1859

G.Effersøe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1859-60

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigst at indberette:

1. Med Undtagelse af den nu ophørte i *Sumbø* herskende Typhus, have ingen smitsomme Sygdomme fundet Sted.
2. Quæget er i god Stand og Hømangel ikke at befrygte. Ved den ualmindelige sneefulde Vinter ere Faarene meget medtagne, saa at det, forsaavidt der ikke indtræffer et særdeles godt Foraar, er at befrygte et stort Affald af Faarene. –
3. Fiskeriet har været maadeligt.
4. Hvad Uorden eller nyttige Opfindelser ...

Trangisvaag den 31. Marts 1860
G.Effersøe

// Amtmanden

F.A. J. Litr. Z N. 57

-

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1860

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i Halvaaret fra 31. Marts til 1. d.M., undlader jeg ikke herved ærbødigst at indberette:

1. Ingen smitsomme Sygdomme har fundet Sted . –
2. Saavel Quæg som Faarebesætningen er i god Stand. –
3. Fiskeriet som Fuglefangst have været middelmaadige.
4. Skjønt Veirliget har været meget Regnfuldt, er Høet, som ikke har givet noget rigeligt Udbytte, dog godt indhøstet. –
Kornhøsten tegner til at blive maadelig , hvad deraf er indhøstet er ikke alene daarligt, men giver derfor et ringe Udbytte. –
Efter hvad der er indhøstet af Kartofflerne, bliver deraf kun et ringe Udbytte. –
5. Med Hensyn til nogen særlig Udmærkelse, ...

Trangisvaag den ...

G.Effersøe

F.A. J. Litr. Z N. 474

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Vinter 1860-61

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigst at indberette:

1. Med Undtagelse af *Diphtheritis*, der, som fremgaar af min tidligere Indberetning, næsten har hjemsøgt hver Bøigd, *Vaai* og *Trangisvaag* Undtagen, have ingen smitsomme Sygdomme fundet Sted.
2. Quæget er i god Stand . – Da vi have havt en ualmindelig mild Vinter er Faarebesætningen i særdeles god Stand. Der har heller ikke fundet nogen Dødelighed Sted blandt Faarene.
3. Fiskeriet har været middelmaadigt.
4. Uorden eller nyttige Opfindelser ...

Trangisvaag den 16. April 1861

ærbødigst

G.Effersøe

// Amtmanden

F.A. J. Litr. Z N. 777

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Sommer 1861

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigt at indberette:

1. Naar jeg undtager den diphtor: Halsbetændelse, som jævnlig udbryder i forskellige Bøigder, have ingen smitsomme Sygdomme fundet Sted.
2. Saavel Quæg som Faarebesætningen er i god Stand.
3. Fiskeriet har kun været maadeligt, derimod har Fuglefangst været særdeles betydelig.
4. Høe, Korn og Kartoffelhøsten har været særdeles heldig og givet et rigeligt Udbytte.
5. Med Hensyn til nogen særdeles Udmærkelse findes her Intet at fremføre.

Trangisvaag den 1. October 1861

G.Effersøe

// Amtmanden

F.A. J. Litr. Z N. 1086

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1861-62

/Manglar/

Sommer 1862

/manglar/

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amdtsordre af 23. November 1830

Vinter 1862-63

Amtet 78

SSJN 42/1863

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigst at indberette:

1. Med Undtagelse af flere Tilfælde af Diphteritisk Halsbetændelse, har ingen smitsomme Sygdomme fundet Sted.
2. Quæget: Foderet er flere Steder meget knapt. I Bygden Hove, ere 3 Køer døde af hidtil her paa Øen ukjendt Syge, der har samme Symptomer som Høvesot hos Faarene. Faarene have hidtil været i god Stand som Følge af at der ikke har været nogen sneefuld Vinter, dog er paa enkelte Steder en Del døde af Vand (Vattersot eller Iglar). Da græsset allerede spirer rask frem, vil det være at befrygte Dødelighed blandt Gimbrene (c: Lammene fra f.A.), dersom der ikke bliver et mildt Foraar.
3. Fiskeriet De 2 første Maaneder af Halvaar var Fiskeriet ualmindelig godt. Senere ingen Betydelighed paa Grund af det stormfulde Veir, som uafbrudt har hersket her i de sidste 4 Maaneder. –
4. Hvad Uorden eller nyttige Opfindelser ...

Trangisvaag d. 31. Marts 1863.

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1863

Amtet 245.

S. JN 42/1863

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigst at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. Fiskeriet og Fuglefangsten have været middelmaadige.
3. Besætningen af Faar og Quæg er de fleste Steder betydelig; men da Høvesotten alt mere og mere udbreder sig blandt Faarene, er at befrygte Formindskelse af disse, og af Mangel paa Foder vil en stor (Del) af Storkvæg blive slagtet iaar.
4. Græsvæxt har været ualmindelig daarlig og derfor henligger endnu $\frac{1}{4}$ Deel af Høet utørret, og er for en stor Deel bedærvet ved lang henliggen, alt paa Grund af det uafbrudte Regnveir, kun i Vaai er Høhøsten tilendebragt. – Kornet mindes ikke at have været mindre modent end iaar, og der er ingen steder endnu paabegyndt paa sammes Indhøstning. Det vil kun give lidt Udbytte. Efter hvad der er opgravet af Kartofflerne vilde disse ligeledes kun give lidet Udbytte.
5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser ...

Trangisvaag den 2. Octbr. 1863

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amdtsordre af 23. November 1830

Vinter 1863-64

Trangisvaag d. 16. April 1864

Amtet 91

/

Sommer JN 56/

1864

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i Halvaaret fra 1. October f.A. til 31. i f.M. undlader jeg ikke herved ærbødigst at indberette:

1. Fra Midten af October til medio Marts har den her saakaldte Landfarsot hersket i flere Byglinger i Qualbø, for resten have ingen smitsomme Sygdomme fundet Sted. –
2. Quæg & Faar: Næsten overalt er der Mangel paa Hø til Storquæget, som mod Sædvane af Flere maa fødes med Kjerne. Da den 1. Deel af Halvaaret indtil Febr. Hengik uden Snee, ere Faarene uagtet den meget Snee og Frost i *Februar* og *Marti*, dog i taalelig Stand.
3. Fiskeriet: Uagtet der har været Fisk i Mængde, har Fiskeriet paa Grund af Veirliget været ubetydeligt naar jeg fraregner *Vaai* og Qualbø Sogn, hvor Fiskeriet i Februar Maaned var særdeles godt.
4. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser ...

Trangv. d. 16. April 1864

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1864

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigst at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. Fiskeriet har været særdeles godt, Fuglefangst derimod meget ubetydelig.
3. Faare- og Kobesætningen er i god Stand; de fleste Steder ogsaa betydelig, uagtet Hovedsotten bliver ved at udbrede sig til flere Steder og uagtet Fodermangel f.A., da de Fleste med hjælp af Halm og Korn bjergede deres Kobesætning.
4. Græsvæxten er middel og Høet, som for det meste er tørret, men kun en ringe Deel indbragt, middel saavel in Quantitet som Qualitet; det i August Maaned tørrede Hø blev særdeles god, hvorimod det i September Maaned og ubetydeligt før end de 2. sidste Dage tørrede Hø for det meste er maadeligt.

Kornet tegner til at blive som i et Middelaar baade i Quantitet og Qualitet, men paa Grund af det megen Regn er Indhøstningen først enkelte Steder paabegyndt nu.

Kartoflerne ere baade gode og foldrige paa de tørre Jorder, hvorimod det Modsatte er Tilfældet paa fugtige Steder.

5. Hvad Uorden eller nyttige Opfindelser ...

Trangisvaag den 1. October 1864

Ærbødigst

G.Effersøe

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1864-65

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigt at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
 2. *Quæg og Faar*. For Quæget er tilstrækkeligt Foder iaar og dette er saaledes i god Stand. Med Faarene er de fleste Steder det modsatte Tilfældet, idet der er stor Dødelighed iblandt disse, navnlig af Vattersot, som formentlig hidhører fra det meget Regn og ustadige Veirlig. Høvesoten vedbliver at herske flere Steder, dog i en taalelig mild Grad de fleste Steder.
 3. *Fiskeriet* har været ualmindeligt godt overalt.
 4. Hvad *Uorden* eller nyttige Opfindelser
- F.A.J. 1865 No. 195*

-

angaar, da finder jeg Intet særligt at fremføre.

Trangisvaag den 12. April 1865

G.Effersøe

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1865

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigt at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. Der har været godt Fiskeri, hvorimod Fuglefangsten kun har været ubetydelig.
3. Faare- og Quægbesætningen ved jeg ikke andet at bemærke om, end at Høvedsotten viser sig blandt begge, mere blandt Faarene. –
4. Græsvæxt var middel, men da September Maaned har været baade Regn- og Stormfuld er en Deel af Høet, som i de sidste Dages Tørveir for det meste er indbjerget, forringet baade i Qualitet og Quantitet. –

Kornet er lidt og maadeligt, -

F.A.J 1865 No. 535

-

Kartoflerne give overhovedet et ubetydeligt Udbytte, da Væxten paa dem ikke har været god og de derfor ere bedærvede af den megen Regn.

5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser ...

Trangisvaag den 3. Oktober 1865

G.Effersøe

//Holten

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1865-66

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved tjenestærbødigst at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted, naar jeg undtager de enkelte Tilfælde af venerisk Syge.
2. Quæg og Faar. Skjøndt der har været meget brug for Foder, kan der ikke siges at være Mangel herpaa for Quæget, hvorimod en almindelig Dødelighed har fundet Sted blandt Faarene, hvilket nærmest maa udledes af Sult, ved den uafbrudte Snee og Frost, som har været siden dette Aars Begyndelse. –
3. Fiskeriet har været maadeligt, navnlig paa Grund af det stormfulde Veir.

F.A.J. 1866 No. 292

-

4. Hvad Uorden eller nyttige Opfindelser ...

Trangisvaag den 5. April 1866

G.Effersøe

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1866

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigt at indberette:

1. Kighoste har i den sidste Deel af Halvaaret hersket i flere Bygder, ellers have smitsomme Sygdomme ikke fundet Sted.
2. Fiskeriet har været middel, men Fuglefangst ubetydelig.
3. Faarebesætningen, der kun er liden, er i god Stand, Quæget ligesaa.
4. Græsvæxten er meget god og Høhøsten paa en Ubetydelighed nær, heldig tilendebragt.

Kornet. Indhøstningen er langt fremme og giver saavel et godt, so i Forhold til den mindre betydelige Saaning, meget betydeligt Udbytte.

Kartoffelhøsten vil blive ualmindelig god.

Roer. Hos de enkelte, der iaar have saaet Roer ere disse Voxne til en ukjendt Størrelse, navnlig dem der ere såede i Rader med tilstrækkeligt Mellemrum.

5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser ...

Trangisvaag den 1. October 1866

Ærbødigt

G.Effersøe

// Holten

F.A.J. 1866 No. 737

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Vinter 1866-67

/manglar/

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amdtsordre af 23. November 1830

Sommer 1867

Amtet 328 /
SSJN 153/1867

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigt at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. Med Undtagelse af Bygderne i Vaaifjorden, som have havt godt Fiskeri, har Fiskeriet været meget daarligt.
4. Græsvæxten er god og Høhøsten saanær tilendebragt, at naar et Par tørre Dage maatte indtræffe, vil omtrent alt Høet være hjembragt.
Kornet. Indhøstningen er først nylig paabegyndt, den ventes ikun at give lidet Udbytte, men god Qualitet.
Kartoflerne tegner kun til at give faa Fold. Kun en mindre Del er endnu indhøstet.
Roer give iaar kun et lidet Udbytte. –
Den, Høet fraeregnet, kun maadelige Høst og sildige Indhøstning er foranlediget af, først den stærke Kulde heelt ud paa Sommeren og nu de sidste 14 Dages storm og regnfulde Veir.
3. Faarebesætningen, der kun er ubetydelig, er i god Stand; Quæget ligesaa. –
5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser ...

Trangisv: d. 1. Oktober 1867.

--

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1867-68

/mangler/

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1868

Amtet 328

SSJN. 150/1868

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigst at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. Uagtet Veiret har været meget ugunstigt for Fiskeriet, har dette dog givet et godt Udbytte.
3. Græsvæxt har været god, Veiret heldigt til at tørre Høet og den største Deel deraf bragt i Lade.

Kornet. Indhøstningen er kun paa enkelte Steder paabegyndt. Det fornemmes kun at ville give et ringe Udbytte af ikke god Qualitet.

Kartofler. Ligeledes

Roer ere næsten aldeles mislykkede.

3. Faarebesætningen, som er i god Opkomst, som og Quæget er i god Stand. –
5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser ...

Sysselmdsc: i Trangv: d. 3. Octbr. 1868

—

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1868-69

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1869

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigt at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. Fiskeriet har været godt.
3. Faarebesætningen er i god opkomst og Slagtet godt; Quæget i god Stand.
4. Græsvæxt har ikke været god. Høhøsten er de fleste Steder tilendebragt og Høet frisk og godt.

Kornet. Flere Steder er ikke alt kornet skaaret og kun ubetydeligt tørret. Det er af middel Qualitet og ikke meget.

Kartoffelhøsten tegner til at blive god, men den største Deel af Kartofflerne ligger endnu i Jorden.

Roer, der kun dyrkes lidt af, have god Vækst.

5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser ...

Sysselamndscontoiret i Trangisvaag den 12. October 1869

G.Effersøe

// Holten

F.A.J. 1869 No. 457

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Vinter 1869-70

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigst at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have formentlig ikke fundet Sted.
2. Quæg og Faar ere i god Stand. Dødeligheden blandt Faarene har været meget ubetydelig.
3. Fiskeriet har været usædvanligt godt.
4. Hvad Uorden eller nyttige Opfindelser ...

Sysselmandscontoiret i Trangisvaag den 9. April 1870

G.Effersøe

// Holten

F.A.J. 1870 No. 336

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1870

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigt at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. Fiskeriet har været godt.
3. Faarebesætningen og Quæget er i god Stand.
4. Græsvæxten har været ualmindelig god. Høet er godt og for endeel indbragt.
Kornet er fortrinligt godt, men ikke meget.
Kartoflerne have god Væxt og deraf er ogsaa meget dyrket, men flere Steder er en heel Deel ødelagt af Kartoffelsygen .
Roerne have god væxt.
5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser ...

Sysselmandscontoiret i Trangisvaag den 3. October 1870

G.Effersøe

// Færø Amt.

F.A.J. 1870 No. 689 (a)

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1870-71

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigt at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. Quæg og Faar ere i god Stand. Dødeligheden blandt Faarene har været ubetydelig.
3. Fiskeriet har været ubetydeligt, meest paa Grund af ugunstigt Veir.
4. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser ...

Sysselmandscontoiret i Trangisvaag den 1. April 1871

G.Effersøe

// Holten

F.A.J. 1871 No 195

-

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1871

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigst at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. Fiskeriet har været maadeligt.
3. *Faar* og *Kvæg* er i det Hele taget i god Stand. Dog den nu i en Række af Aar i mere eller mindre betydelig Grad blandt Faarene herskende *Høvesot* (formentlig Blæreorm) udbreder sig alt mere og mere. Saaledes blev der i Bygden *Ørdevig* under mit Ophold der først i August d.A. hjembragt paa 2 Dage 7 *Faar*, deels døde og deels dødelig angrebne af denne Syge. Det er ikke sjelden at *Køer* blive angrebne og dø af Sygen, ja jeg har selv været *Øjenvidne* til at *Høns* ere smittede af den. Paa Grund heraf tillader jeg mig at yttre, at jeg formener at det var ønskeligt om der fra det Offentliges Side blev gjort Anstalter til at forhindre Sygens Udbredelse, og om muligt at udrydde den, ikke at om af Hensyn til det betydelige Tab af *Faar* m.m., men af Hensyn til Befolkningen, der
F.A.J. 1871 No 539

-
efter deres Levemaade, formentlig meget let kunne blive smittede af denne farlige Syge.

4. Græsvæxt var ualmindelig god og Høet er ogsaa indbjerget.

Kornet er ogsaa ualmindelig godt og har givet betydeligt Udbytte.

Kartoflerne har paa enkelte Steder givet en rigelig og god Høst, men atter flere Steder ere de angrebne af den almindelige Kartoffelsyge saa at det tildeels ikke lønner sig at opgrave dem.

Roer. Den ubetydeligt Saaning har givet god Høst.

5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser ...

Sysselmandscontoiret i Trangisvaag den 2. October 1871

G.Effersøe

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1871-72

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigt at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. Kvæg & Faar ere i meget god Stand. Dødeligheden blandt Faarebesætningen har ikke været betydeligt, dog ere endeel døde af Vattersot og Høvesot, med Hensyn til hvilken sidste jeg maa henvise til min sidste Halvaarlige Indberetning.
3. Fiskeriet har været kun middelmaadigt.
4. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser ...

Sysselmandscontoiret i Trangisvaag den 9. April 1872

G.Effersøe

// Færø Amt

F.A.J. 1872 No. 212

-

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1872

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigt at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. Fiskeriet har været meget slet.
3. Faar & Kvæg ere i det Hele taget i god Stand, dog vedbliver Høvesotten at herske paa flere Steder.
4. Græsvæxten var meget god og Høet er for Største delen indbjerget.
Kornhøsten, som nylig er paabegyndt, ventes at afgive godt, men ikke stort Udbytte.
Kartoffelhøsten, ligeledes.
Roerne. Saeningen har, som sædvanlig, været ubetydelig, men Høsten ikke ringe.
5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser ...

F.A.J. 1872 No. 588

-

Sysselmandscontoiret i Trangisvaag den 24. October 1872

G.Effersøe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1872-73

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i det sidst forløbne Halvaar undlader jeg ikke herved ærbødigt at indberette:

1. Hvad smitsomme Sygdomme angaar, da er jeg nylig kommen til Kundskab om, at der i Bygderne *Porkere* og *Vaag* er udbrudt Skarlagensfeber og at denne har hersket i flere Uger i *Porkere*.
2. Kvæg og Faar ere i særdeles god Stand, dog hersker Høvesot enkelte Steder blandt Faar.
3. Fiskeriet har været middelmaadigt.
4. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser ...

Sysselmandscontoiret i Trangisvaag den 4. April 1873
G.Effersøe

// Finsen

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1873

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i Halvaaret fra 1. April til 30 September 1873 undlader jeg ikke herved ærbødigst at indberette:

1. Af smitsomme Sygdomme have enkelte Tilfælde af Skarlagenfeber fundet Sted i *Porkere og Ørdevig*.

2. Fiskeriet har været mindre godt indtil i den sidste Maanedstid.

3. Faare og Quægbesætningen er i det Hele taget i god Stand.

4. Græsvæxt er middel og Høet godt indbjerget.

Kornhøsten, som nyeligen er paabegyndt, ventes at give et godt Udbytte.

Kartoflerne ere velvoxne, men i flere Bygder er Størstedelen ødelagt af den almindelige Kartoffelsyge.

F.A.J. 1873 No. 732.

-

5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser ...

Sysselmandscontoiret i Trangisvaag den 4. Ditto /4. Oktober 1873?/

G.Effersøe

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1873-74

Amtet, 90 /
SSJN 143/1874

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i Halvaaret fra 1. October 1873 til 31. Marti 1874 undlader jeg ikke ifølge Det høie Amt Erindringskrivelse af 2. Febr d.A., modtagen DD, at indberette:

1. Hvad smitsomme Sygdomme angaaer, da har kun Skarlagensfeber med enkelte Tilfælde fundet Sted i *Ørdevig*.
2. Kvæg og Faar vare i særdeles god Stand.
3. Fiskeriet var meget godt.
4. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar da var Intet særligen at fremføre.

Sysselmdsc. I Trangv. d. 3. April 1875

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1874-75

Amtet 91./

SSJN 45/1875

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i Halvaar fra 1. October 1874 til 31. Marti 1875 undlader jeg ikke herved tjenstærbødigt at indberette:

1. Hvad smitsomme Sygdomme angaaer, da har Skarlagensfeber været den om herskende, med kun i enkelte Huse i den første Deel af Halvaar til 13. Novbr og siden med et Tilfælde i Hove i Slutningen af Februar Maaned.
2. Kvæg og Faar. Der vil i det Hele taget blive meget knapt med Foder (c: Høe) til Quæget, som formenes at hidhøre dels fra at Høet har været mere end almindeligt udrøit og dels af at Besætningen paa Grund af de sidste gode Aar har været for stor. –
Faarene dø flere steder af Magerhed. Hidtil har Dødeligheden imidlertid ikke været større end almindeligt i et mindre godt Aar, men det vil bero paa Veirliget i denne Maaned om Dødeligheden vil tiltage eller ikke. –
3. Fiskeriet har været ualmindelig godt i den sidste Del af Halvaaret, men kun af lidt Betydning den 1. Del, som navnlig hidhører fra ugunstigt Veir.
4. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser ...

Sysselmdsc: i Trangv d. 3. April 1875

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1875

Amtet 300/
SSJN. 45/1875

Med Hensyn til Tilstanden heri Sysselet i Halvaaret fra 1. April til 30. September d.A. undlader jeg ikke herved tjenstærb. at indberette.

1. Smitsomme Sygdomme haver mig bekjendt ikke fundet Sted.
2. Fiskeriet har kun været ubetydeligt.
3. Faar- og Kvægbesætningen er i god Stand.
4. Hø-, Korn- og Kartoffelhøsten ventes snart at blive tilendebragt. Høhøsten har givet et mere end almindelig stort og godt Udbytte, og korn- og Kartoffelhøsten kan kun regnes for et middel Aar.
5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser ...

Sysselmdsc. I Trangisvaag d. 1. Octbr. 1875

--

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amdtsordre af 23. November 1830

Vinter 1875-76

Amtet 115/
SSJN. 61/1876

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i Halvaaret fra 1. Oct. 1875 til 31. Marti 1876 undlader jeg ikke herved tjenstærb. at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. *Kvæget* er i god Stand. Af *Faarene* er en Deel døde af Vattersot saa at det er at befrygte, at endnu endeel vil dø i Løbet af Foraaret. De sidste Dage, nemlig natten mellem den 9. og 10. dennes er der faldet en ualmindelig Mængde Snee, hvorved en Mængde Faar paa flere Steder skulle være kommen under Sneen. Endel ere dels døde dels levende udgravede endel ere endnu forgjeves eftersøgte i Sneen.
3. Fiskeriet har kun paa Grund af Veirliget været mindre godt uagtet der har været Overflødighed af Fisk.
4. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser ...

Sysselmdsc. I Trgv. D. 13. April 1876.

--

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amdsordre af 23. November 1830

Sommer 1876

Amtet 354/
SSJN. 61/1876

Med Hensyn til tilstanden heri Sysselet i Halvaaret fra 1. April til 30. September 1876 undlader jeg ikke herved tjenstærbødigst at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have mig bekjendt ikke fundet Sted.
2. Fiskeriet har paa Grund af ugunstigt Veir ikke været betydeligt, ihvorvel der har været endel Fisk.
3. Den ikke betydelige Faarebesætning skal være i daarlig Stand.
4. Høhøsten er ualmindelig hurtigt og godt tilendebragt og Udbyttet godt, men mindre end f.A.

Kornhøsten som snart er tilendebragt har givet ringe Udbytte af mindre god Kvalitet, og det samme menes at blive Tilfældet med Kartofflerne som kun tildels ere indhøstede.

5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser ...

Sysselmdsc. I Trgv. 7. October 1876

- -

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1877

Amtet 293/
SSJN. 166/1877

Med Hensyn til Tilstanden heri Sysselet fra 1. April til 30 September 1877 undlader jeg ikke herved tjenstærbødigst at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme har ikke fundet Sted.
2. Fiskeriet har været meget ubetydeligt.
3. Faarebesætningen er i god Stand.
4. Paa Grund af det stadig tørre Veir er Høet, som har givet over Middelaars Udbytte, indbragt meget hurtigt og af ualmindelig god Kvalitet. Kornet og Kartoffelhøsten bliver noget sildig paa Grund af Kulden; Kornhøsten vil kunne regnes til et Middelaar saavel i Kvalitet som Kvantitet og Kartoffelhøsten til et af de bedste Aar.
5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser ...

Sysselmdsc. I Trangv d. 9. October 1877.

- -

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1877 (F.A.J. 1877 N° 817)

Med Hensyn til Tilstanden her i Sysselet i Halvaarer fra 1ste April til 30te September 1877 undlader jeg ikke herved tjenstærbedigt at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted
2. Fiskeri har være meget ubetydeligt.
3. Faarebesætningen er i god Stand.
4. Paa Grund af det stadig tørre Veir er Høet, som har givet over Middelaars Udbytte, indbragt hurtigt og af ualmindelig god Qvalitet
5. Korn og Kartoffelhøsten bliver noget sildig paa Grund af Kulden, Kornhøsten vil kunde regnes til et Middelaar saavel i Kvalitet som i Kvantitet og Kartoffelhøsten til et af de bedste Aar.
6. Hvad Uorden og Nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg intet særligen at fremføre.

Sysselsmandscontoiret i Trangisvaag den 9. Oktober 1877
GEffersöe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1877-78 (F.A.J. 1878 No 259)

Med Hensyn til Tilstanden her i Sysselet i Halvaarer fra 1ste Oktober til 31te Marts 1878 undlader jeg ikke herved tjenstærbedigt at indberette:

1. Med undtagelse af at den diphteritiske Halsbetændelse har optraadt i flere Bygder, have smitsomme Sygdomme ikke fundet Sted.

2. Kvæget er i god Stand. Faarebesætningen ligesaa. Dødeligheden blandt Faarene har kun været meget ubetydelig. Der er vel paa sine Steder døde enkelte Faar af Vattersot ("Vatn"), men forsvindende mod de forrige Aar.

3. Fiskeriet, med Undtagelse af, at betydeligt Saiefiskeri med Not i Kvalbø, har været meget ringe; endel Maaned tilskrives det ugunstige Veir.

4. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligen at fremføre.

Sysselsmandscontoiret i Trangisvaag den 3. April 1878.

G.Effersöe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1878 (F.A.J. 1878 N° 770)

Med Hensyn til Tilstanden her i Suderø Syssel i Halvaarer fra 1ste April til 30te September 1877 undlader jeg ikke herved tjenstærbedigt at indberette:

1. Af smitsomme Sygdomme have grasseret diphterisisk Halsbetændelse og Kighoste.
2. Fiskeriet har været meget ubetydeligt.
3. Faarebesætningen er i god Stand
 - a. Høhøsten, som er tilende bragt, har givet betydeligt Udbytte, dog er det i den sidste Tid indbjergede Hø, paa Grund af det regnfulde Veir, mindre godt.
 - b. Kornhøsten har været ualmindelig god, saavel i Kvalitet som Kvantitet.
 - c. Kartoffelhøsten tegner særdeles godt, men da Sygen spores i Kartofflerne vil det bero paa, forsaavidt den har grebet om sig, om der ikke bliver ualmindeligt rigt Udbytte af Kartofflerne.
 - d. Roer ere kun ubetydeligt dyrkede, men have lykkedes særdeles godt.
4. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligen at fremføre.

Sysselsmandscontoiret i Trangisvaag den 3. Oktober 1878.

G.Effersöe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1878-79 (F.A.J. 1879 No 259)

Med Hensyn til Tilstanden her i Sysselet i Halvaarer fra 1ste Oktober til 31te Marts 1879 undlader jeg ikke herved tjenstærbedigt at indberette:

1. Af smitsomme Sygdomme har enkelte Tilfælde af Kighoste og diphteritisk Halsbetændelse fundet Sted.
2. Med Undtagelse af Sumbø Sogn har været tilstrækkeligt Foder for Kvæget. Hømangelen dersteds hidhører fra for sildig Indhøstning. Faarebesætningen er i god Stand og Dødelighed blandt Faarene har været ubetydelig.
3. Med undtagelse af at der i Porkere og Kvalbø og navnlig paa det sidstnævnte Sted har været godt Fiskeri af Sai med Nót, har Fiskeriet i det Hele taget kun været ubetydeligt
4. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligen at fremføre.

Sysselsmandscontoiret i Trangisvaag den 16. April 1879

G.Effersöe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1879 (F.A.J. 1879 N° 718)

Med Hensyn til Tilstanden her i Sysselet i Halvaarer fra 1ste April til Dags Dato undlader jeg ikke herved tjenstærbødigt at indberette:

1. Af smitsomme Sygdomme have fundet Sted enkelte Tilfælde af diphteritisk Halsbetændelse og Strubehoste ifølge Difteri samt et enkelt Tilfælde Typhus.
2. Fiskeriet har været meget ubetydeligt, forarsaget noget af det ugunstige Veir.
3. Faarebesætningen er i god Stand
- 4
 - a. Høhøsten. Græsvæksten var god, men paa Grund af det regnfulde Veirlig bliver Udbyttet ikke alene ikke saa godt, men ogsaa mindre end der var Grund til at vente. I enkelte Bygder er Høsten nær tilendebragt og kun faa Steder er endnu noget Græs staaende paa Indmarken.
 - b. Kornhøsten, som nylig er paabegyndt, ventes kun at give et daarligt og ikke betydeligt Udbytte.
 - c. Kartoffelhøsten. Med denne forholder det sig ganske som med Kornet, og har det ualmindelig regnfulde Veir forarsaget Høstens uheldige Udfald.
 - d. Roer have kun været ubetydeligt dyrkede.
5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligen at fremføre.

Sysselsmandscontoiret i Trangisvaag den 1. Oktober 1879.

G.Effersöe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1879-80 (F.A.J. 1880 No 254)

Med Hensyn til Tilstanden her i Sysselet i Halvaarer fra 1ste Oktober 1879 til 31te Marts 1880 undlader jeg ikke herved tjenstærbedigt at indberette:

1. Med undtagelse af enkelte Tilfælde af ondartet Halsbetændelse have smitsomme Sygdomme ikke fundet Sted.
2. Ihvorvel der ikke har været Fodermangel, har dette været saa daarligt, at Køerne kun give det halve Udbytte mod f.A. Med Undtagelse af Sumbø Sogn, hvor en dell Faar ere døde af magerhed, er Faarebesætningen i god Stand.
3. Naar og hvor Veiret ikke har hindret det har Torskefiskeriet været meget godt.
4. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligen at fremføre.

Sysselsmandscontoiret i Trangisvaag den 2. April 1880.

G.Effersöe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1880 (F.A.J. 1880 N° 785)

Med Hensyn til Tilstanden her i Suderø Syssel i Halvaarer fra 1ste April til 30te September 1880 undlader jeg ikke herved tjenstærbedigt at indberette:

1. Mæslinger have hersket overalt i den sydlige Halvdel af Sysselet og tildels i Trangisvaag, paa hvilket sidstnævnte Sted de paany gribe om sig og tilsyneladende mere ondartede.
2. Fiskeriet har været meget godt.
3. Faarebesætningen er i særdeles god Stand.
4. Saavel Høhøsten som Kartoffelhøsten der fordetmeste ere tilendebragte, have givet et meget rigeligt og godt Udbytte. Indhøstningen af Kartofflerne er ogsaa langt fremskreden og disse have ogsaa givet et rigeligt Udbytte, der dog forringes mer og mindre paa de forskjellige Steder af den almindelig kjendte Kartoffelsyge.
5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligen at fremføre.

Sysselsmandscontoiret i Trangisvaag den 4. October 1880.

G.Effersöe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amdtsordre af 23. November 1830

Vinter 1880-81

(F.A.J. 1878 No 259)

Med Hensyn til Tilstanden i *Suderø Syssel* i Halvaaret fra 1ste October til 31te Marts 1878 undlader jeg ikke herved tjenstærbedigst at indberette:

- 1) Mæslingeepidemien hersteds i den sidste Del af f.A. i Frodebø og Kvalbø Sogne og navnlig i Kvalbø Sogn og med enkelte Tilfælde i Begyndelsen af f.A.; saa have enkelte Tilfælde af Diphteritis vist sig; for Resten have smitsomme Sygdomme ikke fundet Sted. [hvad mener den arrogante skid?]
- 2) Paa Grund af det ualmindelig snefulde og stormende Veir har Faarebesætningen lidt meget af Sult og er som følge heraf paa flere Steder endel Faar døde af Magerhed. Dødeligheden er i det Hele taget som i et Middelaar, men har navnlig fundet Sted i de Hauger hvor de nordige Vinde ere strænge. Læmningen er ligeledes meget forskjellig – i de Hauger hvor Faarebesætningen har holdt god Stand endog meget god – men i det Hele taget under Middelaar. Uagtet den rige Høst f.A. var der som Følge af Veirliget knapt med Foder for Kvæget.
- 3) Som Følge af ugunstigt Veirlig var Fiskeriet meget ubetydeligt.
- 4) Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligen at fremføre.

Sysselsmandscontoiret i Trangisvaag den 4. Juli 1881.

G.Effersöe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Sommer 1881

(F.A.J. 1881 N° 773)

Med Hensyn til Tilstanden i *Suderø Syssel* i Halvaaret fra 1ste April til 30te September 1877 undlader jeg ikke herved tjenstærbødigt at indberette:

- 1) Med Undtagelse af enkelte Tilfælde af diphtheritisk Halsbetændelse have smitsomme Sygdomme ikke fundet Sted.
- 2) Fiskeriet har faldet meget forskjelligt. Enkelte Bygder have havt godt Fiskeri, i flere af Bygderne har Fiskeriet derimod kun været maadeligt.
- 3) Faarebesætningen er i mindre god Stand, og Slagtet forventes kun at blive som et Middelaar.
- 4) Høhøsten er tiendebragt. I Kvaliteten god, hvorimod Kvantiteten er betydelig ringere end i forrige Aar. Kartoffelhøsten er forholdsvis bedre, og anslaaes til et godt Middelaar.
- 5) Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligen at fremføre.

Sysselsmandscontoiret i Trangisvaag den 10. October 1881.

G.Effersöe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1881-82

(F.A.J. 1882 No 765)

Med Hensyn til Tilstanden i *Suderø Syssel* i Halvaaret fra 1ste *October* til 31te *Marts* 1878 undlader jeg ikke herved tjenstærbødigst at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. Skjøndt Faarebesætningen var i god Stand blev Læmningen som Følge af Veirliget, dog de fleste Steder daarlig.
3. Enkelte Steder var ret godt Fiskeri, men i det Hele taget kun ringe.
4. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligen at fremføre.

Sysselsmandscontoiret i Trangisvaag den 11. September 1882

G.Effersöe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amdsordre af 23. November 1830

Sommer 1882

(F.A.J. 1882 N \underline{o} 856)

Med Hensyn til Tilstanden i *Suderø Syssel* i Halvaaret fra 1ste April til 30te September 1882 undlader jeg ikke herved tjenstærbedigt at indberette:

1. smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. Fiskeriet har været meget ubetydeligt.
3. Faarebesætningen er i god Stand, men paa Grund af den uheldige Læmningen i Foraaret er Slagtet ubetydeligt.
4. Høhøsten var saanær tilendebragt, at Høet overalt var stakket paa Indmarken og tildels hjembragt. Uagtet det ualmindelig regnfulde Veirlig er Høets Kvalitet meget god og Kvantiteten som de allerbedste Aar.

Kornhøsten, der snart vil være tiendebragt, er i det Hele kun ringe.

Kartoffelhøsten tegner til at blive meget forskjellig og foranlediget af den sædvanlige Sygdom i det Hele taget under et Middelaar. Navnlig i Bygderne Sumbø og Porkere har Kartoffelsygen vist sig ondartet.

Roer have kun ubetydelig været dyrkede.

5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligen at fremføre.

Sysselsmandscontoiret i Trangisvaag den 2. October 1882.

G.Effersöe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1882 (xtra)

(F.A.J. 1882 N° 857)

I Forbindelse med min Halvaarsindberetning af 2 d.M. undlader jeg ikke at meddele, at i den orkanagtige Storm natten mellem 1 & 2 d.M. er der overalt her i Sysselet nedblæste en Del Høstakke. Det derved afstedkomne Høtab er vel betydeligt, men ikke i Forhold til den Mængde Stakke, som blæste ned, navnlig hvor Høet ved at henstaa var præsset. Det største Høtab skal have fundet Sted i Kvalbø Sogn, navnlig i Kvalvig og Næs-Kvalbø, i Trangisvaag og i Vigerbirg.

Skjøndt jeg ikke med Bestemthed kan sige det, forventer jeg at den betydelige Høhøst vil kunne bevirke at der ikke grundet paa Høtabet vil blive nogen betydelig Nedslagning af Storkvæg.

Sysselsmandscontoiret i Trangisvaag den 5. October 1882.

G.Effersöe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1882-83

(F.A.J. 1883 No 278)

Med Hensyn til Tilstanden i *Suderø Syssel* i Halvaaret fra 1ste *October* 1882 til 31te *Marts* 1883 undlader jeg ikke herved tjenstærbedigst at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke hersket.
2. Uagtet der gik betydeligt Hø tabt i Efteråret ved Storm er der i det Hele taget ikke Hømangel.

Faarebesætningen er i god Stand; dog vise de unge Faar enkelte Steder Tegn til Svaghed.

3. Paa Grund af det stormfulde Veir med herskende østlige Vinde har Torskefiskeriet paa Østsiden kun været ringe men derimod i de Bygder der søge Vest-Havet ret godt.

Sejfangsten med Not har været god i det Hele taget og i enkelte Bygder meget betydelig.

4. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligen at fremføre.

Sysselsmandscontoiret i Trangisvaag den 31. Marts 1883

G.Effersöe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1883

(F.A.J. 1883 N° 794)

Med Hensyn til Tilstanden i *Suderø Syssel* i Halvaaret fra 1ste April til 30te September d.A. undlader jeg ikke herved tjenstærbedigt at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. Fiskeriet har i det Hele taget været godt, navnlig for dem der drive det fra Øens vestlige Side.
3. Faarebesætningen er i sædvanlig god Stand.
4. Høhøsten, som er tilendebragt, har givet et godt, men langt mindre Udbytte end foregaaende Aar, saa at endel Kør slagtes af Mangel paa Hø.
Kornhøsten Maaned vel regnes for et Middelaar. Kornet er godt af Kvalitet.
Kartoffelhøsten tegner til at give en god Høst.
5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligen at fremføre.

Sysselsmandscontoiret i Trangisvaag den 9. October 1883

Ærbødigst *G.Effersöe*

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Vinter 1883-84

(F.A.J. 1884 No 286)

Med Hensyn til Tilstanden i *Suderø Syssel* i Halvaaret fra 1ste *October* 1883 til 31te *Marts* 1884 undlader jeg ikke herved tjenstærbedigst at indberette:

1. Gastrisk typhoid Feber har hersket i Skaalum i Kvalbø fra den senere Del af December Maaned f.A. til Slutningen af Januar, og for nogle Dage siden ere 2 Personer angrebne af samme Sygdom i Markøre paa Vaag.
2. Som Følge af den milde Vinter er Faarebesætningen i særdeles god Stand. Storkvæget vil have tilstrækkeligt Foder.
3. Fiskeriet er faldet meget forskjelligt. I enkelte Bygder har det været godt, i andre derimod kun meget ringe.
4. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligt at fremhæve

Sysselsmandscontoiret i Trangisvaag den 4. April 1884

G.Effersöe

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Sommer 1884

(F.A.J. 1884 N° 782)

Med Hensyn til Tilstanden i *Suderø Syssel* i Halvaaret fra 1ste April til 30te September 1884 undlader jeg ikke herved tjenstærbedigt at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. Fiskeriet: Paa Grund af Veirliget har Torskefiskeriet faldet meget forskjelligt. I de Bygder, som drive Fiskeri paa Vestsiden af Øen, har dette Fiskeri været særdeles godt, men derimod ubetydeligt for de Bygder, som kun drive Fiskeriet paa Østsiden. Andet Fiskeri har ikke været af Betydenhed.
3. Faarebesætningen er i god Stand.
4. Høhøsten er de fleste Steder næsten tilendebragt. I enkelte Bygder ansættes Høhøsten til et Middelaar, men i flere Bygder derunder.
Kornhøsten er kun ringe saavel i Kvantitet som Kvalitet .
Kartoffelhøsten er ligeledes ubetydelig i Forhold til Udsæden
5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligt at fremhæve.
6. Mig bekjendt ere Bestemmelserne om Æderfuglens Fredning ikke overtraadte her i Sysselet. Desuagtet aftager Æderfuglen og dette navnlig ved Sumbø Holm, uden at jeg ser mig i Stand til at angive Aarsaget dertil - , om det ikke skulde være at Bygdemændene selv forstyrre Fuglen i Holmen under Læggetiden.

Suderø Syssels Kontor, Trangisvaag den 7. October 1884

G.Effersøe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amdtsordre af 23. November 1830

Vinter 1884-85

(F.A.J. 1885 No 259)

Med Hensyn til Tilstanden i *Suderø Syssel* i Halvaaret fra 1ste *October* 1884 til 31te *Marts* 1878 undlader jeg ikke herved tjenstærbedigst at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. De fleste Steder er Faarebesætningen i meget svag Tgilstand, som Følge af det ustadige og regnfulde Veir, der har hersket i længere Tid.
Hø til Foder for Kobesætningen er overalt utilstrækkeligt, saa der Maaned bruge Fisk, Korn o.d.s. til Hjælp at fodre med.
3. Torskefiskeriet har som Følge af uheldigt Veir kun været ringe, derimod har Sai-Fiskeriet med Nót været særdeles godt i Bugterne Vaag og Kvalbø, mindre godt i Hove og ubetydeligt i Trangisvaagsbugten.
4. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligt at fremhæve.

Suderø Syssels Kontor, Trangisvaag den 1. April 1885

G.Effersöe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1885

(F.A.J. 1885 N° 816)

Med Hensyn til Tilstanden her i *Sysselet* i Halvaaret fra 1ste April til 30te September d.A. undlader jeg ikke herved tjenstærbedigt at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. Fiskeriet har været som et Middelaar.
3. Faarebesætningen er paa Grund af den store Dødelighed i sidste Vinter betydelig mindre end sædvanlig.
4. Høhøsten gav kun et meget lidet Udbytte, men af god Kvalitet. For at forebygge Hømangel er en stor del af Besætningen aftaget – slagtet og tildels udført. Kornhøsten er kun ringe saavel i Kvantitet som Kvalitet. Kartoffelhøsten har de fleste Steder været som et godt Middelaar.
5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligt at fremhæve.
6. Ifølge Amtets Ordre af 29 Marts 1884 skal jeg slutteligen meddele at mig bekendt ere Bestemmelserne om Æderfuglens Fredning ikke overtraadte her i Sysselet.

Suderø Syssels Kontor, Trangisvaag den 17. Oktober 1885

G.Effersöe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1885-86

(F.A.J. 1886 No 233)

Med Hensyn til Tilstanden i *Suderø Syssel* i Halvaaret fra 1ste *October* 1885 til 31te *Marts* 1886 undlader jeg ikke herved tjenstærbedigst at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. Faarebesætningen er i god Stand. Enkelte Steder ere flere Faar døde af "Vatn", men for Resten far Faarebesætningen ikke lidt af Sygdom .
Kobesætningen kommer forventende ikke at lide mangel paa Foder, men i det Hele taget er der knapt med Hø.
3. Torskefiskeriet Maaned vel henregnes til et Middelaars, hvorimod Sajefisket overalt er fuldkommen mislykket.
4. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligt at fremhæve.

Suderø Syssels Kontor, Trangisvaag den 1. April 1886

G.Effersöe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Sommer 1886

(F.A.J. 1886 N° 929)

Med Hensyn til Tilstanden her i *Sysselet* i Halvaaret fra 1ste April til 30te September d.A. undlader jeg ikke herved tjenstærbedigt at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. Fiskeriet har som følge af Veirliget kun givet ringe Udbytte.
3. Faarebesætningen Maaned, at bedømme efter Slagtet, være i daarlig Stand; især de unge Faar.
4. Høhøsten blev godt tilendebragt. Den gav lidet, men dog mere Udbytte end f.A. Kornhøsten gav usædvanligt ubetydeligt Udbytte af ringe Kvalitet. Kartoffelhøsten, som tegnede til at blive god de fleste Steder, har overalt kun givet ubetydeligt Udbytte.
5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligt at fremhæve.
6. Ifølge Amtets Ordre af 29. Marts 1884 skal jeg slutteligen meddele at mig bekjendt ere Bestemmelserne om Æderfuglens Fredning ikke overtraadte her i Sysselet.

Suderø Syssels Kontor, Trangisvaag den 30. Oktober 1886

Ærbødigst G.Effersöe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amdtsordre af 23. November 1830

Vinter 1886-87

(F.A.J. 1887 No 424)

Med Hensyn til Tilstanden her i *Sysselet* i Halvaaret fra 1ste *October* 1886 til 31te *Marts* 1887 undlader jeg ikke herved tjenstærbedigst at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. Faarebesætningen. Der er som almindelig en Del Faar døde i Vinterens Løb, men Faarene Maaned ansees at være i god Stand.
Kvægbesætningen. Der er overalt meget knapt med Foder paa Grund af forrige Aars singe Græsvæxt, men rigtig Mangel i det Hele taget ventes undgaaet.
3. Torskefiskeriet har som Følge af det ugunstige Veir kun været ringe. Søjfisket med Not har i det Hele taget ikke været betydeligt.
4. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligt at fremhæve.

Suderø Syssels Kontor, Trangisvaag den 1. April 1887.

G.Effersöe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1887

(F.A.J. 1888 N° 208)

Med Hensyn til Tilstanden i *Suderø Syssel* i Halvaaret fra 1ste April til 30te September d.A. undlader jeg ikke herved tjenstærbedigt at indberette:

1. Med undtagelse af at der i sidste Maaned har hersket megen Sygelighed i de fleste Bygder og navnlig i den sidste Tid her i Sognet af Lungebetændelse, der har været meget ondartet, har Sundhedstilstanden været god.
2. Fiskeriet har været meget ubetydeligt.
3. Faarebesætningen formenes at være i almindelig god Stand.
4. Høsten:
Høet er betydeligt og godt og er fordetmeste hjembragt.
Kornet er lidt, men af almindelig god Kvalitet.
Kartoffelhøsten Maaned ansees for et godt Middelaar.
5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligt at fremhæve.
6. Bestemmelserne om Æderfuglens Fredning ere, saavidt mig bekjendt ikke, overtraadte her i Sysselet.

Suderø Syssels Kontor, Trangisvaag den 7. October 1888 /skal være 1887/

G.Effersöe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amdtsordre af 23. November 1830

Vinter 1887-88

(F.A.J. 1888 No 228)

Med Hensyn til Tilstanden i *Suderø Syssel* i Halvaaret fra 1ste *October* 1887 til 31te *Marts* 1888 undlader jeg ikke herved tjenstærbdigst at indberette:

1. I den første Tid af Halvaaret herskede ondartet Lungebetændelse overalt paa Øen. Siden har Sundhedstilstanden været god.
2. Faarebesætningen. Der er ikke mange Faar døde i det Hele taget i Løbet af Vinteren. Dog ere Faarene især i de Hauger, som have liden Underhauge, meget svækkede; og det vil formentlig bero paa Veirliget i indeværende Maaned, om ikke en Del, navnlig af de yngre Faar, vil dø som følge heraf. Kobesætningen er i god Stand og der haves tilstrækkeligt Foder.
3. Torskefiskeriet har været meget ringe og Sejfiskeriet med Not ubetydeligt.
4. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligt at fremhæve.

Suderø Syssels Kontor, Trangisvaag den 3. April 1888.

Ærbødigst

F.S.

Oliver .Effersöe

konst.

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Sommer 1888

(F.A.J. 1888 N° 810)

Med Hensyn til Tilstanden i *Suderø Syssel* i Halvaaret fra 1ste April til 30te September 1877 undlader jeg ikke herved tjenstærbedigt at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. Fiskeriet har været ubetydeligt; for en del har det ugunstigt Veir havt Indflydelse herpaa.
3. Faarebesætningen er i god Stand, men de fleste Steder kan den kun anslaaes til Halvdelen af Skiben.
4. Høsten.
Hø-Mængden er under et Middelaars, men godt indbjerget.
Korn, i det Hele ubetydeligt og af meget forskjellig Kvalitet.
Kartoffelhøsten Maaned ansees for at være et godt Middelaars.
5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligt at fremhæve.
6. Bestemmelserne om Æderfuglens Fredning ere, saa vidt mig bekjendt, ikke overtraadte her i Sysselet.

Suderø Syssels Kontor, Trangisvaag den 25. October 1888

G.Effersöe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1888-89

(F.A.J. 1889 No 268)

SYSSELMANDEN

I

SJUDERØ SYSSEL

PAA

F Æ R Ø E R N E, , Trangisvaag den 5. April 1889

Med Hensyn til Tilstanden i *Suderø Syssel* i Halvaaret fra 1ste *October* 1888 til 31te *Marts* 1889 undlader jeg ikke herved tjenstærbedigst at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. Faarebesætningen er i meget god Stand, og der ere kun faa Faar døde i Vinterens Løb.
Kobesætningen er endnu i god Stand, men der er allerede stor Mangel paa Foder.
3. Saavel Torskefiskeriet som Saiefiskeriet med Not har været ubetydeligt.
4. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligt at fremhæve.
Ærbødigst *G:Effersøe*

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1889

(F.A.J. 1889 N° 824)

SYSSELMANDEN

I

SUDERØ SYSSEL

PAA

F Æ R Ø E R N E, , Trangisvaag den 4. Oktober 1889

Med Hensyn til Tilstanden i *Suderø Syssel* i Halvaaret fra 1ste April til 30te September 1889 undlader jeg ikke herved tjenstærbødigt at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. Fiskeriet har været meget ubetydeligt
3. Faarebesætningen antages at være i meget god Stand.
4. Høsten er i det Hele taget fortrinlig og antages ikke overtruffen i Mands Minde, saavel i Hensyn til Kvalitet som Kvantitet.
Hø- og Kornhøsten er de fleste steder næsten tilendebragt. Kartoffelhøsten staar noget tilbage. Flere Exempler haves paa at Kartofflerne have givet indtil 24 Fold.
Roer have opnaaet en usædvanlig Størrelse, men af disse dyrkes kun ubetydeligt.
5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligt at fremhæve.
6. Bestemmelserne om Æderfuglens Fredning ere, saa vidt mig bekendt, ikke overtraadte her i Sysselet.

Ærbødigt G:Effersøe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1889-90

(F.A.J. 1890 No 241)

SYSSELMANDEN

I

SJUDERØ SYSSEL

PAA

F Æ R Ø E R N E, , Trangisvaag den 5. April 1890

Med Hensyn til Tilstanden i *Suderø Syssel* i Halvaaret fra 1ste *October* 1889 til 31te *Marts* 1890 undlader jeg ikke herved tjenstærbødigt at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. Faarebesætningen er som Følge af den Sne- og Frostfrie Vinter, i særdeles god Stand. Kobesætningen har rigeligt Foder.
3. Torskefiskeriet har paa Grund af det stormfulde Veir kun givet ringe Udbytte, uagtet der de fleste Stedet er fisket godt, naar Veirliget har været gunstigt. Sajfangsten med Not har i Kvalbø Bugten givet et betydeligt og dersteds ukjendt Udbytte.
4. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligt at fremhæve.

G.Effersøe

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Aantsordre af 23. November 1830

Sommer 1890

(F.A.J. 1890 N° 786)

SYSSELMANDEN

I

SJUDERØ SYSSEL

PAA

F Æ R Ø E R N E, , Trangisvaag den 23. Oktober 1890

Med Hensyn til Tilstanden i *Suderø Syssel* i Halvaaret fra 1ste April til 30te September 1890 undlader jeg ikke herved tjenstærbødig at indberette:

1. Smitsomme Sygdomme have ikke fundet Sted.
2. Fiskeriet har været hindret af det ustadige stormfulde Veir og derfor ikkun givet et mindre Udbytte.
3. Høsten:
Høhøsten har givet et saa betydeligt Udbytte, som ingensinde tidligere vides at have fundet Sted – Sumbø Bygd undtagen.
Høet er af almindelig god Kvalitet og næsten alt hjembragt.
Kartoflerne har givet et Udbytte som et Middelaar.
4. Faarebesætningen er i god Stand, Slagtet meget godt.
5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligt at fremhæve.
6. Bestemmelserne om Æderfuglens Fredning ere, saa vidt mig bekjendt, ikke overtraadte her i Sysselet.

G:Effersøe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1890-91

(F.A.J. 1890 No 290)

SYSSELMANDEN

I

SJUDERØ SYSSEL

PAA

F Æ R Ø E R N E, , Trangisvaag den 20. April 1891

Med Hensyn til Tilstanden i *Suderø Syssel* i Halvaaret fra 1ste *October* 1890 til 31te *Marts* 1891 undlader jeg ikke herved tjenstærbedigst at indberette:

1. I Løbet af Vinteren har der hersket betydelig Sygdom, formentlig Influenza blandt Befolkningen. For Tiden er dog Sundhedstilstanden god.
2. Faarebesætningen, der nu udgjør et forholdsvis stort Tal, er gennemgaaende i ret god Stand. Det i Marts Maaned herskende slette Veirlig har dog svækket Moderfaarene en del paa sine Steder.
3. Torskefiskeriet har været rigeligt og betydeligere end i nogle af de foregaaende Aar. I det hele taget har der været megen Torsk ved øen, medens Helleflynderen er bleven temmelig sjælden. Sejfangsten er helt mislykkedes.
4. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, ved jeg Intet særligt at erindre.

Ærbødigst G:Effersøe

Suderø Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amdtsordre af 23. November 1830

Sommer 1891

(F.A.J. 1891 N° 797)

SYSSELMANDEN

I

SUDERØ SYSSEL

PAA

F Æ R Ø E R N E , , Trangisvaag den 20. Oktober 1891.

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i Halvaaret fra 1ste April til 30te September d.A. undlader jeg ikke herved tjenstlig at indberette:

1. Siden midten af April Maaned har hersket en ondartet Kighoste, der efterhaanden bredte sig over hele Øen, men nu er næsten helt ophørt. Sygen har foranlediget omtrent 30 Dødsfald blandt Børn.

2. Fiskeriet.

Paa Fiskepladserne ved Suderø har der været usædvanlig Rigdom af Fisk, men desuagtet har Baadfiskeriet givet meget forskjelligt Udbytte i de forskjellige Bygder, idet Veirliget har hindret Driften paa Østsiden af Øen, hvorfor Fiskeriet i de Bygder, der kun have adgang til Havet der, kun har været ringe; paa de øvrige Steder derimod meget stort. Paa Grund af at der i Foraaret tegnede til at blive godt Fiskeri her, afholdt flere sig fra at tage til Island for at drive Fiskeri med Baade. Islandsfiskerne have for de flestes vedkommende haft god Fortjeneste i Sommer.

Skibsfiskeriet, som her fra Øen drives med 9 fartøjer, har givet større Udbytte, end nogensinde tidligere.

3. Faareavl.

Paa Grund af de senere gode Aar er Antallet af Moderfaar stort, men disse ere næppe i videre god Stand. Græsvækstens ødelæggelse ved Larver i Forsommeren og den meget fugtige Eftersommer og Høst er Aarsag hertil og til, at Slagtefaarene, der haves i temmelig stort Antal, ikke ere gode.

4. Høsten er falden meget sent. Høets Beskaffenhed er gennemgaaende slet, mængden ujævn i de forskjellige Bygder, i nogle som i gode Aar, i andre langt mindre. Alt Høet er endnu ike hjembragt, endog næppe kommet i Stak paa Marken. Kornhøsten giver i det Hele taget ikke meget Udbytte og af meget forskjellig Beskaffenhed. Af Kartofler er høstet lidet og af maadelig Beskaffenhed.

5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligt at fremhæve.

6. Bestemmelserne om Ederfuglens Fredning have ikke, mig bekendt, været overtraadte.

Fuglen er i de seneste Aar tiltaget i mængde her ved Øen, men hidtil men hidtil drages der yderst lidt Nytte af den

Ærbødigst G:Effersøe

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1891-92

(F.A.J. 1892 No 271)

SYSSELMANDEN

I

SUDERØ SYSSEL

PAA

FÆRØERNE, , Trangisvaag den 2. April 1892

Med Hensyn til Tilstanden i *Suderø Syssel* i Halvaaret fra 1ste October 1891 til 31te Marts 1892 undlader jeg ikke herved at indberette følgende:

1. I Løbet af Vinteren har der hersket en hel Del Sygdom, formentlig Skarlagensfeber, iblandt Børn og unge Personer i flere Bygder. Sygen, som har optraadt i almindelig noget mildt, forefindes endnu i Vaag.
2. I de senere Aar er Besætningen af Faar betydeligt forøget. Da der nu, efter at Græsvæksten i Haugerne havde lidt meget ved angreb af Larver i sidste Sommer, indtraf en usædvanlig haard Vinter, har Følgen været, at der er forefaldet en stor Dødelighed iblandt Faarene, hvortil man ikke tilnærmelsesvis kjender Mage. De tilbagelevende Faar ere saa afkræftede af Sult, at det meget vil bero paa Veirliget i Foraaret, hvorvidt endnu mange eller kun færre komme til at dø.
3. Kobesætningen var alt i Efteråret i daarlig Stand. Høet har været meget slet og udrøjt. Enkelte have alt for flere Uger siden været uden Hø, og de fleste have meget lidt tilbage. Kørerne ere gennemgaaende i høj Grad afmagrede og flere døde paa Grund af Fodermangel.
4. Uagtet der har været betydeligt af Torsk ved Øen, har Fiskeriet med Baad som Følge af det stormfulde Veirlig givet mindre godt Udbytte. Skibsfiskeriet er begyndt og synes at have gunstige Udsigtet. Sejffiskeriet er helt mislykket. Forholdsvis betydeligt af Sejeengel (murt) er fanget.
5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligt at fremhæve.

Ærbødigst G:Effersøe

Suderø Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselemanden i Henhold til Amdtsordre af 23. November 1830

Sommer 1892

(F.A.J. 1892 N° 813)

SYSSELMANDEN

I

SUDERØ SYSSEL

PAA

FÆRØERNE,, Trangisvaag den 6. Oktober 1892

Med Hensyn til Tilstanden i *Suderø Syssel* i Halvaaret fra 1ste April til 30te September d.A. undlader jeg ikke herved tjenstligt at indberette:

1. I flere Bygder har hersket Skarlagensfeber og i Frodebø Sogn ondartet Halsyge. Disse syger synes nu at være ophørte.

2. Fiskeriet:

I den første Del af Halvaaret var saavel Baade- som Skibsfiskeriet meget godt, hvorimod Fiskeri med Skibe mislykkedes i den senere Halvdel. Baadefiskeriet har i den senere Tid givet meget lidt Udbytte, som ikke alene kan tilskrives af Fisk ikke har været i Nærheden af Land, men for en stor Del af det uheldige Veir.

2. Faareavlen:

Paa Grund af den store Dødelighed blandt Faarene i sidste Vinter er Antallet af Moderfaar ikke stort, men derimod i god Stand. Slagtefaarene ere ikke mange, men tegne derimod til at være gode.

4. Høsten:

Paa Grund af at de 3 sidste Maaneder have været ualmindelig regnfulde vil Høsten i det Hele taget give et ringe Udbytte. Høet er de fleste Steder tørret og for en stor Del hjembragt. I Mængde kan Høet anslaaes til at være som et Middelaar, men Kvaliteten er for en stor Del meget ringe. Indhøstning af Kornet er først nu paabegyndt. Udbyttet vil blive ubetydeligt og meget slet. Kartoffelhøsten synes at ville give et bedre Udbytte, end man kunde antage efter Veirliget. Den kan formentlig anslaaes til at være som et Middelaar.

5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligt at fremhæve.

6. Bestemmelserne om Ederfuglens Fredning have ikke, mig bekjendt, været overtraadte. En Sag om en ældre Overtrædelse har været foretaget.

Ærbødigst

G:Effersøe

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1892-93

(F.A.J. 1892 No 292)

SYSSELMANDEN

I

SUDERØ SYSSEL

PAA

FÆRØERNE, , Trangisvaag den 5. April 1893

Med Hensyn til Tilstanden i *Suderø Syssel* i Halvaaret fra 1ste October 1892 til 31te Marts 1893 tillader jeg mig herved at indberette følgende:

1. I Frodebø Sogn er af og til forekommet enkelte Tilfælde af Diptheritis og Strubehoste tildels med dødeligt Udfald. Andre Steder paa Øen er formentlig forekommet nogle lette Tilfælde af Skarlagensfeber. For Tiden er Sundhedstilstanden god.

2. Faarebesætningen er paa Grund af den store Dødelighed i Vinteren 1891/92 meget ringe af Antal, men i fortrinlig Stand.

3. Kobesætningen er i almindelig god Stand og mængde. Foderet ligeledes.

4. Torskefiskeriet.

a) Med Baade. Der har i regelen været megen Fisk, men Veiret har som sædvanligt om Vinteren, ofte været ugunstigt.

b) Skibsfiskeriet begyndte tidlig i Aar, men har først i den seneste Tid givet godt Udbytte.

c) Beboernes Fiskeri af Helleflynder er stedse aftaget, siden engelske Dampskibe begyndte at drive dette Fiskeri her, og er nu ubetydeligt.

Sejffiskeriet har kun et enkelt Sted, i Vaagfjorden, givet godt Udbytte, men dette har ogsaa været overordentligt rigt. I Kvalbø er fanget nogen Sej, andre Steder saa godt som intet.

5. M.H.t. nyttige Opfindelser er intet at fremhæve.

Loven om Grandestævne har nu været i Virksomhed siden f.A. og efter de gjorte Erfaringer at dømme, har man Grund til at vente, at den vil faa en Del betydning og fremme en bedre Orden i Jordbruget.

Ærbødigst

G:Effersøe

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1893

(F.A.J. 1893 N° 723)

SYSSELMANDEN

I

SUDERØ SYSSEL

PAA

FÆRØERNE,, Trangisvaag den 5. Oktober 1893

Med Hensyn til Tilstanden i *Suderø Syssel* i Halvaaret fra 1ste April til 30te September d.A. undlader jeg ikke herved tjenstligt at indberette:

1. Sundhedstilstanden har været tilfredsstillende.

2. Fiskeriet.

A. Torskfiskeriet.

a. Fiskeriet med Skibe er sluttet for indeværende Aar med et godt Resultat, idet Fiskeri ved Island i den senere Del af Halvaaret har været meget rigt. Fiskeriet er i Aar fra Suderø drevet med 17 Skibe med i alt ca: 210 Mand, der have fanget Fisk til en Vægt af 19520 Ctr. (saltet Tilstand)

b. Fiskeri med Baad. Fra Suderø have forholdvis faa fisket ved Island med Baad, og Udbyttet har været forskjelligt. – Fiskeri her hjemme har i det Hele taget været godt. Det samlede Udbytte er dog ikke stort, navnlig da lidet Mandskab har været hjemme, og det har været en Del optaget af andet Arbejde. I de sidste dage synes rigeligt af Fisk at vælre kommet til Kysten, men Veiret har været ugunstigt.

B. Andet Fiskeri af Betydning har ikke fundet Sted.

3. Faareavl.

Besætningen ere i god Stand og Slagtefaarene ere fortrinlige.

4. Høsten har givet et meget godt Udbytte i enhver Henseende. Den er næsten helt tilendebragt. I Sumbø, Hove, Porkere og Vaag gik en Del af Høet, som stod i Stakke paa Marken, tabt ved Stormen d. 19 f.M.

5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligt at fremhæve.

6. Ifølge en i Kvalbø foretagen Undersøgelse er det antageligt, at dersteds er drevet jagt paa Ederfugle, men Gjerningsmændene kunde ikke udfindes. Iøvriget er det mig ikke bekjendt, at Bestemmelserne om Ederfuglens Fredning ere overtraadte. Disse Fugles Antal har i de senere Aar været i betydelig Stigning, men endnu erholdes kun ringe Udbytte af Dun.

Ærbødigst (*men ingen underskrift*)

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amdtsordre af 23. November 1830

Vinter 1893-94

(F.A.J. 1893 No 347)

SYSSELMANDEN

I

SUDERØ SYSSEL

PAA

FÆRØERNE, , Trangisvaag den 7. April 1894

Angaaende til Tilstanden i Suderø Syssel i Halvaaret fra 1 October 1893 til 31 Marts 1894 tillader jeg mig herved at indberette følgende:

1. Sundhedstilstanden har været god. Enkelte Tilfælde af Strubehoste ere dog forekommet.
2. Faarebesætningen er i usædvanlig god Stand. Antallet af Moderfaar er forøget betydeligt, siden det store tab i Vinteren 1891/92.
3. Køerne have havt godt og rigeligt Vinterfoder, og ere derfor i god Stand.
4. Fiskeriet.

a. Torskfiskeriet med Baade har givet meget ringe Udbytte. Største Delen af Vinteren har Veiret aldeles hindret Fiskerne i at komme ud. Et saa ugunstigt Veirlig kan ingen mindes. I Slutningen af Halvaaret bedrede Veirforfoldene sig, og Fiskeriet var rigt.

b. Dette Aars Fiskeri med Skibe tog sin Begyndelse først i forrige Maaned og har hidtil været godt. Her i Sysselet er i Vinter indkjøbt fra England 3 Fiskeskibe.

c. Sejfangsten har kun i Vaagfjorden givet godt Udbytte, andre Steder kun lidet.

5. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, da ved jeg Intet særligt at fremhæve.

I Forbindelse hermed skal jeg dog bemærke, at der i England er indkjøbt en Ophalingsbedding for Skibe, hvilken i Løbet af Sommeren agtes anbragt i Trangisvaag. Dette vil blive den største ophalingsbedding her paa Øerne, og man Maaned vente, at den vil være til Gavn for vor Skibsfart, navnlig Skibsfiskeriet.

Ærbødigst Oliver Effersøe, kst.

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1894

(F.A.J. 1894 N° 895)

SYSSELMANDEN

for

SUDERØ SYSSEL, Trangisvaag den 10. Oktober 1894.

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i Halvaaret fra 1ste April til 30te September d.A. undlader jeg ikke at indberette følgende:

1. Der har hersket en mild Epidemi af Skarlagensfeber i Bygder Sumbø, Vaag og Famien samt forekommet enkelte spredte Tilfælde af Strubehoste og Diphtheritis.

2. Fiskeriet:

A. Torskefiskeriet:

a. Fiskeriet med Skibe er sluttet forholdsvis tidligt i Aar. Der er fisket en Mængde, men Priserne for Fisken have været temmelig lave. Fiskeriet er i Aar fra Suderø drevet med 19 Skibe med en Besætning af 231 Mand, der have fanget Torsk til en Vægt i saltet Tilstand af ca: 24000 Ctnr. 4 mand fra 1 Skib forliste. Ellers forekom ingen Uheld (Haveri eller andet). Nogle faa Fiskere have faret med engelske Fiskerskibe.

b. Fiskeriet med Baade. Ved Island have kun faa her fra Syssellet drevet Fiskeri med Baad. Udbytte har været ujævnt. Fiskeriet herhjemme drives forholdsvis lidt om Sommeren. Udbyttet har været almindeligt.

B. Andet Fiskeri af Betydning har ikke fundet Sted.

3. Faareavl.

Besætningerne ere i god Stand og Slagtefaarene fortrinlige.

4. Høsten tilendebragtes tidlig og har givet et særdeles godt Udbytte. Høet er godt, men paa enkelte Steder hvor Jordbunden er tør, har det været ringe i Mængde. Kornet er ualmindelig godt. Kartofflerne gennemgaaende gode, men angives enkelte Steder angrebne af Syge.

5. Uorden og nyttige opfindelser:

Jeg Maaned særlig fremhæve det beklagelige i, at der ikke hersteds haves en ringe Politistyrke til Raadighed. Jeg ser mig ikke i Stand til under de forhaandenværende Omstændigheder at yde Befolkningen ved Trangisvaag, hvilken Plads som bekjendt, besøges af et større Antal fremmede Skibe, nogen Beskyttelse af Betydning imod Overgreb og Maaned lige overfor de Klager, der ofte kommer til Orde, fralægge mig ethvert Ansvar.

Anlægget af en Ophalingsbedding for Skibe er nylig tilendebragt. Man tør vente, at denne vil blive til betydeligt Gavn især for Skibsfiskeriet, derved at Skibene, paa Grund af den lette og vistnok billige Adgang til at blive vedligeholdte, blive mere sødygtige og varige.

Ærbødigst Oliver Effersøe.

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1894-95

Amtet 235./

J.No. 5-II/1895

Sysselmand – Trgv d. 7. Apr. 1895

Angaaende Tilstanden i Suderø Syssel i Halvaaret fra 1. Oktober 1894 til 31. Marts 1895 undlader jeg ikke herved at indberette følgende:

1. Sundhedstilstanden har været mindre god. Af farlige smitsomme Sygdomme er forekommet nogle spredte Tilfælde af /temmeligen ondartet/ Diphteritis samt af Skarlagensfeber. Sidstnævnte Sygdom optraadte meget mildt og synes nu ophørt. I Anledning heraf ere forskj. Bekjendtgj. Udstedte, men i øvrigt er Intet foretaget fra det Offentliges Side til Sygdommens bekjempelse.
2. Næringsvejene.
 - a. Faareavlen. Faarebesætningerne ere ret talrige og endnu ikke meget udhungrede i Løbet af Vinteren. I øvrigt vil det bero paa Veirliget i Foraaret om mange dø eller ej. Der lægges gennemgaaende ringe Vægt paa Faareavlen.
 - b. Kvægavlen. Da det i sidste Efteraar indhøstede Hø var godt om end ikke rigeligt, er Køerne i god Stand. Kvægavlen drives i det Hele taget lige saa uhensigtsmæssigt som tidligere. Af Smør fremstilles kun lidt og af simpel Beskaffenhed; af Ost mindre og endnu slettere. Smør og Margarine indføres i betydelige Mængder, ligeledes en Deel Ost. Ordinairt indført Smør sælges til en Pris af 1 Kr. 10 Ø a 1 Kr. 30 Ø. Pr pd.
 - c. Hvalfangst er ikke indtruffen.
 - d. Fiskeriet. I Halvaaret indtil 1. Marts d.A. er fiskeriet med Krog (Haandsnøre og Langline) udelukkende drevet fra Baade. Uagtet der har været rigeligt af Fisk, har Udbyttet af Baadfiskeriet, som sædvanlig paa Grund af det slette Veir, ikke været betydeligt. I f.M. begyndte Skibsfiskeriet, men det har hidtil lidt under uheldigt Veir. Seifangsten har i Kvalbø givet et meget rigt & og i Trangisvaagsfjorden et godt Udbytte, men andre Steder kun lidt.

Efterhaanden lægges mere og mere Vægt paa Fiskeriet, navnlig med Skibe. Medens andre Næringsveje forsømmes, drives Fiskeriet med stor Kraft.
 - e. Haandværk.

Siden Anlægget af en Ophalingsbedding i Trangisvaag er tilendebragt, udføres alt Arbejde henhørende til Skibes Vedligeholdelse og Istandsættelse her. I Forbindelse hermed skal jeg fremhæve som et ikke uvæsentligt Fremskridt, at man nu hersteds paa de fleste Fiskeskibe, ligesom i England, 'barkede' Sejl, hvorved disse blive mere varige og Udgifter spares.

Med Hensyn til Smede- og Bygningstømrer-Haandværk er intet særligt at bemærke. Af Møbler indføres en Del. Kun simple Møbler forfærdiges her.

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

f. Husfliden staar meget lavt. En stor Del af Beklædningsgjenstande og Husgeraad indføres.

g. Tilvirkning af Klipfisk drives efter en stor Maalestok og næsten i hver Bygd. Alene i Tveraa er omtr. 100 Kvinder beskæftigede hermed fra Begyndelsen af Marts til Slutningen af September.

3. Hvad Uorden angaar maa jeg fremhæve, at den hersker i mange Forhold.

Særlig er Forholdet for Jordbrugets Vedkommende utilfredsstillende. De til god orden i Jordbruget sigtende Love, navnlig Loven om Grandestævne, have vel bevirket god Fremgang, men jeg anser dem kun for en Nødhjælp, som ikke kan medføre en grundig Bedring i Tilstandene. Aarsagen til de uheldige Forhold ligger hovedsagelig i den uhensigtsmæssige Ordning af Ejendomsforholdene. Lovgivningen tilstræber ikke eller har ikke kunnet tilvejebringe Frihed og Uafhængighed for den enkelte Bruger. Loven af 4. Marts 1857 om Udstykning har været næsten betydningsløs. Selv de tarveligere og i visse Forhold skadelige Bestemmelser i Lovens § 17. om Forbud mod Udstykning af Jord i mindre Dele and hele Gylden overholdes ikke, ligesaa lidt som Paabudet i Lovens § 19 om Tinglæsning.

Fordærligt i Særdeleshed er det i Indmarken fremherskende ufuldkomne Fællesskab med dets for vidt drevne Deling af Grunden i Forbindelse med Fællesskab i visse Brug, t. Existerer. Efteraarsgresning for Kvæg. For Udmarkens vedkommende hersker de fleste Steder fuldt Fællesskab med Hensyn til Grunden, medens Faarene ere Særeje (Kjending). Dette Kjendingsbrug anser jeg for meget skadeligt, og denne Mening deles af saa godt som alle fornuftige med Faarebruget kjendte Personer, som jeg har talt med herom. Det rene Fællig er ubetinget at foretrække. Man har ved Haugelovens Affattelse uheldigvis ikke vovet at gjøre Skridtet fuldt ud ved at forbyde Kjendings Brug i Haugerne, men har tilladt det paa visse Betingelser jfr. Lov af 23. Febr 1866 §§ 69 og 73-75. Uagtet Fællig i Faarebrug ogsaa er mangelfuldt, er det dog langt at foretrække for Kjending.

Mangelen af Politistyrke og Detentionslokale medfører, at Sysselmanden er ude af Stand til at vaage over den offentlige Fred ved Handelsstedet Tveraa, og kun lidet kan hindre Udskejelser og Angreb paa fredelige Personer fra berusede, navnlig fremmede Voldsmænds Side. Befolkningen klager over Usikkerheden baade i og udenfor deres Hjem.

Det er ikke alene Forstyrrelser af den offentlige Fred, at de fremmede som besøge Øen, gjøre sig skyldige i. De respektere kun i ringe Grad Landets Love i det Hele taget. Det er navnlig Lovgivningen om Kvarantænevæsenet og om Forbud mod Fremmedes Fiskeri paa Søterritoriet, der tilsidesættes.

Overdreven Nydelse af Spiritus foranlediger i det Hele taget megen Uorden, foruden at den har saa mange andre fordærlige Følger. Dette Forhold er imidlertid saavel bekjendt, at jeg skal undlade at komme ind paa en nærmere Omtale.

4. Nyttige Opfindelser.

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Man kan næppe gøre regning paa, at der hersteds skal gøres egentlige Opfindelser. Hvad derimod angaar almindelig Fremgang eller forbedret Drift af Næringsbrug spores intet undtagen med Hensyn til Fiskeriet og hvad dermed staar i Forbindelse.

--

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1895

(F.A.J. 1895 N° 710)

SYSSELMANDEN

for

SUDERØ SYSSEL, Trangisvaag den 14. Oktober 1895.

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i Halvaaret fra 1ste April til 30te September d.A. undlader jeg ikke ærbødigst at indberette følgende:

1. Sundhedstilstanden har været god.

2. Fiskeriet:

A. Torskefiskeri:

a. Fiskeriet med Skibe er sluttet for i Aar. Denne Næringsvej drives med stor Kraft. En stor del af den i Driften anbragte Kapital ejes af de med Fiskeriet beskjæftigede Personer. Fangsten er i Aar fra Suderø drevet med i alt 21 Skibe med ca. 270 Mands Besætning. Udbyttet af Torsk i saltet Tilstand udgjør i alt 27000 Ctr. Da der har været megen Fisk her ved Øerne, have de fleste Skibe fisket her længere end sædvanligt og kun kort Tid ved Island. Et enkelt Skib har holdt Fangsten levende i Skibet og har med Fordel afhændet den i Grimsby i England. Kun faa Fiskere have faret med fremmede Fiskeskibe.

b. Fiskeriet med Baade. Ved Island have kun faa Personer her fra Sysselet drevet Fiskeri med Baad. Udbyttet af Fiskeriet herhjemme har for de faatallige personers Vedkommende, som befatte sig dermed, været rigelig.

B. Andet Fiskeri af Betydning har ikke fundet Sted.

3. Hvalfangst. Af Hvaler er kun fanget en Døglingshval i Kvalbø.

4. Faareavl. Antallet af Faar er højt, men Faarene ere ikke i god Stand.

5. Høsten er falden sent paa Grund af det fugtige Veirlig i Slutningen af Halvaaret. Høet er næsten overalt rigeligt, men Beskaffenhed er meget forskjellig. Korn- og Kartoffelhøsten er ikke god. Mængden er ret betydelig, men Beskaffenheden slet.

6. Med Hensyn til Haandværk, Husflid, Uorden eller nyttige Opfindelser ved jeg intet særligt at fremhæve, men Maaned henholde mig til, hvad der desangaaende er bemærket i tidligere Indberetninger.

7. Bestemmelserne om Ederfuglens Fredning ere ikke mig bekjendt, overtraadte. Her i Sysselet findes kun et fredet Ederfuglevarp, nemlig Sumbø Holm. For nogle Aar siden var dette Varp næsten ødelagt. En virkelig Fredning har bragt god Fremgang. Antallet af de i Holmen ynglende Ederfugle fra 30 til 130; hvilket sidste Antal dog er forholdsvis lidet, da Holmen er fortrinlig egnet til Varp.

Ærbødigst

Oliver Effersøe

Vinter 1895-96

(F.A.J. 1896 No 367)

SYSSELMANDEN

for

SUDERØ SYSSEL, Trangisvaag den 26. April 1896.

Angaaende til Tilstanden i Suderø Syssel i Halvaaret fra 1 October 1895 til 31 Marts 1896 undlader jeg ikke herved at indberette følgende:

I. Sundhedstilstanden har været god. Epidemiske Sygdomme have ikke forekommet undtagen i Kvalvig. Her forekom i Slutningen f.A. nogle Tilfælde af ondartet Halssyge. Efter at Sygdommen tilsyneladende var ophørt, udbrød den atter i Begyndelsen af indeværende Aar og bredte sig til de fleste Huse i Bygden. Den foraarsagede 3 Dødsfald (af Børn) iblandt en Befolkningen paa 154 Mennesker. Sygdommen har været taget under offentlig Behandling, og forbud mod offentlig Dans m.m. blev udstedt.

II. Næringsvejene.

a. Faareavlen. Haugernes Besætningen af Faar er talrig og i forholdsvis god Stand. En hel del Hunlam have efter Sædvane være fodrede med Hø i Hus i Løbet af Vinteren. Da Høet paa Grund af mislykket Høst var slet, ere disse Faar gennemgaaende i slet Stand, og mange ere døde. Faarenes Røgt indskrænker sig alt mere til, at man om Foraaret tager Ulden af Faarene og mærker Lammene samt om Efteråret udtager Slagtefaarene. Afgroftning af Haugen og egentlig Tilsyn med Faarene anvendes kun lidet. Naar Besætningen desuagtet ere talrige og i ret god Stand, skyldes det alene det gunstige Veirlig i de sidste Vintre. Saa snart en Vinter med rigtig ugunstigt Veirlig indtræffer, vil sikkert en stor Del af Faarene dø paa Grund af Hunger og Sygdom. Jo længere en saadan Vinter udebliver, jo mere forøges Faarenes Antal, og jo større vil Tabet i sin Tid blive.

At Faareavlen drives paa denne Maade skyldes forskjellige Aarsager, hvoriblandt jeg skal nævne 1) Lovgivningen tillader Kjendings-Brug og 2) at det betaler sig bedre at anvende sin Arbejdskraft på Fiskeriet end paa Røgten af Faar.

b. Kvægavlen. – Det i sidste Efterår indhøstede Hø var rigeligt, med af slettere Beskaffenhed end sædvanligt. Det har vist sig at være udrøjt. Med Hensyn til Kvægavlen spores ingen Fremgang. Uagtet Priserne paa indført Smør og Ost ere meget høje, og Begjæret stort, produceres her kun ubetydeligt af disse Artikler, og Beskaffenheden er slet. Det der benævnes Ost, fortjener næppe navn deraf.

c. Jordbruget i sin Helhed staar meget lavt og er utvivlsomt i tilbagegang.

Idet jeg tillader mig at henvise til mine Bemærkninger herom i tidligere Indberetning, skal jeg tilføje, at en væsentlig Aarsag til Jordbrugets slette Tilstand er de Byrder i Form af Skatter og Tiende, der hvile paa samme.

Medens visse Næringsveje, Handel og Fiskeri, der ere meget lønnende, ere aldeles skattefrie, hviler der paa Jordbruget, som paa Grund af Veirliget næppe kan blive videre for

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Jordbrugeren, men for Samfundet som helhed er af stor Betydning, forskjellige forholdsvis betydelige Afgifter og Byrder. Jeg skal i den Henseende fremhæve:

Jordegodset har at betale:

1) Skat til Kommunen. Denne gjør i Reglen $\frac{1}{4}$ af hele Skatten i Kommunen.

Efterhaanden som Skattebyrden stiger, bliver denne Skat paa Jordegodset meget følelig. Under Hensyn til de andre Erhvervs ret gode Skatteevne burde formentlig Lagtinget foranledige, at Jordegodsets Skat til Kommunen blev nedsat, i alt Fald i nogle Sogne.

2) Tiende af Korn, Uld, Smør, Gæs og andre Fugle.

Uagtet Jordbruget burde udgjøre en af vort Samfunds solideste Støtter, bliver det som anført, hæmmet ved Beskatning. Endvidere bliver indenfor Jordbruget fortrinsvis den Produktion, som er den nyttigste, nemlig Kornavlén, højest beskattet, uagtet den mindst taaler Beskatning. Tiendedelen af det høstede Korn afgives til Stat, Kirke og Præst. Tienden af Uld og Smør er forholdsvis meget lavere. Af andre Landbrugsprodukter, t. Ex. Kartofler, som forholdsvis bedre kunde taale at beskattes, ydes ingen Tiende. Vort vigtigste Produkt at jorden er Høet, og dettes Avl betinges udelukkende af dyrkningen af Korn. Da Kornavlén ikke lønner sig direkte, idet Høsten af Korn ikke svarer til det anvendte Arbejde og Bekostning, men den desuagtet er af største Vigtighed, forekommer det mig rimeligt, at man, i Stedet for at beskatte samme, burde yde præmie for Produktionen. Endvidere kan nævnes, at der af den egentlige Fuglefangst (den der drives i Forbindelse med Jorden) – som er en besværlig og farefuld Næringsvej, ydes Tiende ($\frac{1}{10}$) af Fangsten, medens der af anden Fuglefangst (navnlig drevet paa Havet ved Skydning) – som kan være meget indbringende, ingensomhelst Afgift ydes.

3) Skat til Amtsrepartitionsfonden, dels direkte og dels indirekte gennem Kommunens Bidrag.

4) Skat til Staten, hvilken imidlertid er ringe.

5) Afgifter ved Ejerskifte. De almindelige Afgifter ved Ejerskifte, hvile fortrinsvis paa Jordbruget.

6) Endelig skal nævnes, at Jordegodset ganske almindelig er behæftet med Gjæld, hvoraf der skal udredes Renter. –

Jeg har ved foranførte kun paapeget de i den ommeldte Henseende tilstedeværende Misforhold og har ikke haft til hensigt at give en udtømmende Fremstilling af Sagen.

d. Hvalfangst er ikke indtruffen.

e. Fuglefangst finder ikke Sted paa den omhandlede Aarstid.

f. Fiskeriet. Torskefiskeriet er fra 1 Oktober. F.A. til Begyndelsen af f.M. drevet alene med Baade paa sædvanlig Maade, hovedsagelig med Haandsnøre. I Begyndelsen af f.M. begyndte Fiskeriet med Skibe. Saavel dette som Fiskeriet med Baade har været usædvanlig rigt. 27 Skibe med en Besætning af ca. 360 Mand ere i Aar tagne paa Fiskeri her fra Syslet. En Del af Besætningerne hidhører fra de andre Øer. Skibsfiskeriet hav vistnok i den senere Tid udviklet sig hurtigere end det er gavnligt.

Fangsten af Sej har været ringe.

Af Sild fanges næsten intet og af Helleflynder langt mindre end tidligere.

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

- g. Med Hensyn til Haandværk og Husflid tillader jeg mig at henvise til tidligere Indberetninger. Arbejdslønnen for Haandværkere og for personer, der udføre Lossearbejde og lignende Arbejde, er forholdsvis høj, og Arbejdskraft mangler.
- h. Samtidig med Fiskeriet udvides Tilvirkningen af Fisk (til Klipfisk). Overalt faa Kvinder og tildels Børn Beskjæftigelse herved. En del Kvinder fra de andre Øer søge Arbejde her ved Fisketilvirkningen.
- i. Handel og Skibsfart ere ret betydelige Næringsveje
- j. i f.A. syntes der at være Udsigt til, at de herværende Kullejer vilde blive udnyttede af et fransk Selskab. Imidlertid har Sagen kun haft lidt Fremgang, og Udsigterne til Driftens Paabegyndelse i en nær Fremtid ere næppe store.
- III. Med Hensyn til herskende Uorden ere Forholdene af lignende Beskaffenhed som tidligere. Jeg skal ikke undlade særlig at fremhæve Nødvendigheden af Foranstaltninger imod overdreven nydelse af Spiritus. Af spirituøse Drikke indføres bl. a. bajersk Øl i Mængde. Dette er som regel fordærvet ved at opbevares for længe, og Nydelsen deraf er alene af den Grund, vistnok meget skadelig for Sundheden.
- IV. Angaaende nyttige Opfindelser er intet at bemærke.

Ærbødigst
Oliver Effersøe

Sommer 1896

(F.A.J. 1896 N° 883)

SYSSELMANDEN

for

SUDERØ SYSSEL, Trangisvaag den 25. Oktober 1896

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i Halvaaret fra 1ste April til 30te September d.A. undlader jeg ikke at indberette følgende:

I. Sundhedstilstanden blandt Befolkningen har været god. Epidemiske Sygdom vides ikke at være forekomne. – Ombord i to Skibe, der anløb Trangisvaag, herskede Mæslinger, men Smittens Udbredelse blev hindret.

II. Næringsvejene:

1. Fiskeriet. Fiskeriet i Forbindelse med Fisketilvirkning er vedblivende langt den betydeligste Næringsvej og den eneste, som drives med Kraft.

A. Torskefiskeriet

a. Fiskeriet med Skibe er sluttet for indeværende Aar og har givet rigt Udbytte. Fiskeriet er drevet med 29 Skibe med en Besætning af i alt omtrent 374 Mand. Udbyttet fra Fiskeriets Begyndelsen i Marts til Slutningen af September udgjør i alt omtrent 40160 Centner saltet Fisk til en Værdi af omtrent 285,700 Kroner. Det kan i øvrigt endnu ikke opgives nøje. Fiskeriet blev drevet ved Færøerne indtil hen i Juli Maaned, og derefter ved Island (Langenæs). Et enkelt Skib gjorde en tur til Rockall, uden synderligt Udbytte. To Skibe foretoge hvert en tur til Grimsby med levende Fisk, men opnaede kun en lav Pris. I øvrigt blev Fisken saltet for at tilvirkes som Klipfisk. Prisen paa Klipfisk have været lave, navnlig i Slutningen af Halvaaret, og afsætningen vanskelig. Den rige Fangst har imidlertid bødet paa de lave priser, saaledes at Driften for alle eller næsten alle Skibe har givet Overskud, som for nogles vedkommende har været meget betydeligt. – Kun ganske faa Fiskere her fra Syslet have faret med fremmede Fiskerskibe og vistnok ingen med Fiskeskibe, som høre til andetsteds paa Færøerne, medens omtrent 100 af de Fiskere, som fare med Fiskerskibe fra Suderø ere fra de andre Sysler paa Færøerne.

b. Fiskeriet med Baade. Torskefiskeri har været meget rigt ved Suderø. Da mange Mænd fare med Skibe og de øvrige befatte sig en Del med Jordbrug og lignende Arbejde, har dette Fiskeri i sin Helhed ikke givet betydeligt Udbytte. Omtrent 10 Mand have en Tid af Aaret fisket ved Island med Baad.

B. Andet Fiskeri af Betydning har ikke fundet Sted.

2. Hvalfangst er kun indtruffet i Kvalbø Bygd, hvor der er fanget 14 Døglinghvaler.

3. Faareavl. Antallet af Slagtefaar har været betydeligt og Beskaffenhed god. Haugerne have for Tiden en stor Besætning af Faar. Dette skyldes det gunstige Veirlig i de sidste Vintre, da forholdsvis faa Faar ere døde. Da Faarene ere i god Stand, tør man haabe, at der ikke i den tilstundende Vinter vil indtræffe større Dødelighed ("Felli"). En saadan kan i

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

øvrigt befrygtes snart at ville indtræffe i Lighed med, hvad der er hændet saa ofte tidligere. Haugernes Besætning af Faar ere nu saa store, at man kun under gunstige Forhold kan undgaa større Dødelighed om Vinteren paa Grund af Sult. Dette Forhold skyldes hovedsagelig det almindelig udbredte Kjendingsbrug i Haugerne.

4. Jordbruget. Høsten har i sin Helhed været gunstig.

Høet er rigeligt og godt hos de Jordbrugere som have indhøstet det i befindtlig Tid. De der paa Grund af manglende Arbejdskraft eller af andre Aarsager have høstet sent, have erholdt Høet mere eller mindre beskadiget af Regn, som faldt rigelig i Slutningen af Halvaaret.

Der dyrkes kun lidt Korn, men dette er i Aar af god Beskaffenhed.

Kartoffeldyrkning drives i betydelig Udstrækning, men Kartoffler ere blevne meget beskadigede af regnfuldt Veirig. Af Havre dyrkes ubetydeligt til Grøntfoder.

Rodfrugter. Heraf har jeg set hos en enkelt Jordbruger dyrket et større Stykke Land. Udbyttet var rigeligt og godt. I øvrigt befatte enkelte sig med at dyrke lidt Roer, men da dyrkningen foregaar paa en højst ufuldkommen Maade, erholdes ikke nævneværdigt Udbytte.

5. Haandværk. For Tømmerhaandværkere er rigeligt Arbejde, mere end de forhaandenværende Kræfter kunne overkomme. Lønnen er høj, 3 Kr. og derover pr Dag a 10 Arbejdstimer. Ophalingsbedingen i Trangisvaag giver mange Haandværkere Beskæftigelse. Skibsfiskeriet foranlediger en Del Arbejde for Smede. I øvrigt staar Haandværket langt tilbage. Dette gjælder ogsaa om Snedkerhaandværket. Navnlig fra Kjøbenhavn indføres en hel Del Møbler.

6. Husfliden gaar stedse tilbage. Dette synes at være en følge af Skibsfiskeriet og Fisketilvirkningen. Mange Fiskere, særlig de ugifte, som om Sommeren fare med Skibe, gaa helt ledige om Vinteren, naar der ikke er Vejr at tage paa Fiskeri med Baad. De ere helt ukyndige i Spinding af Uldgarn, Kartning af Uld og lignende Arbejde, som tidligere øvedes af alle Mænd.

Det vilde være gavnligt om der kunde raades Bod herpaa, mulig ved Foranstaltninger fra det Offentliges Side. Herved skal bemærkes, at der i kommunens Skole i Tveraa gives Pigerne Undervisning i Haandgjerning. I Vaag har derhos en privat Person givet flere Kvinder Undervisning i Haandarbejder.

7. Fisketilvirkningen har samtidig med Fiskeriets Udvikling faaet stor Betydning og giver Beskæftigelse for mange Kvinder. Børn anvendes ogsaa ved dette Arbejde. Da Arbejdskraft mangler i selve Syslet, have omtrent 60 Kvinder andetsteds fra været antaget til Fisketilvirkning her i Sommertiden.

- Omtrent al den Fisk, som fanges af de her hjemmehørende Skibe eller Baade, bliver virket til Klipfisk her. Desuden indføres en Del Fisk og tilvirkes her.

8. Med Handelens og Fiskeriets Udvikling følger Arbejde med Losning og Ladning af Skibe, der giver mange lønnende Beskæftigelse. Herved anvendes i den senere Tid hyppigere Kvinder og til Dels Børn.

III. Angaaende Uorden og nyttige Opfindelser skal jeg, næst at henholde mig til tidligere Indberetninger, bemærke følgende:

Tveraa (Trangisvaag) besøges aarlig af mange færøske og udenlandske Fiskere. Da Adgang til Spiritus er let, og Brændevinsudsalg ikke findes andetsteds i Syslet, foraarsage disse Fiskere hyppig Uorden. Befolkningen klager herover og over, at der til Forebyggelse af Uorden ikke findes en mindre Politistyrke i Tveraa. Her er i Sommer opført en Detentionsbygning, som forhaabentlig vil kunne gjøre nogen Nytte. For nogle Aar siden blev der i Tveraa etableret en Beværtning, den første i sin slags, (for siddende Gæster), hovedsagelig kun med spiritusholdige Drikke (Vin og Øl). Denne trives godt, og der er udsigt til, at flere Beværtninger ville blive etablerede. Befolkningen klager med Rette over denne Beværtnings Skadelighed, særlig dens fordærlige Indflydelse paa Ungdommen.

I øvrigt lider Befolkningen i høj Grad under Drikkeondet. Mængden af Spiritusforbruget vil fremgaa af, at der i Suderø Syssel i de to sidste Aar er svaret for hvert Aar i Gjennemsnit 8680 Kr. Indførselsafgift af spiritusholdige Drikke (indbefattet "svage" Ølsorter, hvoraf næsten intet indføres). Heraf sælges dog lidt til Fremmede og en mindre Del udføres til andre Steder paa Færøerne. Jeg anser Forandringer i lovgivningen, navnlig sigtende til at kontrollere og indskrænke Handel og Beværtning med al Slags spiritusholdige Drikke, for højst paatrængende. Saa længe dette ikke sker, vilde alle andre Foranstaltninger til Befolkningens Opkomst vise sig helt eller delvis forgjæves. Befolkningen er ikke moden og karakterfast nok til Brug af Spiritus, som den nuværende. Den af private Personer øvede Virksomhed til Bekjæmpelse af Drikfældighed, navnlig gennem Totalafholdsforeninger, har ikke haft varig og gennemgribende Betydning, ligesaa lidt som den kan ventes at ville faa saadan i fremtiden. Befolkningen kan kun føres til Maadehold gennem Tvang og Forholdene ere saa særegne, at de nødvendiggøre Tvangslove.

IV. (skrives fejlagtigt III) Bestemmelserne om Ederfuglens Fredning ere ikke, mig bekjendte overtraadte. At Ederfuglene virkelig fredes, fremgaa af, at Fuglene formere sig stærkt og efterhaanden blive mindre sky. Befolkningen gjør imidlertid intet for at drage Nytte af Fuglene.

Ærbødigst
Oliver Effersøe.

Vinter 1896-97

(F.A.J. 1897 No 622)

SYSSELMANDEN

for

SUDERØ SYSSEL, Trangisvaag den 2. Juli 1897

Angaaende til Tilstanden i Suderø Syssel i Halvaaret fra 1 October 1896 til 31 Marts 1897 undlader jeg ikke herved at indberette følgende:

I. Sundhedstilstanden.

I Kvalvig optraadte i Slutningen af Halvaaret en Epidemi af Skarlagensfeber, der bredte sig til de fleste Huse i Bygden og foranledigede et Dødsfald.

I Begyndelsen af Februar opkom en Influenzaepidemi, som fra Tveraa bredte sig til hele Øen. Den foranledigede intet Dødsfald, men voldte dog et ikke ringe Tab ved at hindre Befolkningen i at søge Erhverv.

Samtidig optraadte Faaresygen i Vaag, hvorfra den inden Halvaarets Udløb bredte sig til enkelte Pladser paa Øen, og til nogle Fiskeskibe. Den var ligeledes til Hinder for Befolkningens Erhverv.

I øvrigt har Sundhedstilstanden været god.

II. Næringsveje

a. Faareavlen. Der har været en Del Dødelighed iblandt Faarene, omtrent som i et Middelaar. Dødelighed er faldet ujævnt.

b. Kvægavlen. Det i sidste Efterår indhøstede Hø var rigeligt, men af meget ujævn Beskaffenhed. Det, der blev bjærget i Tide, var godt, men meget bjærgedes saa sent paa Aaret, at det beskadigedes at det indtrufne Veir. Det slette Hø er udrøjt, og som følge deraf indtraadte flere Steder Fodermangel; hvilken vistnok overalt blev afhjulpen ved levering af Hø fra de Personer, som havde god og rigelig Forsyning. Andet Foder end Hø benyttes sjælden.

Alt Husdyrbrug her paa Øen er i Almindelighed forbundet med Udsultning om Vinteren. Det samme er i øvrigt formentlig ogsaa Tilfældet andet Steds paa Færøerne, om end mulig ikke i saa høj Grad. De Stalde der benyttes til Køer, ere som oftest aldeles uforsvarlige. - For saa vidt angaar Hornkvæg Maaned jeg tilraade, at man søger at raade Bod paa den forhaandenværende Forhold ved Tilvejebringelse af en lignende Lov som den for Island gjældende Lov No 3 af 12 Januar 1884 om Kreaturers Død ved Magerhed.

c. Jordbrug. Der lægges megen Vægt paa Kartoffelavl. Kartofflerne, som avledes sidste Høst, vare af slet Beskaffenhed. - Kornavl er uden Betydning. I enkelte Bygder er den næsten helt ophørt. Det Korn der avledes, var godt. I øvrigt tillader jeg mig med Hensyn til dette Punkt at henvise til min Indberetning for Halvaaret 1 Oktober 1895 - 31 Marts 1896 samt tidligere Indberetninger. Jeg skal tilføje, at jeg anser det for nyttigt, om Kornavl fremmedes ved en Præmie for alt avlet Korn.

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

d. Hvalfangst. D. 18 Januar i Kvalbø fangedes 159 Grindehvaler, vurderede 70 Gl. 7 $\frac{3}{4}$ Skd. Baadsparten var 8 $\frac{1}{4}$ Skind. Hvalerne vare fede, og Fangsten hjemkom i frisk Tilstand. Den 20 s.m. fangedes en enkelt Grindehval sammesteds.

I Forbindelse hermed skal bemærkes, at der fra Hvalfangerstationen paa Strømø tilføres Befolkningen betydeligt af saltet Hvalkød, som her sælges for c. 4 Øre pr #.

e. Fiskeriet.

Fiskeriet med Baade er der i det forløbne Halvaar lagt mest Vægt paa. Udbytte har været som et Middelaar.

I Begyndelsen af Marts begyndte Fiskeriet med Skibe. Dette drive i Aar med 30 Fartøjer med en Besætningen af 383 Mand. Der er i Halvaaret anskaffet 5 Fiskerskibe, medens intet er solgt til fremmed Sted. Det har vist sig vanskeligt at faa Skibene bemandede, hvilket har medført, at Mandskabets Andel af Udbyttet forøges, og at to Fiskerskibe henligge ubenyttede paa Grund af manglende Mandskab. Fiskeriet har i Marts kun været lidet lønnende.

f. Haandværk og Husflid. Arbejdslønnen for Haandværkere er stedse høj, og Adgang til Fortjeneste let. Husfliden er af ringe Betydning.

g. Fisketilvirkning, Handel og Skibsfart udvides vedblivende, jfr. Indberetning for 1. Oktober. 1895-31 Marts 1896.

III. Uorden.

Orden og Lovlydighed ere sjældne Egenskaber blandt Befolkningen. Den enkelte vil ikke tage Hensyn til Samfundets Tarv, men kun til sin egen Interesse, og dette sidste tilmed kun naar Interessen er nærliggende. Dog Maaned jeg fremhæve, at man nu saavel som tidligere med stor Beredvillighed yder trængende Hjælp. I de senere Aar have mange sat deres Liv i vove eller underkastet sig Besvær for at redde Folk, der vare stedte i Livsfare. Den private godgjørehed mod Fattige er de fleste Steder stor. Som en ufravigelig regel gjælder det overalt, at ingen uden fyldestgørende Grund nægter at hente Klægen og yde ham Skyds i privat Praxis, samt at der herfor ikke tages Betaling.

Med Hensyn til foranførte anføres:

1. Jeg tillader mig at henvise til Bemærkninger i Indberetningen for Halvaaret fra 1 Oktober 1894 til 31 Marts 1895 Post 3, særlig Jordbruget vedrørende

2. Almennyttige Indretninger ville ikke trives. Naar Forsikringsforeningen for Forulykkedes Efterladte paa Færøerne har ret mange Medlemmer her i Syslet, skyldes det ikke Befolkningens Interesse for Sagen, men enkelte Personers Virksomhed for at skaffe Medlemmer og for at indhente Medlemsbidraget. At mange Fiskere, Matroser og Fuglefængere, som ved at deres Erhverv ere udsatte for at omkomme ved Ulykkestilfælde, undlade at benytte sig af Lejligheden til ved Betaling af 1 eller 2 Kr. aarlig at sikre sig deres Efterladte en forholdsvis betydelig Understøttelse, viser netop den manglende Interesse for Sagen.

3. Skoleundervisningen anses kun som et Onde, man, særlig af Hensyn til Konfirmationen, Maaned finde sig i, og som man, saavidt mueligt, unddrager sine Børn.

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

En forbedring af Skolevæsnet er nødvendig. I saa Henseende kommer særlig i Betragtning: a) Lærerskolens Tilstand, b) Inspektionen af Almueskolerne, c) Lærernes Lønninger, som for de flestes vedkommende er for lav, d) Tilsynet med Skolebygningerne, hvoraf flere ere i Færd med at forfalde, e) Anvendelse af Skolemulkter for Forsømmelser i det Omfang som disse under Hensyn til de formentlig mangelfulde Bestemmelser i Lov af 1. Marts 1854 prg 40 jfr prg 35 m.fl. kunne anvendes.

4. Medens egentlige Forbrydelser, Tyveri maaske undtaget, formentlig ere sjældne, ere Forseelser hyppige. Jeg har saaledes optaget 36 Rapporter i 1895 og 40 i 1896, hovedsagelig angaaende Forseelser. Desuden ere i 1895 38 Personer og i 1896 39 Personer ifaldne Bøder ved Syslets Politiret, alt i offentlige Sager.

Jeg skjønner, at de Bøder der anvendes for Forseelser ikke virke tilstrækkeligt afskrækkende og at Folk i forskellige Tilfælde, hvor Bøder ere blevne anvendte, have havt Pengefortjeneste af at overtræde loven. Hvad man kan opnaa ved Lovbestemmelser om høje Bøder har jeg erfaret, siden Lov No 44 af 29 Marts 1887 om Fredning af Ederfugle paa Færøerne udkom, idet denne Lov, der fastsætter forholdsvis høje Bøder (2-50 Kr. samt 10 Kr. for hver ødelagt Fugl) respekteres af Befolkningen frem for andre lignende Love. Jævnlig hører man Folk tale om denne Lov som farlig at overtræde. At Overtrædelser af den ere sjældne, mærkes let deraf, at Ederfuglene i de senere Aar ere tiltaget betydeligt i Antal, og vise sig langt mindre sky end før. – Derimod ere t.Ex. Overtrædelser af Skydsloven, i hvilken den laveste Bøde er 1 Kr. (1-40 Kr.) hyppige.

Forstyrrelser af den offentlige Fred finder navnlig Sted i Tveraa. I August f.A. opførtes her en Detentionsbygning. Denne har vel, ved at virke afskrækkende, gjort nogen Nytte, men den vil selvfølgelig, saalænge der ikke haves Politistyrke, hvormed Urostifterne kunne indsættes, ikke være til betydelig Gavn. Der vil, ventelig i Aar, blive forelagt Lagthinget et Forslag til politivedtægt for Frodebø Sogns Kommune.

IV. Nyttige Opfindelser.

Angaaende saadanne er lige saa lidt som tidligere noget at bemærke.

Ærbødigst Oliver Effersøe

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Sommer 1897

(F.A.J. 1897 N° 931)

SYSSELMANDEN

for

SUDERØ SYSSEL, Trangisvaag den 24. Oktober 1897.

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i Halvaaret fra 1ste April til 30te September d.A. undlader jeg ikke at indberette følgende:

I. Sundhedstilstanden blandt Befolkningen har været god. En Epidemi af Skarlagensfeber, som opstod i forrige Halvaar, ophørte i Maj Maaned. Om Bord i et af de her hjemmehørende Fiskerskibe er dog senere forekommet Tilfælde af samme Sygdom, der her optraadte mildt. En af de syge fra dette Skib blev bragt i Land i Tveraa og holdt afsondret i et Hus her, hvorfra Sygdommen ikke har bredt sig videre. Den ligeledes i forrige Halvaar optraadte Influenzaepidemi var ophørt omtrent ved sidste Halvaars Begyndelse. Faaresygen har optraadt hele Halvaaret med adskillige spredte Tilfælde, men har været af ringe Betydning, undtagen for Mandskabet paa nogle Fiskerskibe.

II. Næringsveje.

A. Fiskeriet er vedblivende Hovederhvervet.

1. Torskefiskeriet.

a. Fiskeriet med Skibe ophørte i Slutningen af September og har givet ringe Udbytte baade med Hensyn til mængde og Værdi. Det er drevet af 30 Skibe af en Gjennemsnitsdrægtighed paa omtrent 81 Tons. Indeværende Aars Fiskeri begyndte i Midten af Marts Maaned. Det samlede Udbytte af saltet Fisk (Torsk og lignende) udgjør for hele Fisketiden 27748 Centner. Hele Udbyttet andrager en Værdi af c. 190910 Kr. Et Skib foretog to Ture til Grimsby med levende Fisk, hvilket betalte sig godt. Den øvrige Fangst blev saltet for at virkes som Klipfisk. Prisen for Saltfisk har været lav. Den har formentlig været noget højere end "nordenfjords". Kun ca. 1200 Centner Saltfisk af Fangsten er solgt i utilvirket Tilstand til Udlandet og intet paa andre Steder uden for Suderø Syssel. De herværende Kjøbmænd have kjøbt ca. 1300 Ctnr. Saltfisk fra færøske Skibe underfor Suderø Syssel og ca. 600 Centr. Fra engelske Skibe.

Kun for et eller to af Skibene kan Driften regnes at have været virkelig lønnende, saaledes at ikke blot de hafte Udgifter ere dækkede, men der tillige er fremkommet et saa stort Overskud, som er tilstrækkeligt til almindelig Forrentning af den i Driften anbragte Kapital samt til Dækning af Kapitalens Forringelse. For 8 andre Skibes vedkommende har Indtægten været saa stor, at den antagelig er tilstrækkelig til Dækning af de løbende Udgifter eller noget der ud over. Medens, som førrommeldt, Prisen paa Saltfisk har været lav, har Salt og Proviant kunnet kjøbes en Del billigere. Derimod har Fiskernes Løn eller deres Andel i Udbyttet paa Grund af den forhaandenværende Mangel paa Folk til Fiskeskibenes Bemanding og de senere Aars gunstige Fiskeri, være forholdsvis ikke

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

ubetydeligt højere end tidligere for flere Skibes Vedkommende. Medens Fiskerne fra Suderø, paa 10 nær, ikke have taget Tjeneste med andre end de her hjemmehørende Skibe, have omtrent 110 Mand fra Steder udenfor Suderø, deriblandt 2 Englændere, faret med Suderøens Fiskerskibe. Paa Grund af manglende Mandskab have to Fiskerskibe henligget ubenyttede, medens et tredje kun har fisket 2 ½ Maaned. Nogle af de andre Skibe have ikke været fuldt bemandede.

I sidste Halvaar er intet Fiskerskib indkjøbt til Suderø eller solgt herfra til andre Steder. Intet af Skibene er forlist. Nogle mindre Havarier ere forekomne. 2 Mand af Skibenes Besætninger ere omkomne ved Ulykkestilfælde

b. Fiskeriet med Baade ved Suderø har været godt, men ikke af større Betydning, da kun faa Mand have været beskæftigede hermed. 5 Mand have drevet Baadfiskeri ved Island, men have kun haft ringe Fortjeneste.

2. Andet Fiskeri af Betydning har ikke fundet Sted.

B. Hvalfangst er ikke indtruffen.

C. Faareavl

Antal og Beskaffenhed af Slagtefaar har været omtrent som et Middelaar. Faarene ere i god Stand.

D. Jordbruget.

Høet er rigeligt og godt. Af Korn dyrkes kun lidet. Beskaffenhed er mindre god. Kartofler dyrkes meget i alle Bygder. Høsten heraf er mislykket. Af en enkelt Jordbruger er avlet ca. 30 Tønder Roer af god Beskaffenhed. I øvrigt dyrkes Roer saa godt som slet ikke, uagtet Erfaringen har vist, at Avlen betaler sig godt.

E. Haandværket er stillet omtrent som i den nærmest foregaaende tid, jfr.

Indberetning af 25. Oktober 1896. Ophalingsbedingen i Trangisvaag har været ude af Brug i Slutningen af Halvaaret. Lønnen for Tømmermænd er fra 30 Ø til 36 Ø. Pr. Arbejdstime.

F. Husflid er vedblivende af ringe Betydning, jfr. Fornævnte Indberetning.

G. Fisketilvirkningen giver en betydelig Indtægt. Den foregaar i alle Bygder, dog i største Omfang i Tveraa og Vaag. Næsten al den Fisk, som fanges med de paa Suderø hjemmehørende Skibe, samt Fisken fra Øens Baade tilvirkes her. Desuden er indkjøbt en Del Skibsfisk fra andre Skibe som tilvirkes her. Ogsaa i Aar er benyttet til Fisketilvirkning Kvinder i et Antal af omtrent 40 – fra de andre Øer. For Fisketilvirkning er udbetalt Arbejdsløn af omtrent 35000 Kr.

H Fuglefangst har givet et ringe Udbytte. I Sumbø, hvor der findes betydelige Fuglepladser, gaar Fangsten stadig tilbage, idet der savnes dueligt Mandskab, da de fleste unge Mænd om Sommeren fare med Fiskerskibe.

I. Handel og Skibsfart ere af vigtighed. Handelen synes at beskæftige flere Personer end gavnligt. Samtlige herværende Handelsforretninger tilhøre og drives af bosiddende Personer. Varetransporten, der udelukkende foregaar til Søs, besørges for den langt overvejende Del af her hjemmehørende Skibe.

J. Andre Næringsveje er uden Betydning.

II. (burde være III) Uorden og Nyttige Opfindelser.

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Angaaende Uorden er intet væsentligt at fremhæve, udover hvad der er anført i de i de senere Aar afgivne Indberetninger. Fremmede Fiskere anløbe nu kun sjælden Suderø og volde derfor ikke mere saa store Ulæmper som før. Indførelsen af berusende Drikke er stadig betydelig. Der er i sidste Aar betalt 8298 Kr. i Indførselsafgift her i Syslet.

Der er i den senere Tid i Tveraa nedlagt Jernrør til Vandforsyning hvilke føre Vandet fra Haugen og forsyne de fleste Huse i det egentlige Tveraa samt Skibene i Havnen. I Ørdevig nedlægges endvidere lignende Ledninger. Herved opnaas, at Vandet bliver rent og godt samt, at der spares en betydelig Del Arbejde med Hentning af Vand.

III.) Bestemmelserne om Ederfuglens Fredning ere ikke, mig bekjendte overtraadte. Antallet af Ederfugle voxer stadig, men Befolkningen forstaar ikke at drage væsentlig Nytte deraf. Her findes kun et Sted – Sumbø Holm – hvor Ederfuglene yngle samlede i større Mængder. I øvrigt yngler de spredt omkring i Haugerne, hvor de ingen Indtægt give. Det paastaas almindelig, at de ere til Skade for Sejfangsten, af hvilken Grund Befolkningen ønsker, at de ikke skulle fredes.

Ærbødigst
Oliver Effersøe.

Vinter 1897-98

(F.A.J. 1898 No 336)

SYSSELMANDEN

for

SUDERØ SYSSEL, Trangisvaag den 30. April 1898

Angaaende til Tilstanden i Suderø Syssel i Halvaaret fra 1 October 1897 til 31 Marts 1898 undlader jeg ikke herved at indberette følgende:

I. Sundhedstilstanden har været god. I Kvalbø forekom i Januar Maaned et enkelt Tilfælde af Skarlagensfeber.

II. Næringsveje:

a. Faareavlen. Haugernes Besætning af Faar er stor. Dødelighed har været som et Middelaar, størst i Sumbø Sogn. Faarene vare i Slutningen af Vinteren meget udmagrede. I Tilfælde af ugunstigt Veir maatte indtræde om Foraaret, kunde der paaregnes betydelig Dødelighed. Hidtil har dog Foraaret været godt i denne Henseende.

b. Kvægavlen. Det i sidste Efterår indhøstede Hø var tilfredsstillende baade med Hensyn til Beskaffenhed og mængde. Der holdes for Tiden mange Køer. Overhovedet bestræber man sig paa at holde saa mange Køer som muligt, uden hensyn til om man har tilstrækkeligt Foder eller ej. I Vinter har der ikke været Fodermangel, men dette skyldes alene den gode Høst, og der haves næppe noget væsentligt af Hø til overs. Til Fodring benyttes næsten udelukkende Hø.

c. Jordbrug lægges det i det hele ringe Vægt paa nu.

Kartoffelhøsten i f.A. mislykkedes paa Grund af den meget fugtige Sommer. Udbyttet var slet og ringe i Mængde.

Kornavlen gav et godt og rigeligt Udbytte. I det Hele taget avles kun lidt Korn, hvorfor den samlede Indtægt af Kornavlen er forholdsvis ubetydeligt (ca: 1500 Kr. for 1897)

Rodfrugtdyrkning drives kun af en enkelt Mand, skjøndt det ved Forsøg gennem flere Aar har vist sig, at den betaler sig godt.

d. Hvalfangst.

I Oktober f.A. fangedes i Kvalvig 1 Døglinghval, vurd. 15 Skind.

Den 22 Novbr f.A. fangedes i Vaag 35 Grindehvaler, vurd. 9 Gl. 10 Skd. Det skyldes antagelig de paa Vaagfjorden opankrede Fiskerskibe, at fangsten ikke blev langt større.

e. Fiskeriet.

Fiskeriet med Baade har givet ringe Udbytte paa Grund af det usædvanlig slette Vejr, der har hindret Baadene i at tage ud. Der synes heller ikke at have været megen Fisk tilstede ved Øen. Der er hidtil afgået 30 Skibe fra Syslet paa Fiskeri. Udbyttet har hidtil været ringe. Skønt f.A. bragte de fleste Rederier Tab, ere Vilkaarne for Fiskerne blevne

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

forhøjede i Aar. Dette hidhører fra, at der i de senere Aar er indkøbt for mange Fiskerskibe, flere end man kan bemande. Flere Fiskerskibe ere mangelfuldt bemandede, of 3 henligge uden Mandskab.

f. Angaaende Haandværk, Husflid, Fisketilvirkning, Handel og Skibsfart er intet særligt at fremhæve. Der henvises til tidligere Indberetninger.

III. Uorden.

Jeg tillader mig, næst at henvise til tidligere Indberetninger, nemlig Indberetning for Halvaaret fra 1 Oktober til 31 Marts 1898, at bemærke:

Drikfældigheden og den deraf følgende Uorden og anden Skade for Samfundet er vedblivende stor, vistnok i Tiltagende.

Der drikkes navnlig ved Sammenkomster, ikke blot ved selskabelige, men ogsaa ved andre. Saaledes har jeg bemærket, at Drukkenskaben ved Grindefangster (efter Slutningen af den egentlige Fangst) har været saa almindelig, at man paa et givet Tidspunkt kun har kunnet se yderst faa ædru eller nogenlunde ædru voxne Mandspersoner blandt dem, der ere komne til Stede i Anledning af Fangsten. For nogle Aar siden gav Grandestævner megen Anledning til Drik. Denne Uskik er dog blevet saaledes hæmmet, at Folk nu sjældnen møder kendelig beruset paa Grandestævne.

Drikning af bajersk Øl tager mere og mere Overhaand. Som tidligere berørt anser jeg det bajerske Øl, som i Almindelighed nydes her i Syslet, for særlig fordærveligt. Det gør ikke blot Skade ved sin berusende Egenskab, men Maaned vistnok virke mere skadeligt, fordi det næsten altid er fordærvet. Øllet fremstilles ikke paa Færøerne, men indføres fra København. De handlende indføre det i store Partier ad Gangen, bestemt til længere Tids Forsyning. Hovedmængden indføres i Tønder; hvorfra det enten udskænkes direkte eller ogsaa aftappes det, - det sidste paa en mangelfuld Maade. Den gældende lovgivning yder, saa vidt mig bekendt, intet værn herimod.

IV. Nyttige Opfindelser.

Angaaende saadanne er, lige saa lidt som tidligere, noget at bemærke.

Ærbødigst Oliver Effersøe.

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amdtsordre af 23. November 1830

Sommer 1898

(F.A.J. 1898 N° 733)

SYSSELMANDEN

for

SUDERØ SYSSEL, Trangisvaag den 16. November 1898

Med Hensyn til Tilstanden i Suderø Syssel i Halvaaret fra 1ste April til 30te September d.A. undlader jeg ikke at indberette følgende:

I. Sundhedstilstanden blandt Befolkningen har været god. Epidemiske Sygdomme ere ikke forekomne.

II. Næringsveje.

A. Fiskeriet

1. Torskefiskeri

a. Fiskeriet med Skibe i indeværende år begyndte i den første Halvaar af Marts og endte ved September Maanedes Udgang. Nogle faa Skibe fiskede i en del af Oktober. I sin Helhed har Udbytte været mindre godt. For enkelte Rederier har det vel betalt sig, men de fleste have ikke fortjent saa meget, at de faa deres løbende Udgifter ved Proviant, Salt og lignende dækkede.

Fra Suderø Syssel er i alt udgaaet 31 Skibe til Fiskeri af en Gennemsnitsdrægtighed paa c. 81 Tons. Fangsten udgør i alt 29267 Centner saltet Fisk samt en mindre Del Helleflynder, Lever m.m. i alt af Værdi 218842 Kr. Naar 1 Skib, som kun har fisket i 14 Dage fragaar, bliver Udbyttet i Gennemsnit pr Skib 971 Centner saltet Fisk, der tillige med Lever m.m. har en værdi af 7293 Kr.

Udbytte er noget bedre end f.A.

Intet Fiskerskibe er indført eller udført.

Forlis af Fiskerskibe ere ikke indtrufne og af større Havarier kun et enkelt. En Fisker (Skibsfører) er druknet. Paagældende var Medlem af den gensidige Forsikringsforening.

Der er i de senere Aar paa Grund af det gode Fiskeri og de lave Priser i England. Paa Fiskeskibe indkøbt flere Fiskekuttere hertil Øen. Antallet af Skibe er derved blevet for stort, og der kan ikke skaffes Mandskab til dem. To Skibe have af den Grund henligget ubenyttede og flere af de øvrige have haft utilstrækkeligt Mandskab. Omtrent Halvdelen af Skibenes Besætning hører til udenfor Suderø Syssel. Samtidig er Mandskabets Løn stegen, ogsaa i Aar, trods det meget ugunstigt Fiskeri i f.A.

Baadefiskeriet ved Suderø har givet et Middel-Udbytte. Vejret har været ugunstigt for dette Fiskeri. Der synes at have været rigelig Fisk. I øvrigt har dette Fiskeri ikke været af Betydning.

En enkelt Baadebesætning har fisket med Baad ved Island. Udbyttet var godt.

2. Andet Fiskeri af Betydning (af Helleflynder m.v.) har ikke fundet Sted.

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

B. Hvalfangst er ikke indtruffen.

C. Faareavlen.

Antallet af Faar var ved Slagtetid usædvanligt stort. Dette skyldes de sidste gode Aar for Faareavlen. Antallet af Slagtefaar var ogsaa stort, men Beskaffenhed slet. De tilbageværende Faar ere ikke i god Stand.

D. Jordbruget.

Høets mængde er langt under det gennemsnitlige. Beskaffenhed er omtrent som sædvanligt, snarere ringere. Kvalbø Bygd er gunstigst stillet. En ikke ubetydelig Del af Kvægbesætningen er slagtet eller paatænkes slagtet. Det er desuagtet sandsynligt, at der vil indtræde Fodermangel. Mange Steder har Græsvæksten i Indmarken lidt ved Angreb af Larver ("Orm"). I øvrigt var Forsommeren kold.

Kornhøsten lykkedes vel i enhver Henseende. Imidlertid har Kornavlen ringe Betydning, da der kun dyrkes lidt Korn. I enkelte Bygder, Vaag og Trangisvaag, er Korndyrkningen næsten ophørt i de senere Aar .

Kartofler dyrkes derimod forholdsvis meget. Udbytte er lidt og slet.

E. Vedrørende Haandværket. – Husflid, Fisketilvirkning, Fuglefangst, Handel, Skibsfart og andre Næringsveje er intet særligt at fremhæve. Jeg tillader mig at Henvise til tidligere Indberetning desangaaende, navnlig Halvaarsindberetningerne af 25. Oktober 1896 og 26 Oktober 1897.

II. Hvad Uorden og nyttige Opfindelser angaar, Maaned jeg hovedsagelig henholde mig til tidligere Indberetninger.

Med Hensyn til fremmede Fiskeres Overgreb bemærkes:

Saa længe der ikke haves et Dampskib til beskyttelse af Søterritoriet, vil fremmede, der drive ulovligt Fiskeri, sjælden kunne paagribes, alene af den Grund, at man vanskelig kan tilvejebringe sikre Beviser for Overtrædelsen. De fremmede drive i Vintermaanederne betydeligt Langlinefiskeri rundt om Øen, navnlig i Farvandet fra "Munken" i nordvestlig Retning. Efter de foreliggende Beretninger at dømme fiske de ikke sjælden på Søterritoriet ved "Munken", endvidere af og til, men ikke ofte, andet Steds indenfor Søterritoriets Grænser, især i haardt Vejr unde læ Land. Trawlfiskeri drives, efter hvad jeg har bragt i Erfaring, ogsaa ved Suderø, dog næppe i betydeligt Omfang og vistnok sjælden paa Søterritoriet.

Forseelser mod de for Kvarantænevæsnet gældende Bestemmelser ere forholdsvis hyppige. Navnlig ved Beslaglæggelse af Skibspapirerne har det i flere Tilfælde lykkedes at formaa vedkommende til at betale Bøder. De fremmede Fiskere søge, i modsætning til tidligere, sjælden Havn fer i Syslet, og da i Reglen kun i Nødsfald uden at have Forbindelse med Land. Fiskerne have ikke foraarsaget Uorden under deres Ophold i Land.

Medens de fremmede Fiskere ikke volde Besvær, have de færøske Fiskere i beruset Tilstand voldt en Del Forstyrrelse af den offentlige Fred.

Ved Skibsmandskabets Paamønstring har jeg anstillet Undersøgelse angaaende de her i Syslet hjemmehørende Personers Kyndighed i Skrivning. Undersøgelsen omfatter

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

kun de yngre Personer, som have søgt Skole eller hav haft Lejlighed dertil. Som skrivekyndige ere de betragtede, som kunne skrive deres Navn. Adskillige af de "skrivekyndige" have i øvrigt kun ubetydelig Færdighed i Skrivning. Kvalbø Sogn danner dog i denne Henseende en Undtagelse. Stedbetegnelserne angive, hvor vedkommende have opholdt sig i deres Barndom. Resultatet af Undersøgelsen er, som følger.

1. Fra Trangisvaag, Tveraa og Frodebø i Frodebø Sogn

2 uskrivekyndige, 22 skrivekyndige

2. Fra Ørdevig i Frodebø Sogn og fra Famien Sogn

2 uskrivekyndige, 5 skrivekyndige

3. Fra Kvalbø Sogn

2 uskrivekyndige, 32 skrivekyndige

4. Fra Porkere Sogn

9 uskrivekyndige, 35 skrivekyndige

5. Fra Vaag Sogn;

9 uskrivekyndige, 34 skrivekyndige

6. Fra Sumbø Sogn,

11 uskrivekyndige, 18 skrivekyndige

Siden 1. Oktober f.A. ere 2 Personer i Tveraa ikendte Bøder for Overtrædelse af Jagtlovens Bestemmelser om Ederfuglens Fredning.

To gange er, en enkelt Ederfugl, hver Gang forevist mig, hvilken var funden død ved Stranden i Ørdevig og efter Udseendet at dømme var skudt. De af mig foretagne undersøgelser herom gave ingen Oplysning om Overtræderne. I et tredje Tilfælde, da der fandtes en død Ederfugl i nærheden af Tveraa, forelaa nogen mistanke mod nogle Personer i Tveraa. Sagen blev indberettet til Landfogderiet, men Undersøgelsen førte ikke til noget Resultat.

Andre Overtrædelser af de anførte Bestemmelser ere ikke komne til min Kundskab. I det Hele bliver Ederfuglen kun lidt forfulgt. Dette kan man slutte af, at den de fleste Steder er meget til Menneskeføde. Desværre drages der kun liden Nytte af den. Endnu findes kun et enkelt Varp ved Sumbø, hvilket giver ringe Indtægter.

Ærbødigst

Oliver Effersøe

Suderøe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amdtsordre af 23. November 1830

Vinter 1898-99

(F.A.J. 1893 No 347)

Sysselmanden

for

Suderø Syssel, Trangisvaag, den 25 Maj 1899

Angaaende til Tilstanden i Suderø Syssel i Halvaaret fra 1 October 1898 til 31 Marts 1899 tillader jeg mig herved at indberette følgende:

I. Sundhedstilstanden blandt Befolkningen har i Slutningen af forrige Aar været meget slet. Fra 1. Oktober f.A. til 31. Marts d.A. døde af en Befolkning paa knap 3000 Mennesker i alt 58, hvoraf 3 ved Ulykkestilfælde. Af disse Dødsfald indtraf 7 i Oktober (2 ved Ulykkestilfælde), 3 i November, 12 i December, 13 i Januar, 16 i Februar og 7 i Marts (1 Ulykkestilfælde).

Navnlig Lungebetændelse har hersket ondartet og udbredt. I flere Bygder, navnlig Famen, er forekommet Rosen, der har foranlediget flere Dødsfald. Derhos er indtruffet adskillige Tilfælde af Blodforgiftning.

II. Næringsvejene.

1. Faareavl. Besætningen var i sidste Efterår i slet Ernæringstilstand. Da Vejret derhos har været ugunstigt i Vinter og i Begyndelsen af Foraaret, kunde større Tab af de i Haugen løsgaaende Faar ikke undgaas, saa meget mere som man ikke giver disse Hø og ikke har Huse for dem. Ved Udgangen af Halvaaret vare mange Faar døde, og Udsigterne til yderligere Tab store. Det er almindelig Skik at holde en Del af Lammene i Hus den første Vinter og der fodre dem med Hø. Da der har været betydelig Hømangel overalt, have disse Faar antagelig ikke faaet det Foder, de behøve.

2. Kvægavl. Hovedvægten lægges vedblivende paa at tilsætte saa mange Kreaturer, som man kan holde Liv i. Den der ikke kan sultfodre 1 Ko om Vinteren, holder $\frac{1}{2}$ eller $\frac{1}{4}$ sammen med en eller flere Naboer. Om Sommeren slippes Køerne i Haugen, lidt uden Hensyn til om paagældende har ret dertil eller ej. Græsvæksten var ringe sidste Sommer, og som følge deraf har Fodermangel været langt mere almindelig end sædvanligt. De fleste have manglet Hø. I Reglen anvendes udelukkende Hø til Foder. I Vinter har man i betydeligt Omfang anvendt tør Sej og tildels Majsmel til Foder. Sejfangsten var overordentlig rig i Vinter og ved at fodre med Sej er det lykkedes at holde Liv i Køerne. De ere dog gennemgaaende i slet Stand.

3. Jordbrug. Kartoffelavl mislykkedes. Udbyttet var lidt og slet.

Der dyrkes kun lidt Korn. Høsten lykkedes godt.

Af Roer dyrkes kun ubetydeligt.

4. Hvalfangst har ikke fundet Sted.

5. Fiskeriet.

Suderöe Syssels Forfatning 1830-1900

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830
